

**BANKACILIK
DÜZENLEME VE DENETLEME
KURUMU**

2024 FAALİYET RAPORU

BDDK Yıllık Faaliyet Raporu 2024'ten kaynak gösterilmek suretiyle kısmen alıntı yapılabilir.

Rapor, tüm içeriği ile BDDK internet sitesinde (www.bddk.org.tr) yer almaktadır.

ISSN: 1307-5683

İletişim Bilgileri:

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu
Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı
Finanskent Mah. Finans Cad. No: 42/1 34760 Ümraniye
İSTANBUL - TÜRKİYE

Tel:

+90(212) 214 50 00

Fax:

+90(212) 216 09 92

İnternet Sitesi:

www.bddk.org.tr

E-posta:

strateji@bddk.org.tr

Tasarlayan:

Dilay DOĞANAY

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (Kurum)
Yıllık Faaliyet Raporu, şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkeleri
doğrultusunda ilgili mercileri ve kamuoyunu bilgilendirme
amacıyla hazırlanmaktadır.

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK
1881-1938

Prof. Dr. Şahap KAVCIOĞLU

BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU BAŞKANI

BAŞKANIN SUNUŞU

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, 25 inci kuruluş yıl dönümünü kutlamaya hazırlanırken, her geçen yıl artan birikimiyle Türk finans sektöründe güvenin ve istikrarın sürdürülmesine yönelik sorumluluklarını yerine getirmeye devam etmektedir. Kurumumuz, toplam aktifler itibarıyla finansal piyasaların yaklaşık %80'ini oluşturan ve ülke ekonomisinin istikrarlı büyümesine güçlü bir katkı sağlamakta olan bankaları ve banka dışı mali kuruluşları düzenleme, denetleme ve uygulama faaliyetleriyle desteklemekte, küresel ve yerel ölçekte karşılaşılan zorluklara karşı proaktif bir yaklaşımla hareket etmektedir.

Türk finans sektörünün en büyük bileşeni durumundaki bankacılık sektörünün toplam aktifleri 2024 yılında bir önceki yıla göre %38,7 oranında büyüyerek 32,7 trilyon TL'ye ulaşmıştır. Sektör, uluslararası standartların oldukça üzerinde bulunan %19,7 seviyesindeki sermaye yeterlilik oranı ve güçlü aktif kalitesini işaret eden

%1,8 düzeyindeki tahsili gecikmiş alacak oranı ile finansal sağlamlığını korumuş, net dönem kârını bir önceki yıla göre %6,2 oranında artırarak 659 milyar TL düzeyine yükseltmiştir.

Ekonomik ve jeopolitik belirsizliklerin yaşandığı 2024 yılı, küresel finansal mimarinin dijital teknolojilerdeki yaygınlaşma ve sürdürülebilir ekonomiye geçiş ile bağlantılı olarak hızla dönüşmeye devam ettiği bir dönem olmuştur. Bu gelişmeler, ulusal ve uluslararası düzenleyici otoriteleri özellikle dayanıklılık ilkesi doğrultusunda risk temelli gözetim ve denetim anlayışlarını yeniden şekillendirmeye yöneltmektedir. Kurumumuz da bu doğrultuda, finansal sistem açısından dayanıklılığı artıracak, yenilikçi uygulamaların güvenli biçimde entegrasyonunu sağlayacak ve sürdürülebilir finans alanında uluslararası normlarla uyumlu bir düzenleme çerçevesini tesis edecek önemli adımlar atmıştır.

Düzenleme alanında, “Basel III: Kriz Sonrası Reformların Sonuçlandırılması” standardına yönelik kapsamlı bir uyum çalışması yürütülmüş ve Düzenleme Tutarlılığı Değerlendirme Programı (RCAP) süreci çerçevesinde Türk bankacılık mevzuatının uluslararası standartlarla tam uyumlu olduğu bir kez daha ortaya konulmuştur. Bankaların yeşil varlık oranı hesaplamasına ve iklimle bağlantılı finansal risklerini etkili şekilde yönetmelerine dair yürütülen düzenleme çalışmaları ülkemizin sürdürülebilir finans yolculuğunda önemli birer kilometre taşı olmuştur. Dijitalleşmenin sunduğu fırsatların güvenli ve etkili bir şekilde değerlendirilebilmesi amacıyla, dijital bankacılık mevzuatı güçlendirilmiş, bilgi sistemleri güvenliği ve risk yönetimi uygulamaları geliştirilmiş ve bu alanda faaliyet gösteren kuruluşların lisans sayıları artırılarak sektörel çeşitlilik desteklenmiştir.

2024 yılında Kurumumuz yetki alanında yer alan kuruluşlara yönelik izin başvuruları değerlendirilmek suretiyle; 2 yatırım bankasına, 2 katılım bankasına, 2 finansman şirketine, 3 varlık yönetim şirketine, 1 finansal kiralama şirketine ve 1 tasarruf finansman şirketine yönelik olarak toplam 11 kuruluş izni, 3’ü dijital olmak üzere 4 mevduat bankasına, 2 varlık yönetim şirketine ve 1 finansman şirketine yönelik olarak toplam 7 faaliyet izni verilmiştir. Ayrıca dijital hizmetler alanında 1 bankaya bankacılık hizmetlerinin açık bankacılık servisleri yoluyla sunulmasına yönelik izin verilmiştir.

2024 yılı aynı zamanda orta vadeli amaç ve hedeflerimize yönelik olarak stratejilerimizi ve önceliklerimizi şekillendirdiğimiz ve kurumsal kapasitemizi güçlendirmek ve kaynaklarımızı etkin biçimde kullanabilmek

amacıyla organizasyonel yapımızı gözden geçirdiğimiz bir yıl olmuştur. Ayrıca, mesleki ve kişisel gelişimini önceliklendirdiğimiz insan kaynağımız yıl içinde Kurumumuzun İstanbul Finans Merkezi’ne taşınmasıyla modern ve dinamik bir çalışma ortamına kavuşturularak operasyonel kapasitemiz güçlendirilmiş, aynı zamanda finans dünyasıyla daha entegre, daha görünür ve daha etkili bir pozisyon alma irademiz de ortaya konmuştur.

Önümüzdeki dönemde de finansal piyasalarda kapsayıcı ve sürdürülebilir gelişimin sağlanmasına ve kurumsal kapasitemizin artırılmasına yönelik çalışmalarımıza finansal istikrarı destekleyen ve yenilikçiliği gözetten bir vizyonla ve kararlılıkla devam edilecektir. Bu çerçevede özellikle, dijital dönüşümün, iklim değişikliğinin ve küresel sistemdeki yeniden yapılanmanın finansal sektör üzerindeki etkilerinin uygun şekilde yönetilmesi, sadece riskleri azaltmakla kalmayacak, aynı zamanda ülkemiz için yeni fırsat pencereleri de açacaktır.

Bu vesileyle, Kurumumuzun çeyrek yüzyıllık birikiminin üzerine yeni değerler inşa etmemize katkı sağlayan tüm paydaşlarımıza ve özellikle görevlerini yüksek sorumluluk bilinciyle ifa etmekte olan, kurumsal üretkenliğimizin ve yenilikçiliğimizin temelini oluşturan değerli çalışma arkadaşlarıma özverili çalışmaları ve kararlılıkları için teşekkür eder, 2024 yılı Faaliyet Raporumuzun ilham verici ve faydalı bir kaynak olmasını dilerim.

**BANKACILIK
DÜZENLEME VE DENETLEME
KURUMU**

İÇİNDEKİLER

TABLO LİSTESİ.....	vi
GRAFİK LİSTESİ.....	vi
ŞEKİL LİSTESİ.....	vi
KISALTMALAR.....	vii
1. GİRİŞ.....	1
1.1. Vizyon, Misyon ve Temel Değerler.....	1
1.2. Kurumun Ülke Ekonomisi İçin Önemi.....	3
1.3. 2024 Yılında Rakamlarla BDDK.....	6
1.4. Teşkilat Yapısı.....	7
2. BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURULU.....	10
3. 2024 YILINDA ÖNE ÇIKAN ÇALIŞMALAR.....	12
3.1. Düzenleme Çerçevesinin Geliştirilmesi.....	12
3.2. Düzenleme Tutarlılığı Değerlendirme Programı (RCAP).....	12
3.3. Sürdürülebilir Bankacılığın Geliştirilmesi.....	13
3.4. Siber Güvenliğin Artırılması.....	14
3.5. Suç Gelirlerinin Aklanması ve Terörizmin Finansmanı ile Mücadele.....	15
4. DÜZENLEME FAALİYETLERİ.....	17
4.1. Yürürlüğe Giren Düzenlemeler.....	17
4.2. Yürürlükten Kaldırılan Düzenlemeler.....	21
4.3. Etki Analizleri.....	21
5. DENETİM FAALİYETLERİ.....	23
5.1. Mali Bütçe ve Mevzuat Denetimleri.....	23
5.2. Risk Yönetimine İlişkin Denetim ve Analizler.....	25
5.3. Bilgi Sistemleri Denetimi.....	26
6. SEKTÖREL VE EKONOMİK İZLEME FAALİYETLERİ.....	28
6.1. Banka ve Sektör Bazında Gözetim.....	29
6.2. Ekonomik Gelişmelerin İzlenmesi ve Değerlendirilmesi.....	31
7. UYGULAMA FAALİYETLERİ.....	32
7.1. İzin ve Yetkilendirme İşlemleri.....	32
7.2. Değerlendirme ve Uygulama Faaliyetleri.....	35
8. HUKUK İŞLERİ.....	36
9. FİNANSAL TÜKETİCİLERİN KORUNMASINA YÖNELİK FAALİYETLER.....	37
9.1. Kuruma Ulaşan İhbar, Şikâyet ve Başvurular.....	37
9.2. Finansal Tüketicilerin Korunmasına Yönelik Denetim ve Uygulama Faaliyetleri.....	40
9.3. Finansal Tüketicilerin Korunmasına Yönelik Diğer Faaliyetler.....	40
10. VERİ VE SİSTEM YÖNETİMİ FAALİYETLERİ.....	41
10.1. Veri Toplama.....	41
10.2. Kamuoyuyla Veri Paylaşımı.....	42
10.3. Diğer Kurum ve Kuruluşlarla Veri Paylaşımı.....	42
10.4. Sistem ve Uygulamaların Geliştirilmesi ve İyileştirilmesi.....	44
11. DİĞER KURULUŞLAR VE KAMUOYU İLE İLİŞKİLER.....	47
11.1. Kurumsal İletişim Politikası.....	47
11.2. Yurt İçi Kuruluşlar ile İlişkiler.....	47
11.3. Yurt Dışı Kuruluşlar ile İlişkiler.....	47
11.4. Basın ve Halkla İlişkiler.....	49
12. KURUM KAYNAKLARI.....	51
12.1. İnsan Kaynakları.....	51
12.2. Bilgi Kaynakları.....	57
12.3. Mali Kaynaklar.....	57
EK 1: KURUMUN YETKİ ALANINDA YER ALAN KURULUŞLAR.....	60
EK 2: YURT DIŞI MUADİL OTORİTELER İLE İMZALANAN MUTABAKAT ZABITLARI.....	73

TABLO LİSTESİ

Tablo 1: Yıl Sonları İtibarıyla Kurumun Yetki Alanında Yer Alan Kuruluşlar	5
Tablo 2: Kurul Kararlarının Genel Görünümü.....	10
Tablo 3: Kurul Kararlarının Konularına Göre Dağılımı.....	11
Tablo 4: Türleri İtibarıyla Yürürlüğe Giren Düzenlemeler	17
Tablo 5: Bankalara Yönelik Denetimler Sonucunda Düzenlenen Denetim Ürünleri.....	24
Tablo 6: Banka Dışı Mali Kuruluşlara Yönelik Denetimler Sonucunda Düzenlenen Denetim Ürünleri.....	25
Tablo 7: Bilgi Sistemleri Denetimi Sonucu Düzenlenen Raporlar.....	26
Tablo 8: Banka Gözetim Raporları.....	28
Tablo 9: Sektörel Raporlar ve Çalışmalar.....	29
Tablo 10: Kuruluş ve Faaliyet İzinleri.....	33
Tablo 11: Faaliyet İzinleri İptal Edilen Kuruluşlar.....	34
Tablo 12: Hisse Devri, Birleşme ve Bölünme İzinleri (Adet).....	34
Tablo 13: Yurt Dışında Şube ve Temsilcilik Açılış İzinleri.....	34
Tablo 14: Türkiye’de Temsilcilik Açmasına İzin Verilen Yurt Dışında Kurulu Bankalar.....	35
Tablo 15: Kurumun Taraf Olduğu Davalar.....	36
Tablo 16: Kuruma Ulaşan Başvuruların Konularına Göre Dağılımı (Adet).....	39
Tablo 17: Konuları İtibarıyla Basın Açıklamaları (Adet).....	49
Tablo 18: Kurum Personelinin Gruplar İtibarıyla Dağılımı.....	51
Tablo 19: Kurum Meslek Personelinin Kıdem İtibarıyla Dağılımı.....	52
Tablo 20: Kurum Personelinin Yaş Grupları İtibarıyla Dağılımı.....	53
Tablo 21: Kurum Personelinin Cinsiyet İtibarıyla Dağılımı.....	53
Tablo 22: Kurum Personelinin Eğitim Durumları İtibarıyla Dağılımı (Adet).....	54
Tablo 23: Kurum Personelinin Lisans Alanları İtibarıyla Dağılımı.....	54
Tablo 24: Yurt İçi ve Yurt Dışı Eğitim Faaliyetleri.....	55
Tablo 25: Yurt İçi ve Yurt Dışı Eğitim Faaliyetlerinin Konular İtibarıyla Dağılımı.....	55
Tablo 26: Yurt Dışı Eğitim Faaliyetlerinin Kurumlar İtibarıyla Dağılımı.....	56
Tablo 27: Yurt Dışı Yüksek Lisans Eğitimine Gönderilen Personel Sayısı.....	56
Tablo 28: Eğitim Giderleri.....	56
Tablo 29: Gelir Bütçesi ve Gerçekleşmeleri.....	58
Tablo 30: Ödenek ve Gider Gerçekleşmeleri.....	58
Tablo 31: Özet Bilanço.....	59

GRAFİK LİSTESİ

Grafik 1: Finansal Sektör Toplam Aktifleri.....	3
Grafik 2: Kuruluşlar İtibarıyla Finansal Sektör Toplam Aktiflerinin Dağılımı (%).....	4
Grafik 3: Kuruma Ulaşan Başvuru Sayılarının Yıllar İtibarıyla Seyri (Adet).....	37
Grafik 4: Kuruma Ulaşan Başvuruların Başvuru Kanalları İtibarıyla Dağılımı (Adet).....	38

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 1: Banka ve Banka Dışı Mali Kuruluşların Büyüme Oranları (2024).....	4
Şekil 2: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Teşkilat Yapısı.....	9

KISALTMALAR

AB	Avrupa Birliği
A.Ş.	Anonim Şirket
BADES	Bağımsız Denetim Takip Sistemi
BCBS	Basel Bankacılık Denetim Komitesi (Basel Committee for Banking Supervision)
BDDK	Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu
BIS	Uluslararası Ödemeler Bankası (Bank of International Settlements)
BİZ	BDDK İş Zekâsı
BGYS	Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi
BTk	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
BVTS	BDDK Veri Transfer Sistemi
CBDDO	Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi
CEF	Finans Mükemmeliyet Merkezi (Center of Excellence in Finance)
CİMER	Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi
ÇSY	Çevresel, Sosyal, Yönetişimsel
EBA	Avrupa Bankacılık Otoritesi (European Banking Authority)
EBRD	Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (European Bank of Restructuring and Development)
EBYS	Elektronik Belge Yönetim Sistemi
ECB	Avrupa Merkez Bankası (European Central Bank)
FATF	Mali Eylem Görev Gücü (Financial Action Task Force)
FİNTÜRK	Finansal Türkiye Haritası
FKB	Finansal Kurumlar Birliği
FSB	Finansal İstikrar Kurulu (Financial Stability Board)
GSYH	Gayri Safi Yurt İçi Hâsıla
HBAS	Hızlı Bilgi Aktarım Sistemi
HMB	Hazine ve Maliye Bakanlığı
IBRD	Uluslararası Yeniden Yapılanma ve Kalkınma Bankası
IFSB	İslami Finansal Hizmetler Kurulu (Islamic Financial Services Board)
IMF	Uluslararası Para Fonu (International Monetary Fund)
ISO	Uluslararası Standardizasyon Kuruluşu (International Organization for Standardization)
İDDY	İçsel Derecelendirmeye Dayalı Yaklaşım
İDES	İnceleme ve Değerlendirme Süreci
İSEDES	İçsel Sermaye Yeterliliği Değerlendirme Süreci
JVI	Ortak Viyana Enstitüsü (Joint Vienna Institute)
KMH	Kredili Mevduat Hesabı
KKTC	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
KOBİ	Küçük ve Orta Büyüklükte İşletme

KOSGEB	Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
MASAK	Mali Suçları Araştırma Kurulu
MKK	Merkezi Kayıt Kuruluşu
NGFS	Finansal Sistemin Yeşillendirilmesi Ağı
OECD	Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (Organization for Economic Cooperation and Development)
RAS	Risk Analizi Süreci
RCAP	Düzenleme Tutarlılığı Değerlendirme Programı (Regulatory Consistency Assessment Programme)
REPEC	Ekonomide Araştırma Makaleleri (Research Papers in Economics)
RG	Resmî Gazete
RİP	Resmî İstatistik Programı
SBB	Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı
SBFN	Sürdürülebilir Bankacılık ve Finans Ağı (Sustainable Banking and Finance Network)
SGK	Sosyal Güvenlik Kurumu
SOME	Siber Olaylara Müdahale Ekibi
SPK	Sermaye Piyasası Kurulu
TBB	Türkiye Bankalar Birliği
TBMM	Türkiye Büyük Millet Meclisi
T.C.	Türkiye Cumhuriyeti
TCMB	Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası
TFCR	İklimle Bağlantılı Finansal Riskler Görev Gücü (Task Force for Climate-related Financial Risks)
TKBB	Türkiye Katılım Bankaları Birliği
TL	Türk Lirası
TMS	Türkiye Muhasebe Standartları
TMSF	Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu
TSGK	Türkiye Siber Güvenlik Kümelenmesi
TSPB	Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği
TÜBİTAK	Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
ULAKBİM	Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi
URD	Ulusal Risk Değerlendirmesi
USOM	Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi
UVGS	Uluslararası Veri Gönderim Sistemi
WB	Dünya Bankası (World Bank)
YVO	Yeşil Varlık Oranı

1. GİRİŞ

1.1. Vizyon, Misyon, Temel Değerler

KURUM VİZYONU

Finansal piyasalara, kuruluşlara ve tüketicilere yönelik uluslararası standartlarda düzenlemeyi, denetimi ve risk yönetimini ulusal ihtiyaçlar ve gereklilikler çerçevesinde uygulayan örnek bir otorite olmaktır.

KURUM MİSYONU

Bankacılık Kanunu ve ilgili diğer düzenlemelerde belirtilen görev ve yetkileri çerçevesinde, düzenleme ve denetimi kapsamındaki kuruluşların faaliyetlerini güvenli ve sağlam şekilde gerçekleştirmesini, kredi sisteminin etkin şekilde çalışmasını, tasarruf sahiplerinin hak ve menfaatlerinin korunmasını sağlamak ve bu sayede finansal piyasaların gelişmesine ve finansal istikrara katkıda bulunmaktır.

Temel Değerler

İHTİYATLILIK

Kurumun, yetkileri dâhilinde olan düzenleme ve politika araçlarını, denetime tabi kuruluşların faaliyetlerini, güvenli ve sağlam şekilde sürdürmesi için ekonomik konjoktüre uygun olarak kullanması ve gerektiğinde önlem almasıdır.

BAĞIMSIZLIK

Kurumun, görev ve yetkilerini yerine getirirken herhangi bir makamdan talimat almaması, kendisine tahsis edilen kaynakları kendi bütçesinde belirlenen usul ve esaslar dâhilinde serbestçe kullanması ve kararlarının yerindelik denetimine tabi tutulamamasıdır.

GÜVENİLİRLİK

Kurum faaliyetlerinin kamu yararı gözetilerek ilgili tüm taraflar açısından eşit, adil, tutarlı ve öngörülebilir şekilde yürütülmesi, şeffaflığın ve hesap verebilirliğin sağlanmasıdır.

KATILIMCILIK

Kurum faaliyetlerinin ilgili ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla aktif iş birliği ve dayanışma içinde ve söz konusu kuruluşların görüş ve önerilerinin dikkate alınması suretiyle yürütülmesidir.

ETKİNLİK

Kurum faaliyetlerinin zamanında ve fayda/maliyet yaklaşımı temelinde, risk ve kalite odaklı olarak yürütülmesidir.

YETKİNLİK

Kurum faaliyetleri yerine getirilirken, uluslararası düzeyde kabul görmüş mesleki yeterlilik, bilgi ve beceri standartlarına sahip olunmasıdır.

DUYARLILIK

İlgili mevzuat uyarınca dikkate alınması gereken talep, öneri ve şikâyetlerin zamanında ve etkin bir şekilde değerlendirilerek ivedilikle cevaplandırılması, lüzumu halinde düzenleme ve uygulamaya konu edilmesidir.

1.2. Kurumun Ülke Ekonomisi İçin Önemi

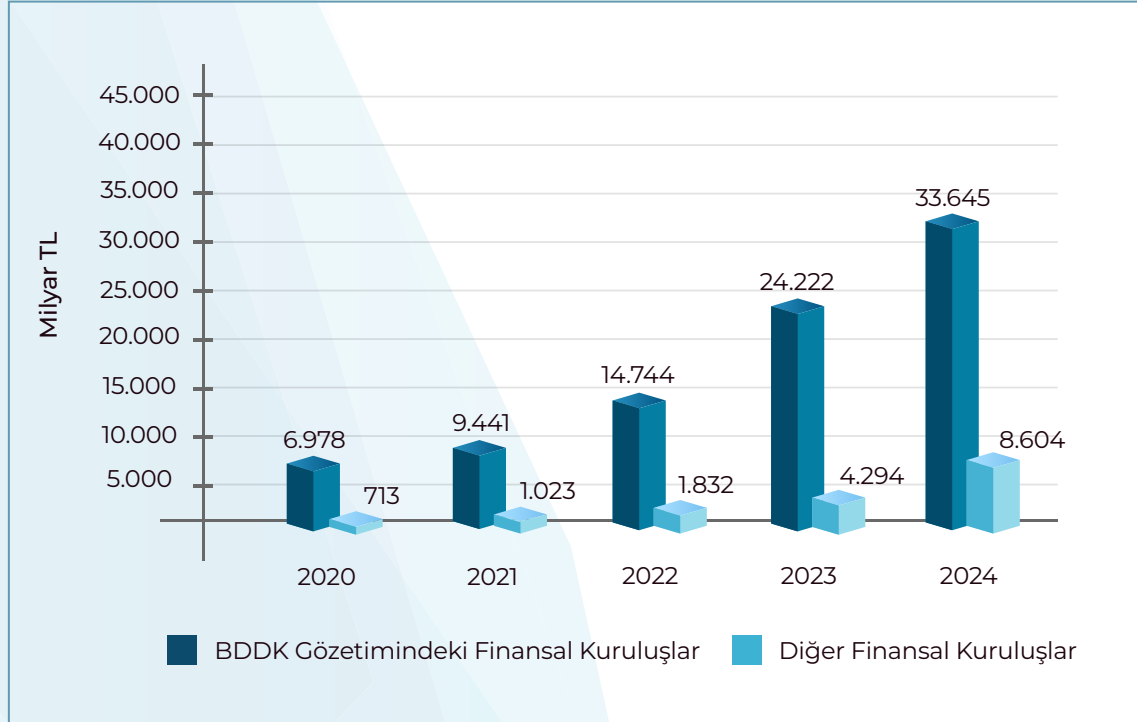
Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (Kurum), finansal sektörün toplam aktif büyüklüğünün yaklaşık %80'ini oluşturan banka ve banka dışı mali kuruluşlara yönelik gözetim, denetim, düzenleme ve uygulama faaliyetlerini yürütmek suretiyle finansal güven ve istikrarın sürdürülmesi, tasarruf sahiplerinin hak ve menfaatlerinin korunması ve finansal sektörün kapsayıcı ve sürdürülebilir gelişiminin sağlanması açısından ülke ekonomisi için kritik bir rol oynamaktadır.

(1 trilyon 198 milyar ABD doları) düzeyine ulaşmış olup bu tutarın Gayri Safi Yurt İçi Hasılaya (GSYH) oranı yaklaşık %97'dir.

2024 yıl sonu itibarıyla Kurumun düzenleme ve denetim alanında 64'ü banka, 19'u finansal kiralama şirketi, 48'i faktoring şirketi, 24'ü finansman şirketi, 27'si varlık yönetim şirketi ve 6'sı tasarruf finansman şirketi olmak üzere toplam 188 finansal kuruluş yer almakta olup bu kuruluşların toplam aktif büyüklüğü 33,6 trilyon TL düzeyindedir.

Finansal sektörün aktif büyüklüğü 2024 yıl sonu itibarıyla yaklaşık 42,2 trilyon TL

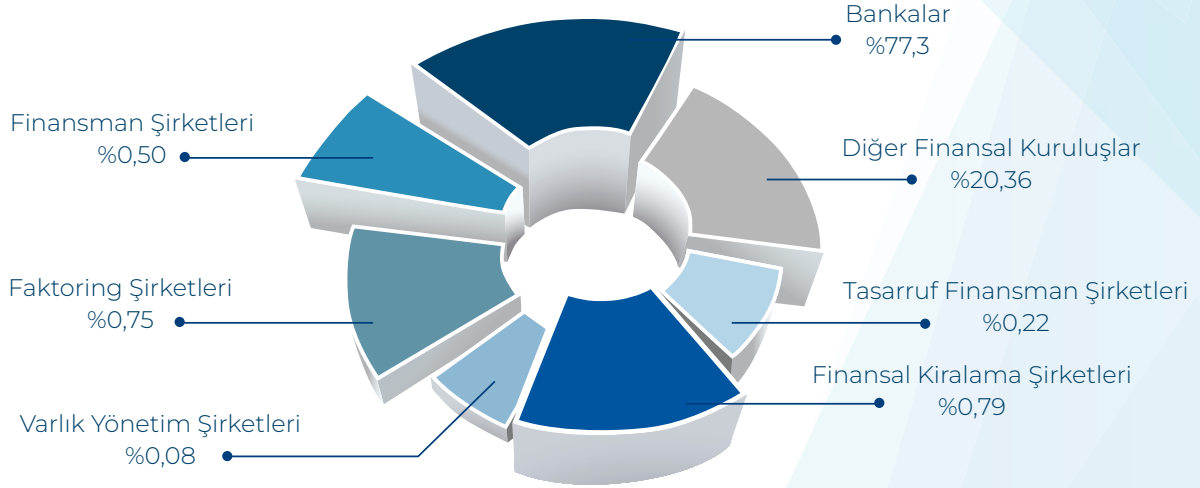
Grafik 1: Finansal Sektör Toplam Aktifleri

2024 yıl sonu itibarıyla finansal sektör içerisinde aktif toplamına göre bankalar %77,3 ile en büyük paya sahip iken yine Kurumun gözetim ve denetimi kapsamında yer alan finansal kiralama şirketleri %0,79, faktoring şirketleri %0,75, finansman şirketleri %0,50, varlık

yönetim şirketleri %0,08 ve tasarruf finansman şirketleri %0,22 oranında paya sahip bulunmakta ve bu kuruluşların toplam payı %79,64'ye ulaşmaktadır. Kurumun yetki alanı dışındaki diğer finansal kuruluşların toplam payı ise %20,36 seviyesindedir.

Grafik 2: Kuruluşlar İtibarıyla Finansal Sektör Toplam Aktiflerinin Dağılımı (%)

Kurumun gözetim ve denetim alanında bulunan banka ve banka dışı mali kuruluşların aktif büyüklüğündeki gelişime bakıldığında ise 2024 yılında bir önceki yıla göre toplam aktifler itibarıyla bankaların

%38,7, finansal kiralama şirketlerinin %23,0, faktoring şirketlerinin %47,6, finansman şirketlerinin %52,3, varlık yönetim şirketlerinin %99,8 ve tasarruf finansman şirketlerinin %217,2 oranında büyüme kaydettiği görülmektedir.

Şekil 1: Banka ve Banka Dışı Mali Kuruluşların Büyüme Oranları (2024)

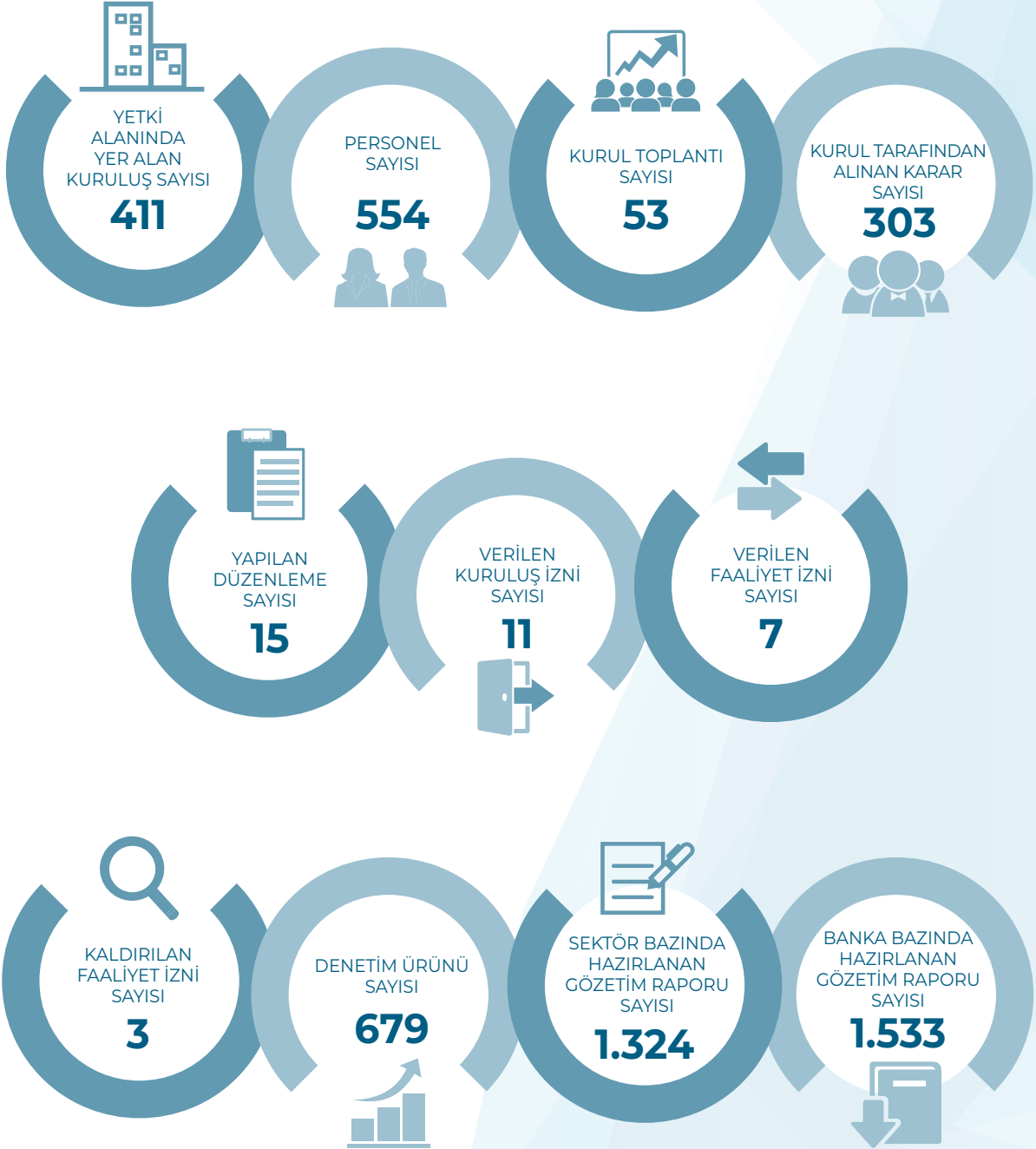
64 banka ve 124 banka dışı mali kuruluşun yanı sıra 25 bağımsız denetim kuruluşu, 1 derecelendirme kuruluşu, 152 değerleme kuruluşu, 36 yabancı banka temsilciliği, 3 kuruluş birliği ve 5464 sayılı Kanun kapsamında

faaliyet izni verilen 6 kuruluş da dikkate alındığında 2024 yıl sonu itibarıyla Kurumun yetki alanında toplam 411 adet kuruluş yer aldığı görülmektedir (Ek-1).

Tablo 1: Yıl Sonları İtibarıyla Kurumun Yetki Alanında Yer Alan Kuruluşlar

Kuruluş Türü	Adet	
	2023	2024
Bankalar	63	64
Mevduat Bankaları	33	34
Katılım Bankaları	9	9
Kalkınma ve Yatırım Bankaları	20	20
TMSF Bünyesindeki Bankalar	1	1
Banka Dışı Mali Kuruluşlar	120	124
Finansal Kiralama Şirketleri	20	19
Faktoring Şirketleri	49	48
Finansman Şirketleri	20	24
Varlık Yönetim Şirketleri	25	27
Tasarruf Finansman Şirketleri	6	6
Diğer Kuruluşlar	224	223
Bağımsız Denetim Kuruluşları	25	25
Derecelendirme Kuruluşları	1	1
Değerleme Kuruluşları	152	152
Yabancı Banka Temsilcilikleri	38	36
Kuruluş Birlikleri	3	3
5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu Kapsamında Faaliyet İzni Verilen Kuruluşlar	5	6
Toplam	407	411

1.3. 2024 Yılında Rakamlarla BDDK

1.4. Teşkilat Yapısı

Kurum, finansal piyasalara yönelik denetim ve gözetim çerçevesinin etkinliğinin artırılması ve bağımsız karar mekanizmalarına kavuşturulması yönündeki politikalar uyarınca, 23.6.1999 tarihli ve 23734 sayılı Resmî Gazete’de (RG) yayımlanan mülga 4389 sayılı Bankalar Kanunu ile kamu tüzel kişiliğini haiz, idari ve mali özerkliğe sahip bir otorite olarak kurulmuş, 1.11.2005 tarihli ve 25983 sayılı mükerrer Resmî Gazete’de yayımlanan 5411 sayılı Bankacılık Kanunu (Bankacılık Kanunu) ile de bağımsızlık, etkinlik ve kapasite açısından güçlendirilmiştir.

Kurumun mevcut teşkilat yapısı temel olarak, Bankacılık Kanunu ve bu Kanuna istinaden 16.3.2014 tarihli ve 28943 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 2014/5885 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Teşkilat Yönetmeliği ile düzenlenmiştir.

Kurum, Başkan ve üyelerden müteşekkil Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu (Kurul) ile Başkanlık Teşkilatından oluşmaktadır. Kurulun Başkanı, Kurumun da Başkanıdır. Başkanlık Teşkilatı, Başkan ve beş Başkan Yardımcısı ile hizmet birimlerinden oluşmaktadır. Kurumun hizmet birimleri, sayıları 20’yi geçmemek üzere daire başkanlıkları şeklinde teşkilatlanmış ana hizmet, danışma ve yardımcı hizmet birimlerinden oluşmaktadır. Hukuk, basın ve halkla ilişkiler, yönetim ve finans gibi alanlarda sayıları 15’i geçmemek üzere başkanlık müşaviri görevlendirilebilmektedir.

Kurum teşkilat yapısı, değişen koşullara ve ortaya çıkan yeni ihtiyaçlara bağlı olarak zaman zaman gözden geçirilmekte, hizmet birimlerinde ve görevlerde değişikliğe gidilebilmektedir. Bu çerçevede son olarak, 17.7.2024 tarihli ve 32604 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan yönetmelik değişikliği ile, Kurumun görev ve sorumluluk alanındaki değişiklikler ve yeni ihtiyaçlar dikkate alınarak idari kapasiteyi artırmaya yönelik olarak teşkilat yapısında düzenlemeler yapılmıştır. Bu çerçevede; daha önce

Denetim IV Daire Başkanlığı tarafından yürütülmekte olan gözetim faaliyetlerinin bu Daire Başkanlığından dönüştürülerek yeni oluşturulan Gözetim Daire Başkanlığı adı altında sürdürülmesi sağlanmış, ikinci bir destek hizmetleri daire başkanlığının kurulmasına imkân tanınmış ve sürdürülebilir finans alanında yürütülen çalışmalara yönelik Kurum içi koordinasyonu sağlama görevi Strateji Geliştirme Daire Başkanlığına verilmiştir.

2024 yıl sonu itibarıyla, Kurum teşkilat yapısında 20 daire başkanlığı ve destek hizmetleri daire başkanlıkları bünyesinde Kurul işleri ve kararlar, insan kaynakları, eğitim, mali işler ve idari işler konularında faaliyet gösteren beş adet müdürlük bulunmaktadır. Bunlara ilaveten, denetim daireleri bünyesinde bankalar yeminli murakip ve yardımcıları ile bankacılık uzman ve yardımcılarının oluşan denetim grupları, denetim grupları içerisinde de kuruluşlar bazında görev yapan denetim ekipleri yer almaktadır. Ayrıca, münhasıran bilgi sistemlerinin ya da hukuki konuların denetlenmesine yönelik olarak veya Başkanlık onayı ile gerek görülen hallerde denetim daireleri ve diğer dairelerde görev yapan meslek personelinin, denetim, inceleme, soruşturma, proje veya risk modellerinin denetlenmesi, risk analizlerinin incelenmesi, bankacılık, muhasebe standartları gibi diğer konularda çalışmak üzere karma ekipler oluşturulabilmektedir.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu üyeleri ile Kurum teşkilat yapısı izleyen sayfalarda yer almaktadır.

BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURULU

Prof. Dr. Şahap KAVCIOĞLU
BAŞKAN

Dr. Yakup ASARKAYA
İKİNCİ BAŞKAN

Mustafa BALCI
KURUL ÜYESİ

Olcay TURAN
KURUL ÜYESİ

Ahmet AKSU
KURUL ÜYESİ

Süleyman ÇELİK
KURUL ÜYESİ

Mehmet ERTÜRKMEN
KURUL ÜYESİ

Şekil 2: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Teşkilat Yapısı*

(*) 2025 yılı Mayıs ayı itibarıyla teşkilat yapısını göstermektedir.

2. BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURULU

Kurul; Bankacılık Kanunu ve ilgili diğer mevzuatın verdiği yetkiler çerçevesinde finansal piyasalarda güven ve istikrarın sağlanması, kredi sisteminin etkin bir şekilde çalışması, malî sektörün gelişmesi, tasarruf sahiplerinin hak ve menfaatlerinin korunması için Kanunla verilen görevleri yapmak ve yetkileri kullanmak üzere oluşturulmuş bulunan Kurumun karar organıdır.

Kurul, haftada en az bir defa olmak üzere, gerekli hallerde toplanmaktadır. Kurul Başkanı, yokluğunda ise ikinci başkan tarafından yönetilen toplantıların gündemi Başkan, yokluğunda ise ikinci başkan tarafından hazırlanarak toplantıdan en az bir gün önce Kurul üyelerine bildirilmektedir. Kurul en az beş üyenin hazır bulunması ile toplanmakta ve Kanunda belirtilen özel nisap gerektiren haller dışında en az dört üyenin aynı yöndeki oyuyla karar almaktadır. Üyeler

tarafından çekimser oy kullanılamamakta, karar yeter sayısı sağlanamadığı durumlarda, izleyen toplantılarda oylarda eşitlik olması hâlinde Başkanın bulunduğu tarafın oyu üstün sayılarak karar alınmaktadır. Kanunda belirtilen süreler saklı kalmak üzere, Kurul kararları, toplantı tarihinden itibaren en geç on beş gün içinde gerekçeleri, varsa karşı oy gerekçeleri ve imzaları ile birlikte tekemmül ettirilmektedir.

Kurul tarafından 2024 yılında 53 toplantı gerçekleştirilmiş ve toplam 303 adet karar alınmıştır. Kararların genel görünümü itibarıyla dağılımına bakıldığında, kararların %63'ünün bankalara, %20,2'sinin ise banka dışı mali kuruluşlara yönelik olduğu görülmektedir.

Tablo 2: Kurul Kararlarının Genel Görünümü

Kararın Konusu	2023		2024	
	Adet	Pay (%)	Adet	Pay (%)
Bankalar	250	70,4	191	63,0
Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman, Tasarruf Finansman ve Varlık Yönetim Şirketleri	60	16,9	61	20,2
Kurumun İdari, Mali ve Personel İşlemleri	27	7,6	24	7,9
Suç Duyurusunda Bulunulması / Bulunulmaması - İmza Yetkisinin Geçici Olarak Kaldırılması / İade Edilmesi	14	4,0	21	6,9
Bağımsız Denetim Kuruluşları	0	0,0	6	2,0
Değerleme / Derecelendirme / Destek Hizmeti	4	1,1	0	0,0
Toplam	355	100,0	303	100,0

Kurul kararlarının konularına göre dağılımına bakıldığında, idari para cezalarına ilişkin kararların %51,5 ile ilk sırada, izin işlemlerine ilişkin kararların %20,8 ile ikinci sırada, düzenleme işlemlerine ilişkin kararların ise %10,9 ile üçüncü sırada yer aldığı görülmektedir.

Kurul kararlarında birden fazla hususun karara bağlanması söz konusu olabilmektedir. Örneğin, bir kararda mevzuata aykırı bir uygulamayla ilgili olarak idari işlem tesis edilip edilmeyeceğinin yanı sıra aynı konuda mevzuatta bir değişiklik yapılmasının gerekip gerekmediği de karara bağlanabilmektedir. Aynı şekilde, bir kararda hem suç duyurusunda bulunulmasına hem de ilgili

banka yetkililerinin imza yetkilerinin geçici olarak kaldırılmasına karar verilebilmektedir. Tasnifleme yapılırken alınan toplam karar sayısı ile çelişmemesi bakımından, bir karar birden fazla konu ile ilişkilendirilmemiştir.

Diğer taraftan, tabloda yer alan rakamlar, ilgili konuda Kurula intikal eden ve Kurulca olumlu veya olumsuz olarak alınan tüm kararları kapsamaktadır. Örneğin, 2024 yılında izin işlemlerine ilişkin olarak Kurulca alınan 63 adet karar sayısı, izin verilen karar sayısını değil, olumlu/olumsuz alınan tüm kararları ifade etmektedir.

Tablo 3: Kurul Kararlarının Konularına Göre Dağılımı

Kararın Konusu	2023		2024	
	Adet	Pay (%)	Adet	Pay (%)
İdari Para Cezaları	193	54,4	156	51,5
İzin İşlemleri	68	19,2	63	20,8
Düzenleme İşlemleri	48	13,5	33	10,9
Kurumun İdari, Mali ve Personel İşlemleri	27	7,6	24	7,9
Suç Duyurusunda Bulunulması / Bulunulmaması – İmza Yetkisinin Geçici Olarak Kaldırılması / İade Edilmesi	14	3,9	21	6,9
Faaliyet İzni İptali / Yetki İptali / Kuruluş İzni İptali	2	0,6	3	1,0
Diğer	3	0,8	3	1,0
Toplam	355	100,0	303	100,0

3. 2024 YILINDA ÖNE ÇIKAN ÇALIŞMALAR

3.1. Düzenleme Çerçevesinin Geliştirilmesi

Küresel düzeyde artan entegrasyon finansal sistemlerin birbirlerine olan bağımlılığını da artırmakta ve faaliyetlerin uluslararası ilke ve standartlarla büyük ölçüde uyumlu bir biçimde yürütülmesini gerekli kılmaktadır. Düzenleme çerçevesinin uluslararası kuruluşlar tarafından ortaya konulan ve küresel düzeyde kabul gören ilke ve standartlarla uyumlu olması bir yandan kuruluşların uluslararası standartlarda faaliyet gösterdiğini, mali yapıya ilişkin göstergelerinin karşılaştırılabilirliğini ve güvenilirliğini teyit ederken diğer yandan da finansal sistemin ülke sınırları dışındaki itibarını olumlu etkileyerek bankaların rekabet gücünü artırmakta ve yurt dışı fonlara erişimlerini kolaylaştırmaktadır.

Üye ülkelerin bankacılık alanındaki bilgi ve tecrübelerini paylaşmalarını sağlayacak uluslararası bir inisiyatif olarak ortaya çıkan Basel Bankacılık Denetim Komitesi (Basel Komitesi-BCBS), bankacılık sektörüne yönelik küresel düzeyde en başta gelen ve en etkili standart belirleyici platform durumundadır. Ülkemiz, 2009 yılında Basel Komitesi üyeliğine kabul edilmiş ve G20 düzeyinde Basel standartlarına uyum sağlayacağını taahhüt etmiştir. Ayrıca, ülkemizin Finansal İstikrar Kurulu (FSB) üyeliği de Basel standartlarına uyumu zorunlu kılmakta

olup Basel Komitesi tarafından yayımlanan standartlar yakından izlenmekte ve finansal piyasalardaki gelişmelere paralel olarak uluslararası standartlarda yapılan değişiklikler Kurum mevzuatına yansıtılmaktadır.

2008 yılında ortaya çıkan küresel finansal kriz sonrası Basel Komitesi tarafından 2010 yılında yayımlanan standartlara ilave olarak finansal sistemin daha güçlü, güvenli ve krizlere karşı daha dirençli olmasını sağlamak amacıyla bankaların sermaye yeterliliği hesaplamalarına ilişkin çalışmalar sürdürülmüş ve Komite tarafından 2017 yılında “Basel III: Kriz Sonrası Reformların Sonuçlandırılması” standardı yayımlanmıştır. Söz konusu standartta yer alan hususların sermaye yeterliliğine ilişkin mevzuata yansıtılması çalışmaları 2024 yılında yoğun biçimde sürdürülmüştür. Düzenleme taslaklarının kapsamı çok geniş olduğundan çalışması tamamlanan taslaklar görüş alınmasını teminen kamuoyu ve ilgili taraflar ile paylaşılmış, birçoğu ise görüşe açılma safhasına gelmiştir. Önümüzdeki dönemde ilgili taslak düzenlemelerin belirlenen çalışma takvimine uygun şekilde nihai hale getirilmesi ve ülkemiz tarafından verilen taahhütler ve diğer ülke uygulamaları dikkate alınarak yayımlanması planlanmaktadır.

3.2. Düzenleme Tutarlılığı Değerlendirme Programı (RCAP)

Basel Komitesi üyeliği, önemli getirilerinin yanı sıra üye ülkelere bazı sorumluluklar da yüklemektedir. RCAP, 2012 yılında Basel Komitesi tarafından Basel standartlarının üye ülkeler tarafından ulusal mevzuatlara aktarılmasını, uygulanan standartların tutarlılığını ve bütüncülüğünü sağlamak amacıyla geliştirilmiştir. Her bir ülkenin ayrı ayrı değerlendirildiği ve standartların uygulanması açısından uluslararası yeknesaklık sağlanması suretiyle küresel

finansal istikrarın sağlanmasına katkı yapmayı amaçlayan RCAP sonucunda “uyumlu” değerlendirmesinin alınması; bankacılık sektörüne olan güvenin ve sektörün küresel piyasalar nezdindeki itibarının artırılması ve bankaların yurt dışı borçlanma maliyetlerinin azaltılması açısından büyük önem arz etmektedir.

Ülkemiz ilk kez 2015-2016 yıllarında sermaye yeterliliği ve düzenlemelerine

ilişkin gerçekleştirilen RCAP denetiminde uluslararası Basel standartlarına “tam uyumlu” bulunmuş ve tüm standartlara tam uyumlu bulunan az sayıda G-20 ülkesinden birisi olmayı başarmıştır.

Bu defa, kredi yoğunlaşma riskinin ölçülmesini teminen büyük kredilerin sınırlandırılması ile likidite riskinin ölçülmesini teminen net istikrarlı fonlama oranı konularındaki bankacılık düzenlemelerimiz 2024 yılının Eylül ayında başlayan yeni bir RCAP sürecinden geçmiştir. Bu çerçevede, Belçika, Fransa, Almanya, İtalya, Lüksemburg, Hollanda, İspanya ve İsveç’in yer aldığı Avrupa

Birliği (AB) ülkeleri ile İsviçre ve Amerika Birleşik Devletleri “çoğunlukla uyumlu” olarak değerlendirilirken, ülkemiz düzenlemeleri RCAP denetiminde “tam uyumlu” bulunmuş, ilgili rapor 2.4.2025 tarihinde Basel Komitesi tarafından onaylanarak kendi internet sitesi üzerinden kamuoyu ile paylaşılmıştır.

Bankacılık Kanununda Kuruma verilen görev ve sorumluluklar çerçevesinde, uluslararası standartlara tam uyumlu, güçlü bir düzenleme ve denetim çerçevesini idame ettirmeye dönük çalışmalar bundan sonraki süreçte de aynı titizlikle sürdürülmeye devam ettirilmektedir.

3.3. Sürdürülebilir Bankacılığın Geliştirilmesi

Çevresel, sosyal ve yönetişimsel (ÇSY) kriterler uluslararası finansal piyasalarda fon akımlarının yönü ve yatırım kararları üzerinde giderek daha belirleyici bir rol oynamaktadır. Bu bakımdan, ülkemizin önümüzdeki yıllarda söz konusu piyasalara erişim sağlayabilmesi açısından finans sektörünün ÇSY ile bağlantılı risklerini ve fırsatlarını etkili bir şekilde yönetebilmesi ve sürdürülebilir finansa yönelik gerekli altyapıyı oluşturmaya büyük önem taşımaktadır.

Ayrıca, ülkemizin Paris Anlaşması kapsamında verdiği emisyon azaltım taahhüdünün yerine getirilmesi ve 2053 net-sıfır hedefine ulaşılması sürecinde de finans sektörü yönlendirici ve dönüştürücü gücü nedeniyle çok kritik bir konumda bulunmaktadır. Özellikle fosil yakıtlardan çıkış, yenilenebilir enerjiye geçiş ve enerji verimliliğinin artırılması ülkemizin enerji bağımlılığının ve ödemeler dengesi açıklarının azaltılması açısından stratejik önemi haizdir.

Bu çerçevede, 2021 yılında yayımlanmış olan “Sürdürülebilir Bankacılık Stratejik Planı (2022-2025)” çerçevesinde çalışmalara 2024 yılında da devam edilmiştir. Bu çalışmaların başında, 2023 yılında hazırlanarak kamuoyunun ve ilgili tarafların görüşüne sunulmuş bulunan “Bankaların Yeşil Varlık Oranı Hesaplaması Hakkında Tebliğ” ile “İklimle Bağlantılı Finansal Risklerin Yönetimine İlişkin Rehber”in nihai hale getirilmesi gelmektedir.

Yeşil varlık oranı (YVO) bankaların bilançolarında yer alan yeşil varlık kriterlerine uyumlu varlıkların, metodoloji kapsamındaki toplam varlıklara bölünmesi ile hesaplanan ve kredi kuruluşlarının yeşil ve sürdürülebilir bir ekonomiye geçiş sürecine katkısının nesnel, tutarlı ve karşılaştırılabilir bir şekilde ölçülerek izlenmesini amaçlayan bir performans göstergesidir. Söz konusu oranyakındönemde AB tarafından da kredi kuruluşlarına yönelik birincil performans göstergesi olarak kabul edilmiş ve uygulamaya konulmuştur.

Ülkemizin ve finansal sistemimizin ihtiyaçları ve AB’nin yaklaşımı dikkate alınarak ve sektör ile yakın işbirliği içerisinde şekillendirilmiş olan “Bankaların Yeşil Varlık Oranı Hesaplaması Hakkında Tebliğ” uyarınca, ilk aşamada Kurumca belirlenen yeşil varlık kriterlerine dayalı olarak hesaplanacak oranların Kuruma raporlanması öngörülmekte, ilerleyen aşamalarda ulusal düzeyde uygulamaya konulacak geniş kapsamlı sınıflandırma kriterlerinin dikkate alınması hedeflenmektedir. Tebliğ kapsamında ayrıca, önümüzdeki dönemde YVO’nun yanı sıra finansal hizmetlerin farklı boyutlarını dikkate alan ikincil performans göstergeleri geliştirilebilmesine de imkân tanınmaktadır.

Tebliğ 11.4.2025 tarihli ve 32867 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiş olup YVO raporlamasının 2025 yılı Haziran ayı verileri üzerinden başlaması öngörülmektedir. Raporlama uygulamasının; şeffaflığı ve

piyasa disiplini artırarak bankalar nezdinde yeşil finansmana yönelik farkındalığı ve motivasyonu güçlendirmesi, yanıltıcı uygulama ve beyanları önlemesi, uluslararası finansmana erişim sürecini desteklemesi ve ülkemizin iklim değişikliğine ilişkin hedeflerinin ve uluslararası taahhütlerinin gerçekleştirilmesine önemli katkı sağlaması beklenmektedir.

“İklimle Bağlantılı Finansal Risklerin Yönetimine İlişkin Rehber” ise bankaların maruz kaldıkları veya kalacakları iklimle bağlantılı finansal risklerini etkili bir şekilde yönetebilmelerini teminen oluşturulacak veya yürütülecek politika, süreç ve faaliyetler ile bankaya ait görev ve sorumluluklara ilişkin iyi uygulamalara esas teşkil edecek ilkelerin belirlenmesi amacıyla oluşturulmuştur. Basel Komitesi tarafından 2022 yılı Haziran ayında yayımlanan “İklimle Bağlantılı Finansal Risklerin Etkili Yönetimine ve Gözetimine Dair Prensipler” başlıklı doküman esas alınarak hazırlanan Rehber 2025 yılı Nisan ayında Kurum resmi sitesinde yayımlanmış olup Rehberin Temmuz ayında uygulamaya konulması öngörülmektedir.

Tebliğ ve Rehber hazırlık çalışmalarının yanı sıra 2024 yılında “Türk Bankacılık Sektörü Sürdürülebilir Bankacılık Soru Seti Bulguları” da kamuoyunun bilgisine sunulmuştur. 2023 yılında hazırlanan ve 12 başlık altında 167

sorudan oluşan soru seti bankaların çevresel ve sosyal sürdürülebilirliğe ve iklimle bağlantılı finansal risklere dair strateji ve politikaları, hedef ve taahhütleri, kurumsal yapılanmaları, risk yönetimi ve raporlama uygulamaları, finansman faaliyetleri ve performansları konusunda sektörel düzeyde, uygun kapsam ve detayda, güncel ve güvenilir bilgi ve verilerin oluşturulmasını amaçlamaktadır. Soru seti kapsamında tüm bankalardan alınan yanıtlar kontrol ve düzeltme süreçlerinin ardından toplulaştırılarak analiz edilmiş ve değerlendirme ve bulguları içeren rapor 2024 yılı Ağustos ayında yayımlanmıştır.

2024 yılında ayrıca Dünya Bankası (WB) - Uluslararası Yeniden Yapılanma ve Kalkınma Bankası (IBRD) ile işbirliği içerisinde iklimle bağlantılı finansal risklerin analizine, ölçülmesine ve tahmin edilmesine yönelik stres testi / senaryo analizi konulu teknik yardım projesi çalışmalarına devam edilmiş, yurt içi ve yurt dışı ilgili taraflarla ulusal yeşil taksonomi, karbon ticaret piyasası, sektörel stratejiler ve politikalar gibi sürdürülebilir finansı yakından ilgilendiren konularda yakın temas sağlanmış, Finansal Sistemin Yeşillendirilmesi Ağı (NGFS), Sürdürülebilir Bankacılık ve Finans Ağı (SBFN), Basel İklimle Bağlantılı Finansal Riskler Görev Gücü (TFCR) ve FSB çalışmaları üyelikler çerçevesinde yakından takip edilmiş ve gerekli katkılar sağlanmıştır.

3.4. Siber Güvenliğin Artırılması

Dijital teknolojilerin finansal sistemde giderek daha yaygın ve etkili şekilde kullanılmaya başlaması finansal kapsayıcılık ve etkinlik açısından sağladığı belirgin katkıların yanı sıra birtakım riskleri ve güvenlik endişelerini de beraberinde getirmektedir. Finansal piyasalarda dolandırıcılık ve siber olay risklerinin herhangi bir ulusal sınır tanımaksızın artması tüm dünyada ilgili otoriteleri bu risklere yönelik tedbirler almaya zorlamaktadır. Siber saldırı ve dolandırıcılık olaylarının en aza indirilmesi ve müdahalelerin yeterli hızda ve etkinlikte olması hem finansal kuruluşları hem de hizmet alan tarafları kayıp riskine karşı koruyarak finansal güven ve istikrarı desteklemektedir.

Ülkemizde de siber risklere ilişkin koordinasyon faaliyetleri Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) bünyesindeki Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi (USOM) çatısı altında sürdürülmekte olup mevcut Ulusal Siber Güvenlik Stratejisi ve Eylem Planına göre “finans sektörü” belirlenen altı kritik altyapı sektörü arasında yer almaktadır. Bu çerçevede; teknolojik gelişmelerin etkileri, siber tehditlerde ortaya çıkan eğilimler, ulusal ihtiyaçlar ve uluslararası uygulamalar, siber tehditlerin etkilerinin azaltılması, ulusal kabiliyetlerin geliştirilmesi ve daha güvenli bir ulusal siber ortamın oluşturulmasına yönelik ulusal koordinasyon USOM seviyesinde sağlanmakta, Kurum tarafından da görev ve yetkileri kapsamında gerekli çalışmalar aktif

şekilde sürdürülmektedir.

2024 yılında Kurum tarafından Sektörel Siber Olaylara Müdahale Ekibi (SOME) faaliyetleri ve bankacılık sektörünü ilgilendiren siber olaylar ve banka müşterilerini hedef alan dolandırıcılık olayları kapsamında periyodik olarak düzenlenmekte olan “Güvenlik Komitesi Toplantısı”na katılım sağlanmıştır. Farklı platformlardan güncel siber tehditlere ilişkin bilgi içeren makale ve raporlar takip edilmiştir. Periyodik olarak SOME İletişim Platformuna bağlanarak söz konusu siber güvenlik olaylarına ilişkin bilgiler ve gerekli durumlarda bankalardan ek bilgiler alınarak ilgili hususlar takibe konu edilmiştir.

Siber güvenlik konusunda ayrıca, Ticaret Bakanlığı ve TBB iş birliğiyle 19-21 Nisan 2024 tarihlerinde çok sayıda kamu / özel banka,

finans kuruluşu ve ilgili sivil toplum kuruluşu temsilcisinin katılımıyla düzenlenen Sosyal Mühendislik Dolandırıcılığını Önleme Çalıştayı’nda sunumlar gerçekleştirilmiş ve konuya ilişkin sorunlar ile çözüm önerileri tartışılmıştır. Kurum ve Türkiye Siber Güvenlik Kümelenmesi (TSGK) iş birliği kapsamında ise, 9-10 Ekim 2024 tarihlerinde 41 banka ve yaklaşık 60 TSGK üyesinin katılımıyla birebir oturumlar şeklinde toplantılar gerçekleştirilmiştir. Bankaların TSGK üyeleri ile gerçekleştirdiği görüşmeler, yerli ve milli siber güvenlik ürünlerinin / hizmetlerinin tanıtılması ve sektörde sürdürülebilir iş birliklerinin teşvik edilmesi açısından önemli fırsatlar sunmuştur.

3.5. Suç Gelirlerinin Aklanması ve Terörizmin Finansmanı ile Mücadele

2024 yılında suç gelirlerinin aklanması ve terörizmin finansmanı ile mücadele alanında yoğun çalışmalar yürütülmüştür. Yıl içerisinde Kurum tarafından gerçekleştirilen mali bünye ve derecelendirme incelemeleri çerçevesinde; suç gelirlerinin aklanmasının, terörizmin ve kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının önlenmesine yönelik mevzuata uyumun ve oluşturulması gereken sistemlerin değerlendirilmesi amacıyla, 2022 yılında hazırlanan “BDDK Tarafından Yürütülen Yerinde Denetim Faaliyetlerinde Suç Gelirlerinin Aklanmasının, Terörizmin ve Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesi Risklerinin Dikkate Alınmasına İlişkin Rehber”de yer verilen prensipler dikkate alınmıştır.

Mali bünye ve derecelendirme çalışmaları kapsamında yapılan değerlendirmelerin yanı sıra konuya dair çok sayıda eğitim, çalıştay ve toplantıya aktif katılım sağlanmıştır. Bu kapsamda:

➤ Mali Suçları Araştırma Kurulu (MASAK) Başkanlığının ve Avrupa Konseyi’nin iş birliği ile 30-31 Mayıs 2024 tarihlerinde düzenlenen “Suç Gelirlerinin Aklanması ve Terörizmin

Finansmanı ile Mücadelede Yükümlülük Denetimi / Finansal Kuruluşların Yerinde Denetiminde İyi Uygulamalar” konulu eğitimde çeşitli ülkelerin kara para ile mücadele süreçlerinde gerçekleştirdiği iyi uygulamalar paylaşılmıştır.

➤ Avrupa Birliği (AB) Global Facility Proje Ekibi tarafından 2-3 Temmuz 2024 tarihlerinde Ankara’da “Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanı Risk Değerlendirmesi Konulu” çalıştay düzenlenmiştir. Çalıştay kapsamında; kitle imha silahları finansmanının yayılmasının önlenmesine yönelik Mali Eylem Görev Gücü (FATF) önerileri, yasal ve operasyonel uluslararası yayılma ve yayılma finansmanı çerçevesinin anlaşılması, konuya ilişkin uluslararası ve bölgesel eğilimlere ilişkin görünüm, taslak hazırlama süreci ve bilginin yayılması için iyi uygulamalar başta olmak üzere çeşitli konularda bilgi paylaşımı gerçekleştirilmiştir.

➤ 20.11.2024 tarihinde İstanbul’da Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği (TSPB), Finansal Kurumlar Birliği (FKB) ve MASAK iş birliği ile ve 9-10 Aralık 2024 tarihlerinde Sakarya’da Türkiye Bankalar Birliği (TBB), Türkiye Katılım Bankaları Birliği (TKBB) ve

MASAK iş birliğiyle gerçekleştirilen “Finans Sektöründe Suç Gelirlerinin Aklanması ve Terörizmin Finansmanı ile Mücadele” konulu çalıştaylar düzenlenmiştir. Çalıştaylar kapsamında; şüpheli işlem bildirimlerinde niteliğin artırılması, şüpheli işlem bildirimleri ile devamlı bilgi verme yükümlülüğünde karşılaşılan sorunlar, işlem erteleme süreçleri, ilgili birlik temsilcilerinin yükümlülük denetimi sonuçlarının değerlendirilmesi, yasal ve yasa dışı bahis kaynaklı sorunlar, yükümlülük denetimi sonuçlarının değerlendirilmesi, malvarlığı dondurma kararlarının uygulanması ve mali yaptırımlara uyum denetimi, terörizmin finansmanı riskleri, FATF V. tur karşılıklı değerlendirme sürecine ilişkin FATF ekibi tarafından belirtilen beklentiler ve bu süreçler içerisinde finansal kuruluşlardan beklenen yükümlülükler gibi hususlar bankacılık sektörü başta olmak üzere finansal sektör katılımcıları ile paylaşılmıştır.

➤ 2-3 Aralık 2024 tarihlerinde Ankara’da gerçekleştirilen ve MASAK Başkanlığı tarafından organize edilen “FATF V. Tur Karşılıklı Değerlendirme Süreci Hazırlıkları ve FATF Eğitimi” konulu programda; FATF hakkında genel bilgiler, karşılıklı

değerlendirmelerin kapsamı ve süreçleri hakkında kapsamlı bilgi, ülkemizin geçmiş karşılıklı değerlendirme süreçleri hakkında genel bilgiler, FATF V. tur karşılıklı değerlendirmeleri kapsamındaki Ulusal Risk Değerlendirmesi (URD) süreçlerinde ülkemizdeki kurum ve kuruluşlara ilişkin beklentiler, IV. tur süreçlerinden sonra değişen / revize edilen FATF standartları ve V. tur karşılıklı değerlendirme süreçlerine ilişkin bilgiler FATF ekibi tarafından paylaşılmıştır.

➤ MASAK Başkanlığı tarafından organize edilen ve muhtelif tarihlerde gerçekleştirilen çalışma grubu toplantıları kapsamında ise FATF V. tur karşılıklı değerlendirme ve URD’nin güncellenmesi süreçlerinde kurum ve kuruluşların sorumluluklarına ilişkin öne çıkan hususlar ele alınmıştır.

4. DÜZENLEME FAALİYETLERİ

Bankacılık Kanununun 93 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında Kurumun, bu Kanun ve ilgili diğer mevzuat hükümleri çerçevesinde kendisine verilen yetkilerini, Kurulca tesis edilecek düzenleyici işlemler veya alınacak özel nitelikli kararlar ile kullanacağı ve Kurul kararıyla bu Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelikler ve tebliğler çıkarmaya yetkili olduğu hüküm altına alınmıştır. Düzenleme fonksiyonu çerçevesinde; ortaya çıkan yeni ihtiyaçlar doğrultusunda ve AB mevzuatı ile uluslararası bankacılık kurallarına ve uygulamalarına uyumun sağlanması amacıyla bankacılık mevzuatında değişiklik yapılmasına yönelik çalışmalar yürütülmektedir.

Mevzuat çalışmaları kapsamında, Kurum tarafından oluşturulan düzenleme tasarımları Kurum dışı tarafların görüşüne açılmakta ve Kurumun internet sayfasında kamuoyunun

bilgisine sunulmaktadır. Hazırlanan tüm tasarımlar ile ilgili olarak sektör temsilcileri aracılığıyla sektörün görüşleri alınmakta ve gerekli görülmesi halinde ilgili kurum ve kuruluşların görüş ve önerileri talep edilmektedir. Bahse konu taraflardan alınan görüş ve öneriler çerçevesinde gözden geçirilen tasarımlar, Bankacılık Kanununun 93 üncü maddesinin beşinci fıkrası uyarınca sektör stratejisi ve politikaları ile ilişkisinin kurulması bakımından ilişkili Bakanlığın, kalkınma planı ve yıllık programla ilişkisinin kurulması açısından da Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığının (SBB) görüş ve önerilerine sunulmaktadır. Söz konusu görüş ve önerilerin değerlendirilmesini müteakiben nihai tasarımlar Kurula sunulmakta, Kurul tarafından kabul edilen Yönetmelik ve Tebliğler Resmî Gazete'de yayımlanmak üzere Cumhurbaşkanlığına gönderilmektedir.

4.1. Yürürlüğe Giren Düzenlemeler

2024 yılı faaliyet döneminde, 3 adet yönetmelik değişikliği gerçekleştirilmiş ve 12 adet düzenleme niteliğinde kurul kararı

alınmış olup türleri itibarıyla söz konusu düzenlemelerin içeriğine ve yayımlanma tarihine ilişkin bilgiler aşağıda sunulmuştur.

Tablo 4: Türleri İtibarıyla Yürürlüğe Giren Düzenlemeler

Düzenlemenin Türü	Adet	
	2023	2024
Kanun Değişikliği	1	-
Yönetmelik	3	-
Yönetmelik Değişikliği	4	3
Tebliğ Değişikliği	1	-
Genelge	1	-
Kurul Kararı	18	12
Toplam	28	15

4.1.1. Yönetmelik Değişiklikleri

Mevduat ve Katılım Fonunun Kabulüne, Çekilmesine ve Zamanaşımına Uğrayan Mevduat, Katılım Fonu, Emanet ve Alacaklara İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (23.1.2024 tarihli ve 32438 sayılı RG):

Yönetmelik değişikliği ile katılma hesaplarında sözleşme türü bazında ayrı havuz oluşturulmasına imkân tanıyacak hükümler ihdas edilmiş, günlük birim değerler hesaplama tablosu ve açıklamaları Yönetmelik eki olmaktan çıkarılmış, kişilerin hak ve menfaatlerinin korunması amacıyla, Yönetmelikte gerekli değişiklikler yapılmıştır. Ayrıca, bir takvim yılı içinde zamanaşımına uğrayan ve tutarı iki yüz elli Türk Lirası ve üzerindeki hesapların Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna (TMSF) devredileceği hususunda mudilere iadeli taahhütlü mektupla bildirimde bulunma limitine ilişkin olarak Kurula, TMSF'nin görüşünü almak suretiyle bu tutarı değiştirme yetkisi tanınmıştır.

Sistemik Önemli Bankalarca Hazırlanacak Önlem Planlarına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (29.3.2024 tarihli ve 32504 sayılı RG):

Yönetmelik değişikliği ile uygulamada karşılaşılan bazı sorunların giderilmesini teminen önlem planlarının daha etkili bir şekilde hazırlanması amacıyla planların Kuruma gönderim zamanı haziran ayı sonu olacak şekilde değiştirilmiş, önlem planı senaryosu dâhilindeki tedbirlerin sermaye ve likidite yeterliliğine yönelik birleşik etkisini gösteren önlem planı kapasitesi ile potansiyel önlem planı kapasitesine, senaryo analizinde iletişim planının ve göstergelerin değerlendirilmesine ilişkin hükümler eklenmiş ve Yönetmelik ekindeki önlem planı göstergelerinde gerekli bazı revizyonların yapılmasına imkan tanınmıştır.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Teşkilat Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (17.7.2024 tarihli ve 32604 sayılı RG):

7292 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile yapılan değişiklikle tasarruf finansman şirketlerinin Kurumun görev kapsamına alınması, 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun kapsamındaki ödeme kuruluşları ve elektronik para kuruluşlarının Kurum görev alanından çıkarılması ve Bankacılık Kanununun 99 uncu maddesi ile oluşturan Finansal Sektör Komisyonunun, 20.5.2021 tarihli ve 7319 sayılı Kanun ile yürürlükten kaldırılması sebepleriyle Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Teşkilat Yönetmeliğinde muhtelif değişiklikler yapılmıştır. Ayrıca, Denetim IV Daire Başkanlığının yeni oluşturulan Gözetim Daire Başkanlığı adı altında görevlerine devam etmesi sağlanmış, ikinci bir destek hizmetleri daire başkanlığının kurulmasına imkân tanımak amacıyla birim adı "Destek Hizmetleri Daire Başkanlıkları" şeklinde çoğul hale getirilmiş, Kurumun sürdürülebilir finans alanında yürüttüğü çalışmalara yönelik Kurum içi koordinasyonu sağlama görevi Strateji Geliştirme Daire Başkanlığının görevleri arasına eklenmiştir.

4.1.2. Kurul Kararları

Enflasyon Muhasebesi Uygulamasına Başlama Tarihi Hakkında Kurul Kararı (11.1.2024 / 10825):

Bankalar ile finansal kiralama, faktoring, finansman, tasarruf finansman ve varlık yönetim şirketlerinin 1.1.2025 tarihinden itibaren enflasyon muhasebesi uygulamasına geçmesine karar verilmiştir.

Konut Kredilerine İlişkin 24.8.2023 Tarihli 10655 ve 10656 Sayılı Kurul Kararlarının Uygulanması Hakkında Kurul Kararı (15.2.2024 / 10849):

24.8.2023 tarihli ve 10656 sayılı Kurul Kararı kapsamında belirlenen azami kredi tutarının teminat olarak alınan konutun değerine oranı uygulaması ile 24.8.2023 tarihli ve 10655 sayılı Kurul Kararı kapsamında belirlenen yüksek risk ağırlığı uygulanmasında yapılacak konut malikliği durumu değerlendirmesinde dikkate alınmayacak hususlar belirlenmiştir.

Taşıt Kredilerine İlişkin Sınırların Değiştirilmesi Hakkında Kurul Kararı (21.3.2024 / 10880):

Bankaların Kredi İşlemlerine İlişkin Yönetmeliğin 12 nci maddesinin dördüncü fıkrası ile Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketlerinin Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Yönetmeliğin 11/A maddesinin beşinci fıkrası uyarınca, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun Geçici 12 nci maddesi kapsamına giren mükellefler tarafından üretilen sadece elektrik motorlu taşıtlar için kredi vade sınırlarına ve kredi tutarının taşıtın değerine oranına ilişkin değişiklikler yapılmıştır.

Zamanaşımına Uğrayan Hesapların Mektup Limitinin Yükseltilmesi Hakkında Kurul Kararı (18.4.2024 / 10894):

Mevduat ve Katılım Fonunun Kabulüne, Çekilmesine ve Zamanaşımına Uğrayan Mevduat, Katılım Fonu, Emanet ve Alacaklara İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca bankaların bir takvim yılı içinde TMSF'ye devredileceği hususunda uyarmak zorunda olduğu her türlü mevduat, katılım fonu, emanet ve alacakların hak sahiplerine ilişkin zamanaşımına uğrayan tutar limiti güncellenmiştir.

İpotek Finansman Kuruluşları İhraçlarına Uygulanacak Risk Ağırlıklarına İlişkin Kurul Kararı (18.7.2024 / 10940):

1.7.2021 tarihli ve 9655 sayılı Kurul Kararı ile Kurumun denetim ve gözetimine tabi diğer finansal kuruluşların ihraç edeceği teminatlı menkul kıymetlerin ya da bankalardan devralınan kredilerin dayanak varlık olarak gösterilmesi suretiyle, en az 5 bankanın bir araya gelerek kurmuş olduğu ipotek finansman kuruluşlarının bilançosundan veya bu kuruluşların kuracağı varlık finansman fonu ya da konut finansman fonu üzerinden tek dilimli ihraç edilecek olan menkul kıymetlere, Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik uyarınca ihracın kredi kalitesi kademesine göre uygulanacak kredi risk ağırlıkları belirlenmiştir. 18.7.2024 tarihli ve 10940 sayılı Kurul Kararı ile bu uygulamanın 1.7.2024 tarihinden itibaren 3 yıl boyunca devam etmesine karar verilmiştir.

Sermaye Yeterliliği Hesaplamasında %0 Risk Ağırlığı Uygulanacak Çok Taraflı Kalkınma Bankalarının Kapsamının Basel Standartları Çerçevesinde Güncellenmesi Hakkında Kurul Kararı (15.8.2024 / 10953):

Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik uyarınca sermaye yeterliliği standart oranlarının hesaplamasında, Basel standartlarının güncellenmesi neticesinde çok taraflı kalkınma bankaları listesine eklenmiş olan Asya Altyapı Yatırım Bankası'ndan olan alacakların %0 risk ağırlığına tabi tutulabilmesine karar verilmiştir.

İhtiyaç Kredileri, Bireysel Kredi Kartları, Taşıt Kredileri, Taşıt Teminatlı Krediler ile İkamet Amaçlı Gayrimenkul İpoteği ile Teminatlandırılan Kredilerin Risk Ağırlıkları Hakkında Kurul Kararı (19.9.2024 / 10964):

Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik uyarınca sermaye yeterliliği standart oranlarının hesaplamasında; koordineli makro ihtiyati tedbirler kapsamında uluslararası minimum standartlara oranla daha ihtiyatlı risk ağırlıklarının uygulanmasını teminen alınan 31.7.2023 tarihli ve 10630 sayılı

Kurul Kararı ile 24.8.2023 tarihli ve 10655 sayılı Kurul Kararının yürürlükten kaldırılmasına ve söz konusu Kararlara konu kredilere anılan Yönetmelikte belirlenen risk ağırlıklarının uygulanmasına karar verilmiştir.

Kredi Kartı Asgari Ödeme Tutarının Değiştirilmesi Hakkında Kurul Kararı (26.9.2024 / 10970):

Banka Kartları ve Kredi Kartları Hakkında Yönetmeliğin 22 nci maddesinin yedinci fıkrası uyarınca, kredi kartlarında asgari ödeme tutarının, limiti elli bin Türk Lirası ve altında olan kredi kartları için dönem borcunun %20'si, elli bin Türk Lirasının üzerinde olan kredi kartları için ise %40'ı olarak belirlenmesine karar verilmiştir.

Kredi Kartı Borçlarının ve İhtiyaç Kredilerinin Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kurul Kararı (26.9.2024 / 10972):

➤ 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu ile Banka Kartları ve Kredi Kartları Hakkında Yönetmelik uyarınca, Karar tarihi itibarıyla, dönem borcunun ödenmesi gereken asgarî tutarı ödenmemiş olan bireysel kredi kartlarının mevcut borç bakiyelerinin, kart hamilleri tarafından talep edilmesi,

➤ Bankaların Kredi İşlemlerine İlişkin Yönetmelik ile Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketlerinin Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Yönetmelik uyarınca Karar tarihinden önce kullanılan ve Karar tarihi itibarıyla anapara veya faiz ödemelerinin tahsili 30 günden fazla gecikmiş ihtiyaç kredilerinin, borç bakiyelerinin borçlu tarafından Karar tarihinden itibaren 1 yıl içerisinde talep edilmesi

hallerinde Kararda belirtilen şartlar dahilinde yapılandırılabilmesi kararlaştırılmıştır.

Cep Telefonu Alımlarında Kredi Vade Sınırlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kurul Kararı (5.12.2024 / 11022):

Cep telefonu alımı amacıyla kullanılan tüketici kredilerinde vade sınırının belirlenmesinde dikkate alınan tutar yirmi bin Türk Lirasına çıkarılmış, yenilenmiş ürün niteliğinde olan cep telefonu alımı amacıyla

kullanılan tüketici kredilerinde ise söz konusu tutar yirmi beş bin Türk Lirası olarak belirlenmiştir.

Enflasyon Muhasebesi Uygulaması Hakkında Kurul Kararı (5.12.2024 / 11021):

Bankalar ile finansal kiralama, faktoring, finansman, tasarruf finansman ve varlık yönetim şirketleri tarafından 2025 yılında enflasyon muhasebesi uygulanmamasına karar verilmiştir.

Sermaye Yeterliliği Standart Oranlarının Hesaplamasına İlişkin Değişiklikler Hakkında Kurul Kararı (19.12.2024 / 11038):

Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik uyarınca sermaye yeterliliği standart oranlarının hesaplanmasında ticari nitelikteki nakdi kredilere, standart yaklaşım kullanılması durumunda uygulanan %200 risk ağırlığı ile içsel derecelendirmeye dayalı yaklaşımların kullanılması durumunda uygulanan standart yaklaşımdaki artış oranı dikkate alınarak hesaplanan yüksek risk ağırlığı uygulamalarına son verilmesine ve mevcut kullanılan krediler de dahil söz konusu kredilere Yönetmelikte belirlenen risk ağırlıklarının uygulanmasına karar verilmiştir. İlave olarak, aynı Yönetmelik uyarınca kredi riskine esas tutar hesaplamasında; parasal varlıklar ile parasal olmayan varlıklardan, tarihi maliyet cinsinden ölçülen yabancı para birimindeki kalemler dışında kalanların Türkiye Muhasebe Standartları (TMS) uyarınca değerlendirilmiş tutarları ve ilgili özel karşılık tutarları hesaplanırken 26.6.2023 tarihine ait Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) döviz alış kurunun kullanılmasına yönelik uygulamanın, 1.1.2025 tarihinden itibaren 28.6.2024 tarihine ait TCMB döviz alış kurunun kullanılması suretiyle devam ettirilmesine karar verilmiştir.

4.2. Yürürlükten Kaldırılan Düzenlemeler

İhtiyaç Kredileri, Bireysel Kredi Kartları, Taşıt Kredileri ile Taşıt Teminatlı Kredilerin Risk Ağırlıklarının Artırılması Hakkında Kurul Kararı (31.7.2023 / 10630):

Finansal piyasalarda güven ve istikrarın sağlanması ve kredisisteminin etkin bir şekilde çalışması amacıyla alınan koordineli makro ihtiyati tedbirler kapsamında, bankaların sermaye yeterliliği hesaplamalarında tüketicilere kullandırılan ihtiyaç ve taşıt kredilerine uluslararası standartlara oranla daha ihtiyatlı risk ağırlıkları uygulamasına son verilmiştir.

İkamet Amaçlı Gayrimenkul İpoteği ile Teminatlandırılan Kredilerin Risk Ağırlığının Artırılması Hakkında Kurul Kararı (24.8.2023 / 10655):

Finansal piyasalarda güven ve istikrarın sağlanması ve kredisisteminin etkin bir şekilde çalışması amacıyla alınan koordineli makro ihtiyati tedbirler kapsamında, bankaların sermaye yeterliliği hesaplamalarında tüketicilere kullandırılan konut kredilerine uluslararası standartlara oranla daha ihtiyatlı risk ağırlıkları uygulamasına son verilmiştir.

4.3. Etki Analizleri

Bankacılık Kanununun 101 inci maddesinin altıncı fıkrası uyarınca gerçekleştirilen etki analizi çalışması kapsamında; ölçülebilir nitelikteki düzenlemeler için sayısal analiz sonuçları, diğer düzenlemeler için ise uzman görüşü çerçevesinde yapılan değerlendirmeler sunulmaktadır. Diğer taraftan, münferit kuruluş veya kişi bazındaki kararlar ile Bankacılık Kanununun 73 üncü maddesi kapsamında yer alabileceği düşünülen karar ve alt düzenlemelere dair etki analizlerine bu Raporda yer verilmemiştir.

Konut Kredilerine İlişkin 24.8.2023 Tarihli 10655 ve 10656 Sayılı Kurul Kararlarının Uygulanması Hakkında Kurul Kararına İlişkin Etki Analizi (15.2.2024 / 10849):

Konut kredilerine ilişkin 24.8.2023 tarihli 10655 sayılı ve 10656 sayılı Kurul Kararlarının uygulanmasında yapılacak konut malikliği durumu değerlendirmesinde; tüketicinin kendisinin, eşinin veya 18 yaş altındaki çocuklarının malik olduğu tek bir konutun bulunması ve bu konutun riskli yapı olarak tespit edilmesi nedeniyle yıkılmış olması veya hakkında yıkım kararı alınması halinde, söz konusu konutun konut malikliği durumu değerlendirilmesinde dikkate alınmamasına karar verilerek, kentsel dönüşümün yaygınlaştırılmasının desteklenmesi amaçlanmıştır.

Taşıt Kredilerine İlişkin Sınırların Değiştirilmesi Hakkında Kurul Kararına İlişkin Etki Analizi (21.3.2024 / 10880):

Kurul Kararı ile son dönemde taşıt fiyatlarında meydana gelen artışlar dikkate alınarak 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun Geçici 12 nci maddesi kapsamına giren mükellefler tarafından üretilen sadece elektrik motorlu taşıtlar için kredi vade sınırlarında ve kredi tutarının taşıtın değerine ilişkin oranlarda değişiklik yapılmıştır.

Zamanaşımına Uğrayan Hesapların Mektup Limitinin Yükseltilmesi Hakkında Kurul Kararı (18.4.2024 / 10894):

Kurul Kararı ile bir takvim yılı içinde zamanaşımına uğrayan ve tutarı iki yüz elli Türk Lirası ve üzerindeki hesapların TMSF'ye devredileceği hususunda mudilere iadeli taahhütlü mektupla bildirimde bulunma limitinin, mevcut ekonomik şartlar çerçevesinde çok düşük kaldığı göz önüne alınarak, bin Türk Lirasına yükseltilmesi sağlanmıştır.

İpotek Finansman Kuruluşlarının İhraçlarına Uygulanacak Risk Ağırlıklarına İlişkin Kurul Kararı (18.7.2024 / 10940):

Kurul Kararı ile 1.7.2021 tarihli ve 9655 sayılı Kurul Kararının uygulama süresinin 1.7.2024 tarihi itibarıyla bitmiş olduğu dikkate alınarak ipotek finansman kuruluşları tarafından yapılacak ihraçlara konu menkul kıymetlere bankalar tarafından yapılacak yatırımların sermaye yeterliliği mevzuatı kapsamında değerlendirilmesine ilişkin söz konusu Kurul Kararının uygulama süresi uzatılmıştır.

Sermaye Yeterliliği Hesaplamasında %0 Risk Ağırlığı Uygulanacak Çok Taraflı Kalkınma Bankalarının Kapsamının Basel Standartları Çerçevesinde Güncellenmesi Hakkında Kurul Kararı (15.8.2024 / 10953):

“Basel III: Kriz Sonrası Reformların Sonuçlandırılması” standardı kapsamında bankaların sermaye yeterliliği hesaplamasında %0 risk ağırlığı uygulanacak olan çok taraflı kalkınma bankaları listesine Asya Altyapı Yatırım Bankası eklenmiştir. Bu kapsamda, güncel hali Basel çerçeve seti içine yansıtılan “Basel III: Kriz Sonrası Reformların Sonuçlandırılması” standardının yerel mevzuatımıza yansıtılmasına ilişkin düzenleme çalışmaları devam ederken avantajlı risk ağırlığı uygulamasından bankalarımızın yararlanması sağlanmıştır.

İhtiyaç Kredileri, Bireysel Kredi Kartları, Taşıt Kredileri, Taşıt Teminatlı Krediler ile İkamet Amaçlı Gayrimenkul İpoteği ile Teminatlandırılan Kredilerin Risk Ağırlıkları Hakkında Kurul Kararı (19.9.2024 / 10964):

Kurul Kararı ile koordineli makro ihtiyati tedbirler kapsamında Kararda anılan kredilere ilişkin ihtiyatlı risk ağırlığı uygulamasına son verilerek, Basel standartlarına uygun olarak hazırlanmış olan Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik ile belirlenen risk ağırlıklarının uygulanmasına geri dönülmesi sağlanmıştır.

Kredi Kartı Asgari Ödeme Tutarının Değiştirilmesi Hakkında Kurul Kararı (26.9.2024 / 10970):

Kurul Kararı ile kredi kartlarında asgari ödeme tutarının, limiti elli bin Türk Lirası ve altında olan kredi kartları için dönem borcunun

%20'si, elli bin Türk Lirasının üzerinde olan kredi kartları için %40'ı olarak uygulanması sağlanmıştır.

Kredi Kartı Borçlarının ve İhtiyaç Kredilerinin Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kurul Kararı (26.9.2024 / 10972):

Kurul Kararı ile;

➤ Bireysel kredi kartlarına ilişkin olarak; Karar tarihi itibarıyla, dönem borcunun ödenmesi gereken asgarî tutarı ödenmemiş olan bireysel kredi kartlarının mevcut borç bakiyelerinin kart hamilleri tarafından talep edilmesi durumunda en fazla 60 ay ile sınırlı olmak üzere yapılandırılabilmesine; kredi kartı yapılandırma borcunun %50'si ödeninceye kadar ilgili bankaca kart hamiline tahsis edilen kredi kartlarının limitinin arttırılmaması,

➤ İhtiyaç kredilerine ilişkin olarak; Karar tarihinden önce kullanılmış ve Karar tarihi itibarıyla anapara veya faiz ödemelerinin tahsili 30 günden fazla gecikmiş ihtiyaç kredilerinin borç bakiyelerinin, borçlu tarafından Karar tarihinden itibaren 1 yıl içerisinde talep edilmesi durumunda, en fazla 60 ay ile sınırlı olmak üzere yeniden yapılandırılabilmesi

amaçlanmıştır.

Sermaye Yeterliliği Standart Oranlarının Hesaplamasına İlişkin Değişiklikler Hakkında Kurul Kararı (19.12.2024 / 11038):

Kurul Kararı ile koordineli makro ihtiyati tedbirler kapsamında ticari nitelikteki nakdi kredilere ilişkin ihtiyatlı risk ağırlığı uygulamasına son verilerek, Basel standartlarına uygun olarak hazırlanmış olan Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik ile belirlenen risk ağırlıklarının uygulanmasına geri dönülmesi sağlanmıştır. İlave olarak, aynı Yönetmelik uyarınca kredi riskine esas tutar hesaplamasında dikkate alınabilecek olan döviz kuru güncellenerek cari kur seviyesine daha yakın hale getirilmiştir.

5. DENETİM FAALİYETLERİ

Denetim faaliyetleri, Bankacılık Kanununun ve diğer kanunların Kuruma verdiği yetkilerin meslek personeli tarafından kullanılması suretiyle bankalar ve Kurumun görev ve yetki alanında yer alan diğer kuruluşlarda mali bünye, mevzuat, risk, ihbar ve şikâyetler, yurt içi ve yurt dışı şubeler, risk ölçümüne ve yönetimine ilişkin model ve teknikler, mali suçlar, bilgi sistemleri ve diğer konularda gerçekleştirilen yerinde denetim faaliyetlerinin tamamını kapsamaktadır.

Denetime ilişkin usul ve esaslar, 22.7.2006 tarihli ve 26236 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Tarafından Yapılacak

Denetime ilişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ile belirlenmiştir. Söz konusu Yönetmelik kapsamında; denetim sürecine ilişkin faaliyetler, denetim rehberleri ve iyi uygulama rehberlerinin temel alınması suretiyle sürdürülmektedir.

Denetime ilişkin olarak ilgili kanunlarla Kuruma verilen görevler; Kurul, Başkanlık Makamı, Başkan Yardımcılığı, Daire Başkanlıkları ve bunlara bağlı olarak görev yapan grup başkanları ile denetim ekiplerinde görevlendirilen meslek personeli aracılığı ile yürütülmektedir.

5.1. Mali Bünye ve Mevzuat Denetimleri

Mali bünye denetimi, kuruluşların konsolide veya konsolide olmayan bazda mali bünyelerine ilişkin çeşitli göstergelerin incelenerek analiz edilmesini ve dönemsel raporlar düzenlenmesini içermektedir. Bahse konu faaliyetler, ilgili kuruluşların finansal sağlamlığının ve karşı karşıya bulunduğu finansal ve finansal olmayan risklerin analizini, Bankacılık Kanunu ve ilgili mevzuata uyum seviyesinin denetlenmesini, gözetim biriminin rapor ve analizlerinde potansiyel sorunların ve kırılganlıkların tespit edilmesi ve olumsuz gelişme veya tespitler olması halinde standart raporlar düzenlenmesini ve en kısa sürede ilgili birimler ile karar mercilerinin bilgilendirilmesini kapsamaktadır. Denetim işlevinin yerine getirilmesinde, başta Kurum veri tabanı ve denetlenen kuruluşlardan yerinde elde edilen bilgiler olmak üzere çeşitli kaynaklardan yararlanılmaktadır.

Kurum; denetimin etkinliğinin, sürekliliğinin, yeterliliğinin ve denetim kaynaklarının etkin kullanımının sağlanması amacı ile risk odaklı bakış açısına sahip dinamik bir yaklaşımla denetim yapmaktadır. Denetim grupları, finansal piyasalardaki gelişmeleri güncel kaynaklardan izlemekte ve denetim faaliyetlerini uluslararası uygulamalar paralelinde hazırlanmış denetim rehberleri, iyi uygulama rehberleri ve risk odaklı denetim yaklaşımı çerçevesinde yürütmektedir.

Risk odaklı denetim yaklaşımı; dinamik, ileriye dönük, etkili ve ihtiyatlı olma prensibi ile kuruluşların risk seviyelerinin tespit edilerek, bu kuruluşlarda gerçekleştirilecek denetimin kapsamının, ölçeğinin, süresinin, içeriğinin ve yoğunluğunun belirlenmesidir. Risk odaklı denetim yaklaşımının amacı ise kuruluşların finansal sağlamlığı, maruz kaldıkları risklerin büyüklüğü ve risk yönetim kaliteleri hakkında bütüncül bir görüş oluşturmak ve kuruluşun finansal sağlamlığını tehdit edebilecek eğilimlerin erken tespitini sağlamaktır. Böylelikle kuruluşların maruz kaldığı riskler bazında bir sınıflama yapılmak suretiyle, her bir risk için bulundurulması gereken ideal sermaye tutarının tespiti için önemli bir bilgi kaynağı ortaya konulabilmekte, denetlenen kuruluşlarda varsa tespit edilen sorunlar faaliyetlerin emin ve güvenli bir şekilde devamını engelleyecek noktaya gelmeden gereken tedbirlerin alınması sağlanabilmektedir.

2024 yılında güncellenen denetim rehberleri, Avrupa Bankacılık Otoritesi (EBA) tarafından “İnceleme ve Değerlendirme Süreci (İDES) ile Stres Testi Hakkında Ortak Prosedürler ve Metodolojilere İlişkin Rehber” dikkate alınarak dinamik ve geleceğe yönelik bir yaklaşımla, Kurumun benimsediği risk odaklı denetim anlayışı ile bankaların risk profillerinin İDES derecelendirme sistemiyle ölçülmesine

dayanmaktadır. Buna ilaveten, sınırlı denetim kaynakları ve personel sayısının daha etkin kullanılması amacıyla 2024 yılında tam kapsamlı mali bünye incelemelerinin yanı sıra Banka Denetim Süreç Rehberinde ifade edilen faaliyet ve risklere ilişkin incelemenin hedefleri, kapsamı ve yöntemi ile sonuçlarının ortaya konulduğu Faaliyet ve Risklere İlişkin İnceleme Raporları hazırlanmıştır.

5.1.1. Bankalara Yönelik Denetimler

Denetimden sorumlu Başkan Yardımcılığı bünyesinde yer alan denetim ekipleri tarafından 2024 yılında yapılan denetimler sonucunda; mali bünye ve derecelendirme raporu, mevzuat denetimi, ihbar ve şikâyet vb. konularda toplam 150 adet rapor, 12 adet risk ön değerlendirme mütalaası ile MASAK

Risk odaklı denetim yaklaşımı çerçevesinde şekillendirilen yeni denetim döngüsü; birbirini izleyen denetim stratejisinin belirlenmesi, risk analizi süreci (RAS) ve denetimin planlanması, risk değerlendirme ve İDES derecelendirme süreci, faaliyet ve risklere ilişkin inceleme raporu ile tamamlayıcı ve tematik incelemeler aşamalarından oluşmaktadır.

Başkanlığınca talep edilen incelemelere ilişkin 3 adet rapor ve muhtelif konularda 235 adet mütalaa düzenlenmiştir. İzleyen tabloda, 2024 yılında düzenlenen denetim ürünlerinin sayısı bir önceki yıl ile karşılaştırmalı olarak sunulmaktadır.

Tablo 5: Bankalara Yönelik Denetimler Sonucunda Düzenlenen Denetim Ürünleri

Konular	Adet	
	2023	2024
Risk Analizi Mütalaası / Risk Ön Değerlendirme Mütalaası	7	12
Mali Bünye ve Derecelendirme Raporu	27	10
Faaliyet ve Risklere İlişkin İnceleme Raporu	-	2
Mevzuat Denetimi	55	70
İhbar ve Şikâyet	55	68
Yurt İçi Şube İncelemesi	1	-
Mütalaalar*	179	235
MASAK Başkanlığı Görevlendirmelerine İlişkin Raporlar	1	3
Diğer	1	3
Toplam	326	403

(*) Mütalaalar, rapor düzenlenmesine gerek bulunmayan konularda, düzenleme tasaklarına verilen görüşlerde, düzenlenen raporlara ilişkin ilave görüş ve cevapların değerlendirildiği durumlarda düzenlenmektedir.

5.1.2. Banka Dışı Mali Kuruluşlara Yönelik Denetimler

Finansal kiralama, faktoring, finansman, tasarruf finansman ve varlık yönetim şirketlerinden oluşan banka dışı mali kuruluşların denetimi; bilanço büyüklüğü, bu kuruluşlar hakkında Kuruma iletilen şikâyetler ve diğer kamu kurumları tarafından Kurumdan talep edilen incelemeler göz önüne alınarak oluşturulan denetim planları çerçevesinde yürütülmektedir.

2024 yılında banka dışı mali kesime yönelik yürütülen denetim faaliyetleri

sonucunda toplam 77 adet rapor ve mütalaa hazırlanmıştır. Söz konusu denetim faaliyetleri kapsamında finansal kiralama, faktoring ve tasarruf finansman şirketlerinin mevzuata uyum durumları, ortaklarının, yöneticilerinin ve çalışanlarının yeterlilikleri, sermaye tutarının faaliyetlerinin kapsamı ile uyumluluğu, muhasebe ve bilgi işlem sistemlerinin etkinliği ve bu şirketler hakkında yapılan şikâyetler gibi pek çok alanda incelemeler yapılmıştır.

Tablo 6: Banka Dışı Mali Kuruluşlara Yönelik Denetimler Sonucunda Düzenlenen Denetim Ürünleri

Konular	Adet	
	2023	2024
Mali Bünve ve Derecelendirme Raporu	10	2
Mevzuat Denetimi	9	8
İhbar ve Şikâyetlerin İncelenmesi	17	24
Mütalaalar	58	40
MASAK Başkanlığı Görevlendirmelerine İlişkin Raporlar	1	3
Toplam	95	77

5.2. Risk Yönetimine İlişkin Denetim ve Analizler

Kurum tarafından risk ölçümüne ve yönetimine ilişkin olarak bankalarca kullanılan model ve teknikler ile süreçler yerinde incelemelere konu edilmekte ve bu alanda analizler ve araştırmalar yürütülmektedir. Bu çerçevede, 2024 yılında İçsel Derecelendirmeye Dayalı Yaklaşımı (İDDY) yasal kredi riski hesaplamalarında kullanmak için başvuru yapmış olan bir bankanın ön başvurusu değerlendirilerek sonuçlandırılmış olup daha önce resmi başvuru yapmış bir diğer bankanın başvurusuna ilişkin başlatılan inceleme faaliyetleri devam etmektedir.

2024 yılında ayrıca:

➤ Basel Sermaye Uzlaşısı II. Yapısal Blok çerçevesinde, bankaların kendi bünyelerinde faaliyetleri nedeniyle maruz kaldığı riskleri detaylı şekilde değerlendirdikleri İSEDES kapsamında stres testi senaryoları oluşturulmuştur. Her bir banka uyguladığı bu süreç sonunda maruz kaldığı riskler nedeniyle ihtiyaç duyduğu ve ileride ihtiyaç duyabileceği ilave sermaye düzeyini tespit ederek yıl sonu itibarıyla hazırladığı İSEDES raporunu Kuruma iletmektedir.

➤ Bankalar tarafından gönderilmiş olan İSEDES raporları “Bankaların İç Sistemleri ve İçsel Sermaye Yeterliliği Değerlendirme Süreci Hakkında Yönetmelik” ile “İSEDES Raporuna İlişkin Rehber” çerçevesinde değerlendirilmiş ve tespit edilen hususlara ilişkin çalışma raporu hazırlanmıştır.

➤ Basel Komitesi ve FSB’ye ilişkin uluslararası düzeyde devam eden çalışmalara, muhtelif seviyelerde katılımcıları olan komite ve çalışma gruplarının faaliyetlerine katılım ve katkı sağlanmıştır.

➤ G20 faaliyetleri konusunda ilgili kurumlardan gelen görüş ve değerlendirme talepleri cevaplandırılmıştır.

➤ Basel Komitesi tarafından yayımlanan “Basel III: Kriz Sonrası Reformların Sonuçlandırılması” standartları kapsamında, bankacılık sektörüne ilişkin sermaye yeterliliği mevzuatının uluslararası bankacılık standartlarına tam uyumunun sağlanması ve gerekli mevzuat değişikliklerinin yapılması amacıyla Kurum nezdinde oluşturulan çalışma gruplarına katılım sağlanmıştır.

➤ Tasarruf finansman şirketlerinin likidite riski yönetimine ilişkin usul ve esasların belirlenmesine yönelik olarak Kurum nezdinde oluşturulan çalışma grubuna katılım sağlanmıştır.

➤ Basel Komitesi tarafından yayımlanan “Basel III: Kriz Sonrası Reformların Sonuçlandırılması” standartlarının etkilerini görmek üzere altı ayda bir gerçekleştirilen uluslararası sayısal etki çalışmasına üç banka verisiyle katılım sağlanmıştır.

➤ Basel Komitesi tarafından yayımlanan bankacılık hesaplarından kaynaklanan faiz oranı riskine ilişkin güncellenmiş standart hükümleri baz alınarak hazırlanan yerel mevzuatın bankacılık sektörüne olan muhtemel etkilerinin tahmin edilmesi amacıyla sektör genelinde sayısal etki çalışması gerçekleştirilmiştir.

➤ “Basel III: Kriz Sonrası Reformların Sonuçlandırılması” standartlarına ilişkin düzenleme hazırlıkları kapsamında operasyonel risk için sermaye yükümlülüğü hesaplanmasına yönelik sektör genelinde sayısal etki çalışması yapılmıştır.

➤ Enflasyon muhasebesinin, bankaların ve banka dışı mali kesimin karlılık, sermaye düzeyleri ve ilgili yasal rasyolarına olası etkilerine dair sektör genelinde etki analizi çalışması yapılmıştır.

➤ Ülkemiz, “Bankaların Net İstikrarlı Fonlama Oranı Hesaplamasına İlişkin Yönetmelik” ve “Risk Gruplarının Belirlenmesine ve Kredi Sınırlarına İlişkin Yönetmelik” kapsamında Basel Komitesi tarafından RCAP değerlendirilmesine tabi tutulmuştur. Söz konusu değerlendirme sürecinde gerçekleştirilen çalışmalara katılım sağlanmıştır.

➤ Uluslararası kuruluşlar, yabancı denetim otoriteleri, kredi derecelendirme kuruluşları ile yapılan çok sayıda toplantıya katılım sağlanmıştır.

5.3. Bilgi Sistemleri Denetimi

Kurum görev alanına giren kuruluşların bilgi sistemleri denetimi, Kurum personeli ve bağımsız denetim kuruluşları tarafından gerçekleştirilmekte olup bilgi sistemlerine yönelik düzenleme, uygulama ve denetim fonksiyonlarının etkili şekilde yerine getirilmesi Bilgi Sistemleri Uyum Dairesinin sorumluluğunda bulunmaktadır.

2024 yılında; faaliyet izni başvuruları kapsamında 4 banka ile 1 finansman ve 2 varlık yönetim şirketinde, faaliyet genişlemesi izin talepleri kapsamında 2 bankada ve üye

işyerleri ile anlaşma yapma izni başvuruları kapsamında 3 ödeme ve elektronik para kuruluşunda yerinde denetim yapılarak bilgi sistemleri denetim raporları hazırlanmıştır. Ayrıca, 2023/1 sayılı Elektronik Bankacılık Hizmetlerinde ve Elektronik Ortamda Sözleşme İlişkisinin Kurulmasında Kimlik Doğrulama ve İşlem Güvenliği için Sağlanması Gereken Kriterler Hakkında Genelgeye uygunluk durumunun belirlenmesi amacıyla 3 teknoloji şirketi nezdinde gerçekleştirilen denetimler çerçevesinde bilgi sistemleri denetim raporu hazırlanmıştır.

Tablo 7 : Bilgi Sistemleri Denetimi Sonucu Düzenlenen Raporlar

Denetimin Kapsamı	Adet	
	2023	2024
Bağımsız Denetim Kuruluşlarınca Gerçekleştirilen Denetimler	143	127
Bilgi Sistemleri Denetimi	28	36
Bilgi Sistemleri ve İş Süreçleri Denetimi	86	61
Bilgi Sistemleri ve İş Süreçleri Konsolide Denetimi	29	30
Kurum Personelince Gerçekleştirilen Denetimler	19	13
Özel Kapsamlı Denetim	8	6
Faaliyet İzni Denetimi	11	7
Toplam	162	140

Diğer yandan, Bağımsız Denetim Takip Sistemi (BADES) tüm fonksiyonları ile etkili bir şekilde kullanılmakta olup bağımsız denetim bulgularının ve sızma testi sonuçlarının BADES'ten takibine yönelik faaliyetlere devam edilmiştir. BADES üzerinden bağımsız denetim kuruluşlarına ilişkin kuruluş, denetçi, sözleşme bilgileri, bağımsız denetim ve Kurum bilgi sistemleri denetimi raporları, bu raporlara ilişkin bulgular, özet bilgiler ve aksiyon planları ile bağımsız kuruluşlarca gerçekleştirilen denetimlere ilişkin sızma testi raporları, bulguları ve aksiyon planlarına ilişkin bilgilerin elektronik ortamda takibi gerçekleştirilmiştir.

Kuruma intikal ettirilen bilgi sistemleri raporları ön incelemeden geçirilerek eksikliklerin giderilmesi yönünde bağımsız denetim kuruluşları ile iletişim kurulmak suretiyle aksiyon alınmış ve raporların değerlendirmede esas alınabilir hale getirilmesi sağlanmıştır. Gereken durumlarda izin talebinde bulunan kuruluşlar ile bilgi sistemlerine ilişkin konularda toplantılar düzenlenmiştir.

Yürütülen denetim ve değerlendirme faaliyetleri sonucunda, bilgi sistemlerine ilişkin mevzuata uyumsuzluk nedeniyle 25 mevduat bankası, 5 katılım bankası, 6 kalkınma ve yatırım bankası, 3 bilgi alışverişi, takas ve mahsuplaşma kuruluşu, 6 finansal kiralama şirketi, 2 faktoring şirketi ve 4 finansman şirketine idari para cezası uygulanmıştır. Ayrıca, bağımsız denetim kuruluşlarınca ve Kurum personeline gerçekleştirilen bilgi sistemleri denetimi raporlarına ilişkin prosedürler ve örnek yazı şablonları güncellenmiştir.

2024 yılında ayrıca, Kurumun üye olduğu uluslararası kuruluş ve platformlar tarafından oluşturulan çalışma grupları (FSB Kripto Çalışma Grubu, Basel Komitesi Fintek Grubu) üzerinden fintekler ve kripto varlıklar hakkında gelişmeler ile kripto para konusunda Sermaye Piyasası Kurulunun (SPK) yürüttüğü düzenleme çalışmaları yakından takip edilerek görüş paylaşımında bulunulmuş, bankaların kripto varlık sağlayıcılara saklama hizmeti verme konusunda altyapıları incelenmeye başlanmıştır.

6. SEKTÖREL VE EKONOMİK İZLEME FAALİYETLERİ

6.1. Banka ve Sektör Bazında Gözetim

Gözetim faaliyetleri; bankacılık sektörünün finansal durumunun ve risklerinin izlenmesi, bankaların yasal sınırlar başta olmak üzere ilgili mevzuata uyumlarının, mali bünyelerindeki ve performanslarındaki değişimin takip edilmesi, makroekonomik gelişmeler ve uygulanan politikalar çerçevesinde analizi ve ilgili raporların hazırlanması süreçlerini içermektedir. Diğer taraftan, gözetim faaliyetleri sadece bankacılık sektörü ile sınırlı olmayıp Kurumun gözetim ve denetimi altında lisanslı olarak faaliyette bulunan banka dışı mali kuruluşları da kapsayacak şekilde icra edilmektedir.

Gözetim faaliyetlerinde, Kurum veri tabanı üzerinden Kurumun gözetim ve denetim alanına giren kuruluşlardan farklı sıklıklarda periyodik olarak alınan veriler, diğer kamu kurumlarından temin edilen veriler, denetim raporları ve diğer Kurum içi-dışı bilgi kaynakları kullanılmaktadır. Çalışmalar kapsamında; bankalar risk odaklı bir yaklaşımla günlük, haftalık, aylık ve üç aylık veriler üzerinden yakından takip edilmekte, mevzuatta yer alan sınırlara uyum izlenmekte, belirli aralıklarla veya

gelişmelere bağlı olarak banka bazında ve sektörel bazda hazırlanan raporlar, bilgi notları ve mütalaalar hazırlanmakta, mevzuatta belirlenen sınırların aşıldığının tespiti halinde durum ilgili birimlere iletilmektedir.

Gözetim faaliyetleri kapsamında ayrıca kuruluşların maruz kaldığı mevcut ve potansiyel risklerin yanı sıra yapılan ve yapılacak düzenlemelerin bankalar ve sektör üzerindeki olası ve gerçekleşen etkileri değerlendirilmekte, banka derecelendirme / sıralama çalışmalarını ve banka bazında detayları da içerecek şekilde tüm sektörü kapsayan çalışmalar yapılmak suretiyle bankaların finansal performansları karşılaştırmalı olarak değerlendirilerek sistem içindeki durumları dikkate alınmaktadır.

2024 yılında banka bazında gözetim faaliyetleri kapsamında; 756 adet yasal sınırlar analizi, 756 adet aylık rasyo analizi ve 21 adet banka gözetim raporu olmak üzere banka bazında toplam 1.533 adet rapor hazırlanmıştır.

Tablo 8: Banka Gözetim Raporları

Rapor Türü	Adet	
	2023	2024
Yasal Sınırlar Analizi	522	756
Aylık Rasyo Analizi	523	756
Banka Gözetim Raporu	31	21
Toplam	1.076	1.533

Sektör bazında gözetim faaliyetleri kapsamında ise; günlük, haftalık, aylık, üç aylık, altı aylık ve yıllık dönemlerde piyasa gelişmeleri, temel göstergeler, krediler, ülke riskleri, türev ürünler gibi çeşitli konu başlıklarında banka ve banka grubu bazında bilgileri de içeren gözetim raporları, bilgi notları ve sunumlar hazırlanmaktadır.

Gözetim faaliyetlerinin bir diğer önemli parçasını da stres testi ve likidite stres testi çalışmaları oluşturmaktadır. Söz konusu çalışmalar ile bankaların ve bankacılık sisteminin risklilik ve direnç düzeyi analiz edilmektedir. Gerçekleşme ihtimali düşük ancak etkisi yüksek makroekonomik risklere karşı Türk bankacılık sektörünün dayanıklılığının test edilmesinde çok önemli

bir araç olan bu çalışmalar aynı zamanda bir erken uyarı vazifesi görmekte, ulaşılan sonuçlar bankaların mali bünyesindeki ve performansındaki değişimin zamanında algılanmasını sağlamakta ve denetim ve gözetim faaliyetlerinin önemli girdilerinden birini oluşturmaktadır. Ayrıca, hem makro hem de mikro ihtiyati tedbir ve aksiyonların, bankalar ve sektör üzerindeki olası etkilerinin sayısal olarak ortaya konulabilmesini teminen söz konusu tedbirler hayata geçirilmeden önce çeşitli etki ve senaryo analizleri de gerçekleştirilmektedir.

Yukarıda özetlenen çerçevede, 2024 yılında sektörel bazda toplam 1.324 adet rapor, sunum, analiz ve bilgi notu hazırlanmıştır.

Tablo 9: Sektörel Raporlar ve Çalışmalar

Rapor / Çalışma Türü	Adet 2024
Haftalık Sunumlar	98
Yurt Dışı Kuruluşlara Yapılan Sunumlar	23
Türk Bankacılık Sektörü Temel Göstergeler Sunumu (Aylık)	12
Türk Bankacılık Sektörü Temel Veriler Raporu	12
Krediler Üç Aylık Gelişim Raporu	4
Haftalık Yurt Dışı Bankalardan Alacaklar ile Yurt Dışı Bankalara Borçlar Takip Raporu	52
Haftalık Yabancı Para Net Genel Pozisyonu Takip Raporu	52
Haftalık Yabancı Para Likit Varlıklar	52
Haftalık Kur Korumalı Mevduat Raporu	52
Günlük Faiz ve Kar Payı Oranları	250
Günlük 30 Milyon TL ve Üzeri Ticari Kredi Kullandırımı	250
Haftalık Kredi Takip Raporu	52
Haftalık Mevduat Takip Raporu	52
Stres Testi Raporu	2
Likidite Stres Testi Raporu	1
Türk Bankacılık Sektörü Kârlılık Raporu	1
Türk Bankacılık Sektörü Aktif Kalitesi Raporu	1
Türk Bankacılık Sektörü Yurt Dışı Borçlar Raporu	1
Banka Dışı Mali Kuruluşlar Raporu	1

Rapor / Çalışma Türü (Devam)	Adet 2024
Türk Bankacılık Sektörü Kur Riski ve Türev İşlemler Raporu	1
Türk Bankacılık Sektörü Kredi Gelişmeleri ve Kredi Kalitesi Raporu	1
Türk Bankacılık Sektörü Kredi Kartları Hakkında Not	1
Kredi Kayıt Bürosu Bireysel ve Ticari Kredi Notu Sonuçlarına İlişkin Rapor	1
Potansiyel Sorunlu Krediler Raporu	1
Sistemik Risk İzleme Çalışma Grubu Raporu	2
Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu Etki Analizleri	31
Sistemik Önemli Bankaların Belirlenmesi Çalışması	1
Kredi ve Mevduat Faiz Tutarlarının Gelişimi Hakkında Not	1
Kur Korumalı Mevduatın Gelişimine İlişkin Bilgi Notu	1
Yurt Dışı Repo İşlemleri ve Yurt Dışı Borçlar Hakkında Notu	1
Risk Gruplarının Belirlenmesine ve Kredi Sınırlarına İlişkin Yönetmelik Kapsamında İnceleme ve Banka Bazında Tespitlere İlişkin Bilgi Notu	2
Soru Önergeleri Çalışmaları	40
İlişkili Bakanlığa Gönderilen Temel Göstergeler Çalışması	10
Kredi Garanti Fonu Kredilerinin Gelişimi Bilgi Notu	1
Bankaların Faiz ve Gelir Reeskontları ve Tahsilat Performansı Bilgi Notu	1
Gecikmesi Olan Ancak Sınıflama Değişikliği Yapılmayan Krediler Çalışması	1
Right Way Swap İşlemlerinin Sektör ve Banka Bazında Gelişimi Çalışması	1
Aylık Kredi ve Mevduat Gelişimi	7
Aylık Solo ve Konsolide Yasal Sınırlar	12
Haftalık Mevduat ve Katılım Fonları Gelişim Takip Raporu	52
Haftalık Kredi Büyümleri ve Özet Tablo	52
Haftalık Kredi - Tahsili Gecikmiş Alacak Gelişimi	52
Diğer	83
Toplam	1.324

Banka bazında hazırlanan gözetim raporları ile sektörel gözetim raporları birbirini tamamlamakta, bankacılık sisteminin mevcut durumu ve olası riskleri mikro ve makro düzeyde bir arada değerlendirilmekte, ayrıca proaktif bir yaklaşımla öne çıkan riskler belirlenmektedir.

Gözetim faaliyetlerinin bir uzantısı olarak ayrıca, Kurumun raporlama setlerinin güncellenmesi, yeni raporlama setlerinin oluşturulması, bilgi ve raporlama

sistemlerinin geliştirilmesi ve düzenlemelerin güncellenmesi çalışmalarına katkı sağlanmakta, Sistemik Önemli Bankalar Hakkında Yönetmelik uyarınca her yıl ülkemizin sistemik önemli bankalarının belirlenmesi amacıyla veri toplama, değerlendirme ve analiz süreçleri yürütülerek Kurul Kararı ile belirlenen sistemik önemli bankalar Kurumun ilgili birimlerine ve bankalara bildirilmektedir.

6.2. Ekonomik Gelişmelerin İzlenmesi ve Değerlendirilmesi

Ekonomik gelişmelerin izlenmesi ve değerlendirilmesi faaliyetleri kapsamında, ulusal ve uluslararası ekonomik ve finansal gelişmeler ile döviz kuru hareketleri, faiz oranları, sermaye akımları ve enflasyon dinamikleri başta olmak üzere büyüme, enflasyon, istihdam, kamu maliyesi ve ödemeler dengesi gibi temel bloklar kapsamında makroekonomik gelişmeler düzenli olarak takip edilmekte, ekonomik riskler ve fırsatlar analiz edilerek ülke ekonomisi ve bankacılık sektörü üzerindeki olası etkiler değerlendirilmektedir.

Ekonomik gelişmelerin bankacılık sektörü üzerindeki yansımalarını değerlendirebilmek amacıyla kapsamlı veri analizleri ve sektörel araştırmalar yürütülmekte, makroekonomik eğilimlerin finansal istikrara etkileri ele

alınmaktadır. Ayrıca, Türkiye ekonomisine ilişkin olarak uluslararası kuruluşların yayımladığı raporlar, yetkili otoritelerin yaptığı açıklamalar ve yatırımcı beklentileri de yakından izlenmektedir.

Çalışmalar kapsamında yurt içi ve yurt dışı ekonomik gelişmeler ile bankacılık sektöründeki değişimleri ve trendleri ele alan bilgi notları da hazırlanarak finansal piyasalar, düzenleyici çerçeve ve sektörel riskler açısından değerlendirmeler yapılmakta ve ilgili birimlerle paylaşılmaktadır. Bunların yanı sıra, Kurul kararlarıyla sınırlama getirilen türev işlemlere ve yurt dışı TL plasman işlemlerine ilişkin günlük ve haftalık periyotlarda üst yönetime raporlamalar yapılmakta olup bu çerçevede, 2024 yılında 6 kategori altında toplam 4.239 adet rapor hazırlanmıştır.

7. UYGULAMA FAALİYETLERİ

Uygulama faaliyetleri başlığı altında yürütülen çalışmalar; izin ve yetkilendirme işlemleri ile değerlendirme ve uygulama faaliyetleri olmak üzere iki grupta toplanmaktadır.

7.1. İzin ve Yetkilendirme İşlemleri

Kuruluş ve faaliyet izinleri ve yetkilendirme işlemleri kapsamında; Kurumun görev alanına giren banka ve banka dışı mali kuruluşların yanı sıra bağımsız denetim, değerlendirme ve derecelendirme kuruluşlarınca, Bankacılık Kanunu ve ilgili mevzuatta izne tabi tutulan konularda Kuruma yapılan başvurular incelenerek değerlendirilmekte ve sonuçlandırılmaktadır.

Bu çerçevede;

➤ Bankalara kuruluş, faaliyet, hisse devri, birleşme, devir, şube ve temsilcilik açma izinleri; banka dışı mali kuruluşlar olan finansal kiralama, faktoring, finansman ve tasarruf finansman şirketlerine ise temsilcilik açma izni dışında anılan diğer izinler verilmekte,

➤ Bankalar ile finansal kiralama, faktoring, finansman ve tasarruf finansman şirketlerinin sermaye artırım taleplerine ilişkin işlemler tekemmül ettirilmekte,

➤ Ana sözleşme değişiklikleri mevzuat çerçevesinde değerlendirilmekte,

➤ Bankalara değerlendirme, derecelendirme ve bağımsız denetim hizmeti verecek kuruluşların yetkilendirilmesi işlemleri ile varlık yönetim şirketi kuruluş ve faaliyet izin başvuruları sonuçlandırılmakta,

➤ Yukarıda sayılan kuruluşlarda görev alacak kişilerin mevzuatta belirtilen şartları taşıyıp taşımadıkları değerlendirilmekte,

➤ Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu kapsamında yer alan kuruluşların yetkilendirme işlemleri yürütülmektedir.

7.1.1. Kuruluş ve Faaliyet İzinleri

2024 yılında 2 yatırım bankasına, 2 katılım bankasına, 2 finansman şirketine, 3 varlık yönetim şirketine, 1 finansal kiralama şirketine ve 1 tasarruf finansman şirketine olmak üzere

toplam 11 kuruluş izni; 1 mevduat bankasına, 3 (dijital) mevduat bankasına, 2 varlık yönetim şirketine ve 1 finansman şirketine olmak üzere toplam 7 faaliyet izni verilmiştir.

Tablo 10: Kuruluş ve Faaliyet İzinleri

İzin Türü / Şirket Adı	Kurul Kararı Tarihi ve Sayısı	İşlem Türü
Kuruluş İzinleri		
Real Varlık Yönetim A.Ş.	29.2.2024 / 10866	Kuruluş
Pratik Finansman A.Ş.	14.3.2024 / 10877	Kuruluş
GSD Varlık Yönetim A.Ş.	4.4.2024 / 10891	Kuruluş
Marin Yatırım Bankası A.Ş.	23.5.2024 / 10912	Kuruluş
Aytemiz Yatırım Bankası A.Ş.	23.5.2024 / 10913	Kuruluş
Adil Katılım Bankası A.Ş.	23.5.2024 / 10914	Kuruluş
Ziraat Finansal Kiralama A.Ş.	4.7.2024 / 10929	Kuruluş
Galata Varlık Yönetim A.Ş.	12.12.2024 / 11034	Kuruluş
AVK Finansman A.Ş.	12.12.2024 / 11035	Kuruluş
Albayrak Tasarruf Finansman A.Ş.	12.12.2024 / 11036	Kuruluş
Katılmevim Katılım Bankası A.Ş.	12.12.2024 / 11037	Kuruluş
Faaliyet İzinleri		
Real Varlık Yönetim A.Ş.	13.6.2024 / 10927	Faaliyet
Pratik Finansman A.Ş.	4.7.2024 / 10930	Faaliyet
Enpara Bank A.Ş.	15.8.2024 / 10945	Faaliyet
GSD Varlık Yönetim A.Ş.	5.9.2024 / 10960	Faaliyet
FUPS Bank A.Ş.	31.10.2024 / 10979	Faaliyet
Ziraat Dinamik Banka A.Ş.	31.10.2024 / 10980	Faaliyet
Colendi Bank A.Ş.	31.10.2024 / 10997	Faaliyet

Ayrıca, 7.3.2024 tarihli ve 10873 sayılı Kurul Kararı ile Sipay Elektronik Para ve Ödeme Hizmetleri A.Ş.'ye, 15.8.2024 tarihli ve 10948 sayılı Kurul Kararı ile de Pratik İşlem Ödeme ve Elektronik Para A.Ş.'ye 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu kapsamında üye işyerleri ile anlaşma yapan kuruluş olarak faaliyette bulunma izni verilmiştir. Dijital hizmetler alanında ise, Dijital Bankaların Faaliyet Esasları ve Servis Modeli Bankacılığı Hakkında Yönetmelik hükümleri

kapsamında; 1 bankaya servis bankası olarak bankacılık hizmetlerinin açık bankacılık servisleri yoluyla arayüz sağlayıcı bir fintek şirketi üzerinden kullanıma sunulması hususunda izin verilmiştir.

Öte yandan, 2024 yılında 1 faktoring, 1 finansal kiralama ve 1 varlık yönetim şirketi olmak üzere 3 kuruluşun faaliyet izinleri çeşitli nedenlerle iptal edilmiştir.

Tablo 11: Faaliyet İzinleri İptal Edilen Kuruluşlar

Şirket Adı	Kurul Kararı Tarihi ve Sayısı	İptal Nedeni
Tuna Faktoring A.Ş.	4.7.2024 / 10932	Kurucularda aranan şartların kaybedilmesi
VFS Finansal Kiralama A.Ş.	11.7.2024 / 10935	Faaliyete son verilmesi
AGS Altın Gezegen Varlık Yönetim A.Ş.	12.12.2024 / 11033	Kurucularda aranan şartların kaybedilmesi

7.1.2. Hisse Devri, Birleşme ve Bölünme İzinleri

2024 yılında, Bankacılık Kanunu ile 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanununun ilgili maddeleri uyarınca, 5 adedi banka ve 11 adedi banka dışı mali kuruluş olmak

üzere toplam 16 kuruluş için hisse devri izni verilmiştir. Ayrıca, 1 adet finansal kiralama şirketinin devir yoluyla bir finansman şirketi ile birleşmesine izin verilmiştir.

Tablo 12: Hisse Devri, Birleşme ve Bölünme İzinleri (Adet)

İzin Konusu / Kuruluş Türü	2023	2024
Hisse Devri	14	16
Devir ve Birleşme	1	1
Bölünme	1	-
Toplam	16	17

7.1.3. Sınır Ötesi Faaliyet, Temsilcilik ve Şube Açılış İzinleri

Bankacılık Kanununun 14 üncü maddesi ve Bankaların İzne Tabi İşlemleri ile Dolaylı Pay Sahipliğine İlişkin Yönetmeliğin 9 uncu

maddesi uyarınca, 2024 yılında yurt dışında 4 bankanın temsilcilik ve 1 bankanın şube açmasına izin verilmiştir.

Tablo 13: Yurt Dışında Şube ve Temsilcilik Açılış İzinleri

Banka Adı	Ülke	İşlem	Kurul Kararı Tarihi ve Sayısı
T.C. Ziraat Bankası A.Ş.	Birleşik Arap Emirlikleri	Temsilcilik	7.3.2024 / 10874
T. Vakıflar Bankası T.A.O.	İngiltere	Temsilcilik	7.3.2024 / 10875
T. Vakıflar Bankası T.A.O.	Birleşik Arap Emirlikleri	Temsilcilik	7.3.2024 / 10875
Aktif Yatırım Bankası A.Ş.	Libya	Temsilcilik	4.4.2024 / 10889
Citibank A.Ş.	Özbekistan	Temsilcilik	16.5.2024 / 10903
T.C. Ziraat Bankası A.Ş.	Arnavutluk	Şube	14.11.2024 / 11005

Ayrıca, Bankacılık Kanununun 6 ncı maddesinin dördüncü fıkrası ve Bankaların İzne Tabi İşlemleri ve Dolaylı Pay Sahipliğine İlişkin Yönetmeliğin 10 uncu maddesi

çerçevesinde; yurt dışında kurulu 2 bankanın Türkiye’de birer temsilcilik açması uygun görülmüştür.

Tablo 14: Türkiye’de Temsilcilik Açmasına İzin Verilen Yurt Dışında Kurulu Bankalar

Banka Adı	Menşe Ülke	Kurul Kararı Tarihi ve Sayısı
Mashreqbank PSC	Birleşik Arap Emirlikleri	12.12.2024 /11029
EFG Bank AG	İsviçre	12.12.2024 /11030

7.2. Değerlendirme ve Uygulama Faaliyetleri

Değerlendirme ve uygulama faaliyetleri kapsamında; kuruluşların mevzuata uyumlu biçimde faaliyet göstermelerini teminen, yerinde denetim ve gözetim sonuçlarından elde edilen raporlar, banka ve banka dışı mali kuruluşlar ile bağımsız denetim kuruluşları ve diğer kişi, kurum ve kuruluşlardan gelen bilgi ve belgeler birlikte değerlendirilmektedir. Değerlendirmeler sonucunda; belirlenen tedbirler, ilgili kuruluşlara gerekli işlemlerin tesisi için iletilmekte, denetim ve gözetim faaliyetlerinde dikkate alınmakta, Bankacılık Kanunu kapsamına giren kuruluşlar ve konular hakkında Kuruma ulaşan ihbar ve

şikâyetlere ilişkin ilgili mevzuat çerçevesinde gerekli idari işlemler tesis edilmektedir.

2024 yılında, yerinde denetim ve gözetim sonuçları ile ihbar ve şikâyetlerin değerlendirilmesi sonucunda, Bankacılık Kanunu çerçevesinde itibarın zedelenmesi ile ilgili olarak 1 adet ve zimmet ile ilgili olarak 12 adet suç duyurusunda bulunulmuş, 27 kişinin imza yetkileri geçici olarak kaldırılmış, 4 kişinin imza yetkisi iade edilmiştir. Ayrıca, bankalar hakkında 26 adet, faktoring şirketleri hakkında 1 adet idari para cezası uygulanmıştır.

8. HUKUK İŞLERİ

2024 yılında, Kurumun taraf olduğu işlemlerin ve Kuruma ilişkin her türlü uyuşmazlığın adli ve idari merciler ile icra dairelerinde takibi, savunulması ve çözümlenmesi amacıyla Kurumun temsiline, hukuki konularda görüş bildirilmesine ve Kurum alacaklarının takip

ve tahsiline ilişkin işlemlerin yürütülmesine Hukuk İşleri Daire Başkanlığınca devam edilmiştir. Bu kapsamda, Kurumun taraf olduğu davalara ilişkin bilgiler, söz konusu davaların niteliklerine göre sınıflandırılmak suretiyle aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 15: Kurumun Taraf Olduğu Davalar

Dava Türleri	2023		2024	
	Adet	Pay (%)	Adet	Pay (%)
İdari Davalar	1.649	86,1	1.691	85,9
Ceza Davaları	188	9,8	193	9,8
Hukuk Davaları	79	4,1	85	4,3
Toplam	1.916	100,0	1.969	100,0

Kurumun taraf olduğu davaların %85,9'luk kısmını idari davalar oluşturmakta olup bu tür davalar Demirbank T.A.Ş. küçük hissedarlarının açmış olduğu yargılamanın yenilenmesi talepli davalar, Müflis Asya Katılım Bankası A.Ş.'ye ilişkin açılan idari davalar ve gerek bankacılık mevzuatı gerekse genel mevzuat uyarınca Kurul ve Kurum tarafından tesis edilen değişik idari işlemlere karşı açılmış iptal ve tam yargı davalarından oluşmaktadır.

Kurum tarafından yapılmış olan suç duyuruları neticesinde açılan ceza davaları ile bir kısım hukuk davaları da Kurumca takip edilmektedir. Yine yönetim ve denetimi ile temettü hariç ortaklık hakları TMSF'ye devredilen bankalara ilişkin olarak Türkiye Cumhuriyeti aleyhine Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi nezdinde yapılan başvurulara ilişkin hukuki süreçler ilgili mevzuat uyarınca Adalet Bakanlığı tarafından takip edilmekle birlikte, adı geçen Bakanlık tarafından talep edilen bilgi, belge ve değerlendirmeler kapsamında söz konusu süreçlere Kurum tarafından da katkı sağlanmaktadır.

Ayrıca, Kurumun ilgili daireleri tarafından Kurul gündemine sunulan ve Kurul tarafından haklarında yazılı başvuruda bulunulması yönünde karar verilen konularda 2024 yılında ilgili Cumhuriyet Başsavcılıklarına 23 adet yazılı başvuruda bulunulmuştur. Aynı dönemde çeşitli mahkemeler, Cumhuriyet Başsavcılıkları ve kamu kurum ve kuruluşları da dâhil olmak üzere 2.634 adet Kurum dışı yazışma gerçekleştirilmiştir.

Hukuk İşleri Daire Başkanlığınca "hukuki konularda görüş bildirmek" görevi kapsamında, 2024 yılı içerisinde toplam 23 adet mütalaa verilmiştir. Bu mütalaaların konusu, bankacılık mevzuatının uygulanmasından düzenleme taslaklarına, Kurum ile yabancı ülkelerin gözetim ve denetim otoriteleri arasında imzalanan uluslararası mutabakat zabıtlarından, personel rejimine ilişkin uygulama sorunlarına kadar çeşitlilik göstermektedir.

9. FİNANSAL TÜKETİCİLERİN KORUNMASINA YÖNELİK FAALİYETLER

Finansal istikrarın önemli bir unsuru olarak kabul edilen finansal tüketicilerin haklarının korunması ve bilinçlendirilmesi amacıyla 2024 yılında da Kurum tarafından

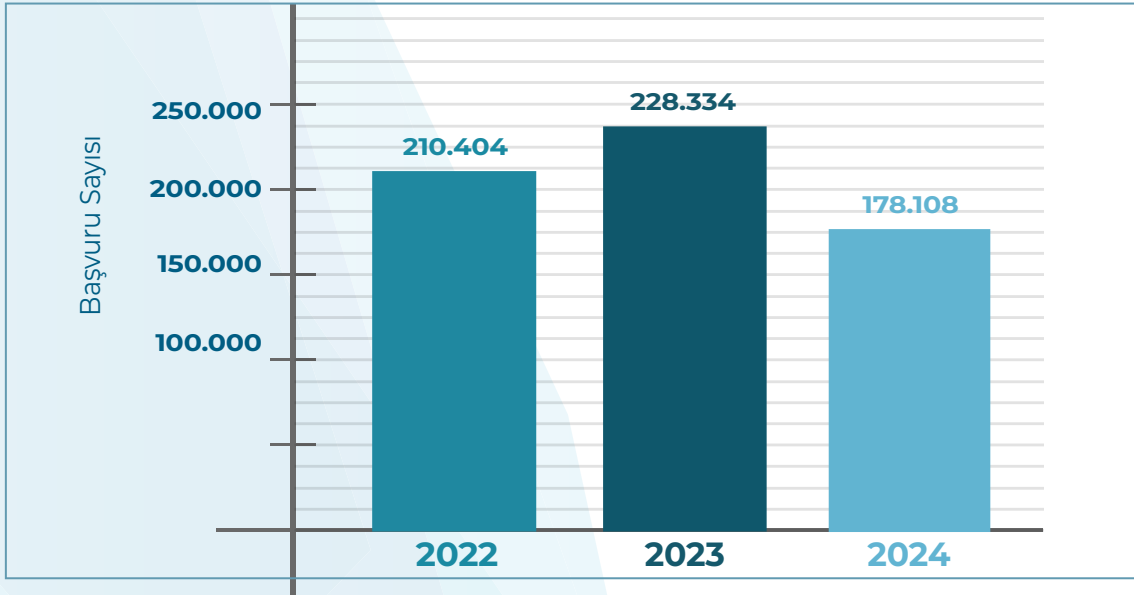
çalışmalara devam edilmiş, şikâyet ve başvuru takip, denetim ve uygulama süreçleri özenle yürütülmüştür.

9.1. Kuruma Ulaşan İhbar, Şikâyet ve Başvurular

Kuruma ulaşan başvuru ve şikâyetler öncelikle Finansal Tüketici İlişkileri Daire Başkanlığı bünyesindeki Ön İnceleme Birimi tarafından ön değerlendirmeye tabi tutulmakta, diğer kurumları ya da Kurumun diğer birimlerini ilgilendiren başvurular ilgili kurumlara veya Kurumun ilgili birimlerine yönlendirilmektedir.

2024 yılında ve önceki yıllarda çeşitli kanallar üzerinden Kuruma intikal etmiş olan başvuruların seyri yıllar itibarıyla aşağıdaki grafikte görülmektedir.

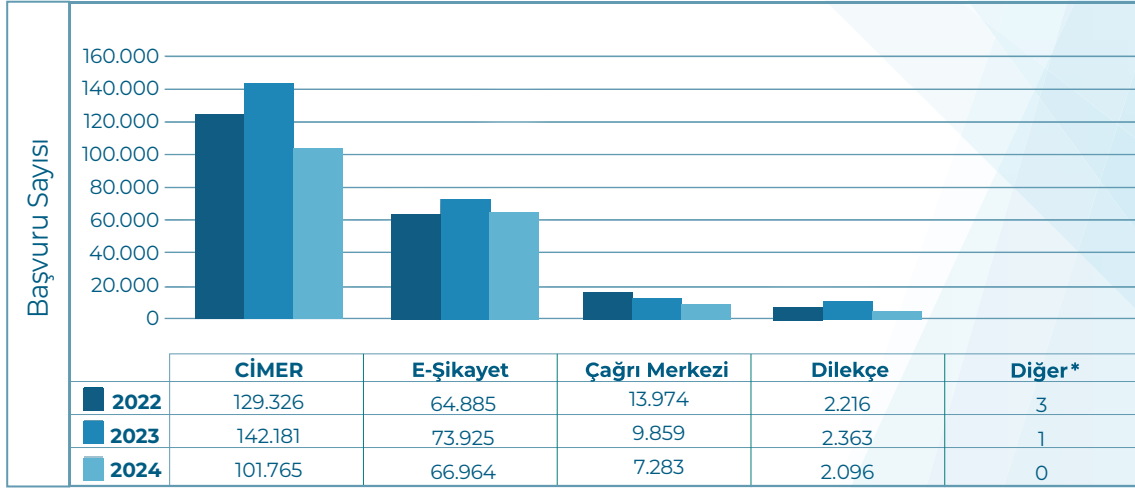
Grafik 3: Kuruma Ulaşan Başvuru Sayılarının Yıllar İtibarıyla Seyri (Adet)

Grafik incelendiğinde, 2022 yılında 210.404 olan toplam şikâyet sayısının 2023 yılında, Şubat ayında yaşanan deprem felaketinin etkisiyle, bir önceki yıla göre %8,5 oranında artarak 228.334'e ulaştığı görülmektedir. Söz konusu artış özellikle doğal afet mağdurlarının bireysel kredilere, kredi kartlarına, kredili mevduat hesabı (KMH) limitlerine ve sigorta / DASK işlemlerine yönelik başvurularındaki artışların etkisiyle gerçekleşmiştir. 2024

yılında ise toplam başvurular, özellikle doğal afet mağdurlarının başvurularının ortadan kalkmasına ve bireysel kredi müşteri sayısındaki düşüşe bağlı olarak %22 oranında azalmış ve 178.108 adet olarak gerçekleşmiştir.

2024 yılında Kuruma intikal eden tüm başvuruların başvuru yapılan kanala göre dağılımı aşağıdaki grafikte görülmektedir.

Grafik 4: Kuruma Ulaşan Başvuruların Başvuru Kanalları İtibarıyla Dağılımı (Adet)

(*) Diğer kanaldan yapılan başvurular e-şikâyet sistemine Kurum personeli tarafından manuel olarak girilen başvurulardan oluşmaktadır.

Kurumun doğrudan iletişim kanalları niteliğindeki e-şikâyet, dilekçe ve çağrı merkezi kanalları aracılığıyla 2024 yılında Kuruma toplamda 76.343 adet başvuru ulaşmış olup bunlar içerisinde özellikle e-şikâyet ve çağrı merkezi aracılığıyla ulaşan başvuruların ağırlıklı olduğu gözlenmektedir. E-şikâyet kanalından Kuruma ulaşan şikâyet başvuruları 2023 yılına kıyasla %9,4 oranında düşüş göstererek 2024 yılında 66.964 adede gerilemiştir. 2022-2024 döneminde en fazla şikâyet başvurusu Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER) üzerinden alınmış

olup bu kanal üzerinden Kuruma iletilen başvuru sayılarında 2024 yılında toplam başvurulardaki azalmaya paralel olarak bir önceki yıla kıyasla %28,4 oranında düşüş gözlemlenmektedir. 2024 yılında ayrıca, CİMER kanalı üzerinden gelen başvuruların herhangi bir manuel müdahale olmaksızın otomatik olarak Kurumun e-şikâyet sistemine aktarılması ve şikâyet yönetim sürecinin tamamen e-şikâyet sistemi üzerinden yürütülmesine ilişkin başlatılmış olan entegrasyon çalışmaları tamamlanmıştır.

Kuruma ulaşan şikâyet başvurularının konular itibarıyla dağılımı ise aşağıdaki tabloda sunulmaktadır.

Tablo 16: Kuruma Ulaşan Başvuruların Konularına Göre Dağılımı (Adet)

Konu	2023	2024
Banka ve Kredi Kartları	38.842	42.228
Mevduat / Katılım Fonu İşlemleri	32.505	28.761
Bireysel Krediler	40.832	26.520
Dolandırıcılık	17.780	19.398
Alternatif Dağıtım Kanalları	15.580	15.191
Başka Kurumun / Kuruluşun Görev Alanına Giren Başvurular	17.788	14.157
Ticari Kredi / Ürün	9.193	7.808
Banka Dışı Kuruluşlar	9.157	6.936
İcraya İlişkin Sorunlar	6.164	5.787
Kredili Mevduat Hesabı İşlemleri	3.402	4.601
Tasarruf Finansman Şirketleri	7.729	3.255
Müşteri Sırrının İfşası	994	1.295
Kurumdan Tavsiye - Mütalaa Talepleri	655	751
Somut Talep İçermeyen Başvurular	851	611
Kurumdan Bilgi / Belge Talepleri	430	276
Doğal Afet – Depremzedelerin / Sel Mağdurlarının Talepleri	26.080	51
Diğer	352	482
Toplam	228.334	178.108

2024 yılında şikâyet başvurularının konulara göre dağılımı bir önceki yıla göre değişmiş olmakla birlikte en yoğun ilk üç şikâyet konusunun değişmediği görülmektedir. En yoğun şikâyete konu kategoriler banka ve kredi kartları, mevduat / katılım fonu işlemleri ve bireysel krediler, toplam şikâyetlerin sırasıyla %23,7'sini, %16,1'ini ve %14,9'unu oluşturmuştur.

Kurum Çağrı Merkezine gelen toplam çağrı sayısı 2023 yılında 79.243 iken, toplam

başvurulardaki düşüş trendine paralel olarak 2024 yılında 67.552 adet olarak gerçekleşmiştir. Bu çağrıların 18.651 adedi sesli yanıt sisteminde sonlandırılmış ve 66.917 adedi cevaplandırılmıştır. Söz konusu dönemde, Çağrı Merkezi ulaşılabilirlik seviyesi %99, karşılama oranı %99 ve hizmet seviyesi %87 olarak gerçekleşmiştir.

9.2. Finansal Tüketicilerin Korunmasına Yönelik Denetim ve Uygulama Faaliyetleri

Bireysel nitelikteki ürün ve hizmetlerle ilgili ihbar, şikâyet ve başvurular ile adli makamlarca Kuruma ulaştırılan inceleme talepleri Finansal Tüketici İlişkileri Daire Başkanlığı tarafından denetime konu edilmektedir. Denetim faaliyetleri kapsamında, 2024 yılında 59 adet rapor ve 73 adet mütalaa düzenlenmiş, 23 adet müzekkere Kurul gündemine alınmış ve yapılan denetimler sonucunda 69 adet Kurul kararı alınmıştır.

Öte yandan, pandemi döneminde tüketicilerin finansal işlemlerini çoğunlukla bankaların çağrı merkezleri üzerinden gerçekleştirmeye başlamış olmaları nedeniyle çağrı merkezlerinde yaşanan yoğunluğun, hizmet seviyesinin ve kalitesinin ölçülmesi ve değerlendirilmesi özel bir önem kazanmıştır. Bu amaçla, 20.5.2020 tarihli ve 31132 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Banka Çağrı Merkezlerinin Hizmet Seviyesinin ve Kalitesinin Belirlenmesine İlişkin Yönetmelik kapsamında gerçekleştirilen yerinde denetim faaliyetlerine 2024 yılında da devam edilmiştir.

2024 yılında ayrıca, Kuruma ulaşan şikâyetler ve gerçekleştirilen denetim sonuçları da dikkate alınarak, “Engelli Hakları Ulusal Eylem Planı (2023-2025)” çerçevesinde “bankacılık hizmetlerinin erişilebilirliğinin yaygınlaştırılması” kapsamında sektörde konuya ilişkin tespit edilen aksaklıkların giderilmesine yönelik olarak hazırlanan Bankacılık Hizmetlerinin Erişilebilirliğine Dair Yönetmeliğe Uyum Hakkında Talimat kuruluş birlikleri aracılığıyla bankalara iletilmiştir. Bahse konu Talimatta, engelli ve kırılgan vatandaşların bankacılık hizmetlerine

erişiminin Kurumun öncelikle ve hassasiyetle üzerinde durduğu konuların başında geldiğine dikkat çekilmiştir.

Talimatta ayrıca, bankaların hizmet sunduğu şube, ATM, çağrı merkezi, internet/mobil bankacılık ve POS cihazları gibi tüm kanallarda engelli ve kırılgan vatandaşların işlem güvenliğini zedelemeksizin bankacılık hizmetlerine kolayca ve bütünüyle erişiminin sağlanmasının, müşterilerle doğrudan etkileşim halinde olan personelin tamamının konuya ilişkin eğitimleri tamamlamış olmasının, şubelerde engelli ve kırılgan vatandaşlara öncelik ve kolaylık sağlanmasının ve tüm kanalların tam anlamıyla “engelsiz bankacılık” hedeflenerek tasarlanmasının beklendiği vurgulanmıştır.

Benzer şekilde, elektronik bankacılık kanallarının kullanımındaki ve bankacılık hizmetlerine erişimdeki yaygınlaşmaya bağlı olarak artan dolandırıcılık vakaları dikkate alınarak hazırlanan Dolandırıcılıkla Mücadeleye İlişkin İlave Önlemler Hakkında Talimat kuruluş birlikleri aracılığıyla bankalara iletilmiştir. Söz konusu Talimat kapsamında bankalardan; dolandırıcılıkla mücadele eden banka içi ekiplerin organizasyon yapısındaki yerinin, insan kaynağının ve donanımının güçlendirilmesi, belli işlemler için ilave güvenlik katmanları oluşturulması, kırılgan müşteri profillerine yönelik dolandırıcılığı önleme senaryo ve kural setlerinin ihtiyatlı şekilde belirlenmesi ve ortak platformların kullanılması suretiyle dolandırıcılık vakalarından bankaların eş anlı haberdar olmasının sağlanması şeklinde özetlenebilecek tedbirlerin alınması istenmiştir.

9.3. Finansal Tüketicilerin Korunmasına Yönelik Diğer Faaliyetler

Bankacılık Kanununun 80 inci maddesinin (j) bendi uyarınca TBB ve TKBB üyesi bankalar ile bireysel müşteriler arasındaki ihtilafların değerlendirilmesi ve çözüme kavuşturulmasını temin etmek üzere oluşturulan Müşteri Şikâyetleri Hakem Heyetlerine 2024 yılı içerisinde temsilci sıfatıyla katılım sağlanarak kararlara bilfiil katkı sağlanmıştır.

2024 yılı Kasım ayında ise, Kurum tarafından TBB organizasyonu ile Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının, ilgili sivil toplum kuruluşlarının ve banka temsilcilerinin katılımıyla engelli bireylerin bankacılık sisteminde karşılaştıkları sorunların ve çözüm önerilerinin ele alındığı bankacılık hizmetlerinin erişilebilirliği konulu bir çalıştay düzenlenmiştir.

10. VERİ VE SİSTEM YÖNETİMİ FAALİYETLERİ

Veri ve sistem yönetimi faaliyetleri; Kurum faaliyetlerine yönelik bilginin sistematik bir şekilde elde edilmesi, değerlendirilmesi, analiz edilmesi ve ihtiyaç duyan kullanıcıya zamanında, doğru, güncel ve anlaşılabilir nitelikte aktarılmasını içermektedir. Veri ve

sistem yönetimi faaliyetleri kapsamında, Kurum fonksiyonlarını destekleyen uygulama ve araçların etkinliği ve çeşitliliği artırılmakta olup bu kapsamda 2024 yılında yürütülen faaliyetler aşağıda ana başlıklar itibarıyla özetlenmiştir.

10.1. Veri Toplama

Bankaların yanı sıra finansal kiralama, faktoring, finansman, varlık yönetim ve tasarruf finansman şirketleri ile yabancı bankaların Türkiye’de kurulu temsilciliklerinden; mevzuat gereği, ilgili yasal sınırların izlenmesi ve Kurum denetim ve gözetim faaliyetleri kapsamındaki raporlama zorunluluğu uyarınca BDDK Veri Transfer Sistemi (BVTS) aracılığıyla konsolide ve konsolide olmayan bazda günlük, haftalık, aylık, üç aylık, altı aylık ve yıllık dönemlerde toplam 247 çeşit form kapsamında veri alınmaktadır. Formlar mevzuat değişiklikleri ve ihtiyaçlar dikkate alınarak gözden geçirilmekte ve güncellenmektedir.

Raporlanan formlardaki bilgi tutarlılığının sağlanması ve veri kalitesinin artırılması amacıyla otomatik sistemler aracılığıyla şekilsel, cebirsel, mantıksal ve çapraz kontroller gerçekleştirilmekte, kontrol kalemleri oluşturulmakta ve gerek form güncellemeleri gerekse kalite süreci kapsamında çapraz kontrol seti gözden geçirilmektedir. Kontrollerden geçen dönemsel raporlarda veri kalitesinin artırılması amacıyla ihtiyaç duyulan düzeltme ve güncellemeler, bu amaçla oluşturulmuş kilit uygulaması aracılığıyla Kurum bilgisi dâhilinde ilgili taraflarca gerçekleştirilmektedir. Elektronik sistemler aracılığıyla yürütülen veri gönderimine ve veri kalitesinin sağlanmasına yönelik süreçler hakkındaki bilgiler bankalar ve diğer kuruluşlarla, eş zamanlı olarak belirlenen standartlarla elektronik olarak paylaşılarak modern teknolojilerden azami oranda faydalanılması sağlanmaktadır.

2024 yılında veri toplama süreçleri kapsamında:

➤ BVTS aracılığıyla alınan formların / verilerin meta verisinin iyileştirilmesine yönelik çalışmalar yürütülmüş, ilgili mevzuat güncellemeleri ve ihtiyaçlar doğrultusunda 4 adet yeni gözetim formu oluşturulmuş, 16 adet gözetim formunun şablon ve açıklamalarında değişiklik yapılarak gerekli kontrol mekanizmalarında güncellemeler gerçekleştirilmiş,

➤ Hızlı veri alımına yönelik çalışmalar yoğunluk kazanmış ve ilgili güne ait seçilmiş veri setlerinden oluşan raporlamaların gün sonunda alınmasına yönelik çalışmalar gerçekleştirilmiş,

➤ Kurumun elektronik raporlama sistemine entegre edilmiş olan tasarruf finansman şirketlerinin ilgili tek düzen hesap planı kapsamındaki raporlamalarına yönelik yeni tanımlamalar yapılmış,

➤ İş birimlerinin hızlı veri ve bilgi ihtiyacını karşılamaya yönelik olarak tasarlanan Hızlı Bilgi Aktarım Sistemi’ne (HBAS) yönelik iyileştirme çalışmaları sürdürülerek sistemin altyapısı güçlendirilmiş,

➤ Yıl içinde faaliyete başlayan kuruluşların BVTS’ye tanımlamaları yapılarak periyodik raporlamaları Kuruma göndermeleri sağlanmıştır.

10.2. Kamuoyuyla Veri Paylaşımı

Kurum tarafından, kamuoyunun aydınlatılması amacıyla, bankacılık sektörüne yönelik olarak:

➤ Günlük bazda; başlıca bilanço içi ve bilanço dışı kalemleri içeren Günlük Bülten,

➤ Haftalık bazda; krediler, takipteki alacaklar, menkul değerler, mevduat, diğer bilanço kalemleri, bilanço dışı işlemler, bankalarca saklanan menkul değerler (nominal değer), bankalarca saklanan menkul değerler (piyasa değeri) ve yabancı para pozisyonuna ilişkin toplam 9 tablodan oluşan Haftalık Bülten,

➤ Aylık bazda; bilanço, kar-zarar, krediler, tüketici kredileri, sektörel kredi dağılımı, KOBİ kredileri, sendikasyon-seküritizasyon kredileri, menkul kıymetler, türler itibarıyla mevduat, vade itibarıyla mevduat, likidite durumu, sermaye yeterliliği, yabancı para pozisyonu, bilanço dışı işlemler, rasyolar, yurt dışı şube rasyoları ve diğer bilgilere ilişkin toplam 17 tablodan oluşan Aylık Bülten,

➤ Üçer aylık bazda; krediler, mevduat, bireysel bankacılık, sektörel krediler, oranlar, şubeler ve nüfusa göre dağılım, altın kredileri ve altın mevduatı bilgilerine ilişkin 7 tablodan oluşan “İllere Göre Seçilmiş Bankacılık Verileri” (Finansal Türkiye Haritası)

internet sitesi aracılığıyla paylaşılmaktadır.

Ayrıca, yayımlanan verilerin grafik ve tablo bazlı anlaşılabilirliğinin ve okunabilirliğinin sağlanması amacıyla üçer aylık dönemler itibarıyla “Türk Bankacılık Sektörü Temel Göstergeleri” yayımlanmakta, aylık olarak banka ve kredi kartı ayırımında kredi kartlarına ilişkin temel bazı bilgiler paylaşılmaktadır.

Bankacılık verilerinin yanı sıra, finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin aylık bazda, varlık yönetim şirketlerinin ise

üçer aylık bazda mali tablolarında bulunan temel büyüklüklere ilişkin bilgiler ve rasyolar internet sitesinde yayımlanmaktadır.

Söz konusu bilgiler, kullanıcılara Türkçe ve İngilizce dil seçeneği ile sunulmakta, ayrıca kullanıcı ihtiyaçlarının daha iyi karşılanması ve kullanım kolaylığı sağlamak amacıyla bültenlere ilişkin hazırlanan “Sıkça Sorulan Sorular” Kurum internet sitesinde yer almaktadır.

Resmî istatistiklerin kalite ilkelerine uygun olarak üretilmesini sağlamak ve istatistiklerde iyileştirme alanlarını tespit etmek amacıyla “Resmî İstatistiklerde Ulusal Kalite İlke ve Standartları” doğrultusunda Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yürütülen çalışmalar kapsamında bankacılık sektörüne ve banka dışı mali kuruluşlara ilişkin kamuoyu ile paylaşılan BDDK yayınlarının veri kalite değerlendirmeleri tamamlanmış olup Kurumun TÜİK Resmî İstatistik Kalite Belgesi bulunmaktadır.

2024 yılında banka dışı mali kuruluşlara ilişkin üçer aylık dönemlerde yayımlanmak üzere “Faktoring, Finansal Kiralama, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Temel Göstergeler Raporu”na ilişkin çalışmalar ile tasarruf finansman şirketlerine ilişkin verilerin diğer bültenler ile uyumlu olarak yayımlanmasına ilişkin çalışmalar devam etmiştir. Ayrıca, Resmî İstatistik Programı (RİP) kapsamında yer alan ve Kurumun sorumluluğunda üretilen istatistiklerin yıl içerisinde hangi tarihlerde ve ne şekilde yayımlanacağını gösteren “Ulusal Veri Yayımlama Takvimi” 2025 yılı verileri ile güncellenmiş ve Kurum internet sitesinde yayımlanmıştır.

10.3. Diğer Kurum ve Kuruluşlarla Veri Paylaşımı

Diğer kurum ve kuruluşlar ile mevzuat ve ikili anlaşmalar çerçevesinde gerçekleştirilen veri paylaşımına yönelik yeni taleplerin karşılanmasına ve ilgili sistemlerin bakımına ve idamesine ilişkin faaliyetlere 2024 yılı içerisinde de devam edilmiş, veri paylaşımlarının süreklilik içerisinde devam etmesine ilişkin geliştirmeler yapılmıştır. Yetkili kurumlar ve kamuoyu ile bilgi

paylaşımı, ISO 27001 kapsamında verinin gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik ilkeleri çerçevesinde gerçekleştirilmektedir. Bu çalışmalar kapsamında:

➤ Para, kredi ve bankacılık politikalarının yürütülmesi ile ilgili konularda kurumlar arasında eşgüdüm ve iş birliğinin sağlanması amacıyla Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi

Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı (HMB), Adalet Bakanlığı, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, TCMB, TMSF, MASAK Başkanlığı ve Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) ile mevcut protokoller çerçevesinde kurumlar arası düzenli bilgi paylaşımı sağlanmaktadır. Özellikle Kurum ile TCMB arasında, sıklıkla güncellenen aktarım mekanizmaları ve otomatikleşen veri paylaşım altyapısı aracılığıyla oldukça sık frekanslarda kapsamlı veri paylaşımı yapılmaktadır. Kurumların görev ve yetkileri çerçevesinde ve artan bilgi ihtiyaçları doğrultusunda paylaşılan veri setinin kapsamı da genişletilmektedir.

➤ TÜİK, Gelir İdaresi Başkanlığı ve Ticaret Bakanlığı ile veri paylaşımına ilişkin iş birliğinin güçlendirilmesini, karşılıklı bilgi ihtiyacının tespit edilerek istatistik üretim süreçlerinde idari kayıtların daha etkin kullanılabilmesini ve veri aktarımının güvenli ortamda yapılmasını sağlamaya yönelik olarak bilgi paylaşımı ile ilgili esasların belirlenmesi amacıyla imzalanan protokol kapsamında veri alışverişi yapılmakta ve gerekli altyapı iyileştirme çalışmaları devam etmektedir.

➤ “E-Vedo Elektronik Veri Deposu” kapsamında imzalanan protokol uyarınca, e-Vedo platformunda yer alan yurt içi ve yurt dışı organize ve tezgâh üstü piyasalarda gerçekleştirilen türev sözleşmelerine ait verilerin Kuruma aktarımı konusunda Merkezi Kayıt Kuruluşu (MKK) ile iş birliği devam etmektedir. Bankacılık Kanununun ilgili maddelerinde yer alan hükümler uyarınca; görev alanıyla ilgili olarak faaliyet gösteren ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği içinde periyodik bilgi paylaşımı amacıyla Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi Başkanlığı ile imzalanan veri paylaşım protokolü kapsamında düzenli günlük veri paylaşımı sürdürülmektedir.

➤ Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanlığı tarafından, kamu kurum ve kuruluşlarının bilgi sistemlerindeki entegrasyon zorlukları, mükerrer ve çelişen veriler bulunması, bilişim sistemlerinde dil birliğinin sağlanamaması ve veri sahipliğinin belli olmaması gibi birçok sorunu çözmek amacıyla başlatılan Ulusal Veri Sözlüğü

çalışmalarına katılım sağlanmaktadır.

➤ İslami Finansal Hizmetler Kurulu (IFSB) tarafından derlenen, İslami Finansla İlişkin İhtiyati ve Yapısal Göstergeler (PSIFIs) ve Ayrıntılı Finansal Tablolar (DFS) kapsamında talep edilen veriler hazırlanarak ilgili taraflarla TÜİK Uluslararası Veri Gönderim Sistemi (UVGS) ile paylaşılmaktadır.

➤ Bankacılık Kanununun muhtelif maddelerinde yer alan hükümler uyarınca, görev alanıyla ilgili olarak faaliyet gösteren ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği içinde periyodik bilgi paylaşımının yanı sıra kuruluşlardan gelen diğer bilgi talepleri de karşılanmaktadır.

➤ Gerek veri kalitesinin artırılmasını gerek veri paylaşım süreçlerinin hızlandırılmasını ve elektronik ortamda veri alışverişinin gerçekleştirilmesini teminen yeni protokoller yapılmakta ve ihtiyaca göre mevcut protokoller güncellenmektedir.

2024 yılında ayrıca;

➤ İçişleri Bakanlığı ile bankaların yurt içi şube bilgilerinin paylaşımına, gerekli kimlik doğrulama süreçleri geliştirilmek suretiyle devam edilmiştir. Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Numarası (TCKN) ve Vergi Kimlik Numarası (VKN) bilgisi bulunan formların kontrolünde Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü ile karşılıklı kontrolün sağlanması için Kurum sisteminde TCKN ve VKN için kontrol süreci iyileştirilmiştir.

➤ Uluslararası Para Fonu (IMF), Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) ve sivil toplum örgütlerinin başlatmış olduğu “Women in Finance” projesine dâhil olunmuş ve ülkemiz için bankacılık sektöründe gerek kadın çalışanlar gerekse finansal hizmetlerden yararlanan kadın nüfusu itibarıyla istatistiklerin derlenmesine yönelik çalışmalar sürdürülmüştür.

➤ IMF Veri Temini Anketi kapsamında, makro-finance göstergelere ilişkin Kurum veri tabanında bulunan veri içeriği kapsamında gerekli hazırlıklar yapılmıştır.

- FSB tarafından yürütülen küresel banka dışı finansal aracılık çalışması kapsamında, talep edilen verilerin kapsamı genişletilerek verilerin hazırlanması sürecinde ileriye yönelik anahtar oluşturulmuş ve güncel döneme ilişkin veriler hazırlanarak ilgili taraflar ile paylaşılmıştır.
- TÜİK tarafından yürütülmekte olan uluslararası veri gönderim sistemine ilişkin entegrasyon çalışmaları tamamlanmış ve uluslararası kuruluşlara gönderilen veriler TÜİK sistemine aktarılmaya başlanmıştır.
- “Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma için 2030 Gündemi” kapsamında Resmî

İstatistik Programında (RİP) Kurum sorumluluğunda bulunan “bir bankada mevduat veya katılım fonu hesabı olan (15 yaş ve üzeri) yetişkinlerin oranı” isimli göstergenin üretilmesine yönelik çalışmalar yürütülmüştür. Bu amaçla, NVİ – Kimlik Paylaşım Sistemi ile mevcut entegrasyon güncellenmiş ve Kurum veri tabanındaki hesap sahipliği verisinin NVİ’den temin edilen veri ile işlenmesi sağlanarak göstergenin üretilmesi sağlanmıştır. Ayrıca, hesap sahiplerinin yerleşik olduğu iller esas alınarak Sürdürülebilir Kalkınma Göstergeleri Web Portalında göstergenin il düzeyinde yayımlanması sağlanmıştır.

10.4. Sistem ve Uygulamaların Geliştirilmesi ve İyileştirilmesi

2024 yılında veri yönetimi ve bilişim hizmetleri kapsamında kullanılan sistem ve uygulamaların geliştirilmesine ve iyileştirilmesine yönelik faaliyetlere devam edilmiştir. Bu çerçevede;

- BDDK İş Zekâsı (BİZ) uygulamasının yeni sürümüne geçilmesi suretiyle uygulamanın kullanıcılara ileri analitik araçlar, ileri veri görselleştirme, gösterge tabloları, sorgu, anlık raporlama, analiz ve formatlı raporlama ile birlikte daha birçok konuda destek vermesi sağlanmıştır. Ayrıca, Kamuoyu ile paylaşılan verilere yönelik kontrollerin daha hızlı ve doğru bir şekilde gerçekleştirilebilmesi amacıyla Günlük Bülten ve Haftalık Bülten BİZ uygulamasında hazırlanarak ilave kontrol noktaları oluşturulmuş olup BİZ araçlarının farklı platformlarla çeşitlendirilmesi amacıyla teknolojik altyapısının güncellenmesine ilişkin çalışmalar sürdürülmektedir.
- Vatandaşların e-Devlet üzerinden hangi bankalarda mevduat hesaplarının olduğunu takip edebilmelerine ve varis – muris sorgulaması yapabilmelerine imkân sağlayan sisteme eklemeler yapılmış, Kurum içi kontrol süreçleri güçlendirilmiştir.
- Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS) üzerinde Kurum personelinden gelen talepler doğrultusunda gerçekleştirilen iyileştirme/geliştirme çalışmalarına devam edilmiş,

sistem altyapısı güncellenerek uygulama ara yüzünde kullanıcılara kullanım kolaylığı sağlayan iyileştirmeler gerçekleştirilmiştir.

- Kurum internet sitesi üzerinde mevcut altyapıya uygun şekilde ve Kurum içi ihtiyaçlar doğrultusunda, gelişen teknolojiyle uyumlu ve geliştirilmeye açık, esnek ve modern tasarım prensiplerine uygun şekilde geliştirmeler sürdürülmüştür.
- Kurum ihtiyaçları doğrultusunda intranet sitesi yenileme çalışmalarına devam edilmiştir. Esnek altyapısı sayesinde değişikliklerin kolay bir şekilde entegre edilebildiği intranet sitesinde Kurum çalışanlarına en iyi şekilde hizmet verebilmek için arayüzlerde ve fonksiyonlarda gerekli görülen iyileştirmeler yapılmıştır. Intranet sitesinin Kurum internet sitesi ve bilgi güvenliği uygulamaları ile entegrasyonu sağlanmıştır. Kurum içi diğer uygulamaların intranet sitesi ile uyumlu çalışması için dönüşümlere devam edilmiş, intranet sitesi ve buradan erişilen uygulamalara ilişkin erişim bilgilerinin raporlanabilmesi için gerekli altyapı oluşturulmuştur.
- E-şikâyet uygulaması üzerinde Kurum tarafından gerekli görülen iyileştirmeler ve ilgili kuruluşlarca talep edilen ek geliştirmeler gerçekleştirilmiştir. E-şikâyet uygulamasının e-Devlet kapısı, CİMER, bankalar ve ilgili

diğer kuruluşlarla entegrasyonu işlemlerine ilişkin altyapı iyileştirme çalışmaları devam etmektedir.

➤ BADES üzerinde Kurum içi ve Kurum dışı kullanıcıların ihtiyaçları doğrultusunda bakım ve iyileştirme çalışmaları yapılmıştır. Değişen teknolojiye uygun ve gelişmiş ihtiyaçları karşılayan yeni bir BADES tasarlanmasına yönelik çalışmalar sürdürülmektedir.

➤ Kurum intranet altyapısı üzerinden çalışan ve ilgili birimlerce kullanılmakta olan Destek Hizmetleri Uygulamalarına gelen talepler ve ihtiyaçlar kapsamında yeni modüller eklenmiş ve sistem güncellenen verilere göre hesaplama yapabilecek duruma getirilmiş ve iyileştirilmiştir.

➤ BDDK Raporlama Sistemi'ne yönelik olarak kuruluşlar tarafından Kuruma iletilen sorunlar ilgili taraflarla iletişim halinde çözüme kavuşturulmuştur. Bu dönemde BVTS üzerinden raporlama yapan kuruluşların karşılaştığı sorunlara ilişkin olarak yaklaşık 14.500 adet e-posta bildirimi alınmış, anlık takip edilen bu gönderilere ilişkin çözümler de yine e-posta kanalıyla ilgili taraflara iletilmiştir.

➤ Kurumun denetim ve gözetimine tabi kuruluşlardan BVTS aracılığıyla periyodik olarak alınan formların açıklama ve şablonları ile formlar hakkında genel bilgilerin sunulması amacıyla geliştirilen Raporlama Setleri Uygulaması ilgili birimlerin görüşleri ve talepleri doğrultusunda ve mevzuat değişiklikleri göz önünde bulundurularak iyileştirilmeye devam edilmiştir.

➤ Diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından Kurumun erişimine açılan veya taraflar arasında imzalanan protokoller çerçevesinde erişilen veri ve servislerin Kurum içerisinde geliştirilen uygulamalara entegrasyonu, erişim güvenliğinin sağlanması, erişimlerin izlenmesi ve kimlik doğrulama yöntemlerinin sağlıklı yapılabilmesi amacıyla, Kurum dışındaki bütün servislere erişecek ara bir web servis ve bununla ilişkili izleme ve yönetme uygulamaları geliştirilmesine başlanmıştır. Bu kapsamda sorgu kapısı servisi ve uygulamasının ilk sürümü Kurum içinde hizmete açılmış olup geliştirme ve entegrasyon süreci devam etmektedir.

➤ BDDK Veri Merkezinin modern bir teknolojik altyapıya kavuşturulmasına yönelik çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Kurumun bilişim altyapısını güçlendirmek amacıyla gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik prensipleri doğrultusunda sistem ve ağ altyapısı ile sunucu topolojisinde kapsamlı iyileştirmeler yapılmıştır.

➤ Veri tabanına ve uygulama altyapısına yönelik iyileştirme çalışmaları kapsamında veri tabanı sistemleri ve uygulama sunucularının yedeklilik düzeyini artırmak ve iş sürekliliğini güçlendirmek amacıyla topoloji seviyesinde iyileştirmeler yapılmıştır.

➤ İş sürekliliğini etkileyebilecek olasılıkları en aza indirmek için acil durum eylem planları tatbikatları gerçekleştirilerek sistem sürekliliği ve veri senkronizasyonu çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

➤ BVTS üzerinde, yeni teknolojiler kullanılarak ve mevcut sistemin desteklemediği yeni özellikler eklenmek suretiyle geliştirme çalışmalarına devam edilmiştir. Mevcut BVTS'nin yerine geçmesi planlanan BVTS-2.0 uygulamasının geliştirilmesine başlanmış ve yapılan geliştirmeler sonucunda yeni sistem bazı raporlamalar için bankalara açılmış olup gerekli yazılım geliştirme süreci devam etmektedir.

➤ ISO (Uluslararası Standardizasyon Kuruluşu) ve Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi (CBDDO) bilgi güvenliği yönetim ve denetim sistemlerinin Kurum içi görev yönetim süreçleri ile entegre olarak çalışabileceği bir altyapı uygulaması tasarlanmış ve geliştirilmeye başlanmıştır. Bu kapsamda, bilgi yönetimi süreçlerinin otomatize bir şekilde yapılmasına yönelik çalışmalara başlanmıştır.

➤ Bilinen ve yeni ortaya çıkan siber saldırılara karşı alınması gereken güvenlik önlemleri kapsamında, HMB Bilgi Teknolojileri Genel Müdürlüğü ve Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi (USOM) tarafından aktarılan teknik nitelikteki önlemler ve kontroller hayata geçirilmiştir. İlgili kurumlarla uyum içerisinde Kurum bilgi sistemlerinde yer alan güvenlik cihazları üzerinde sıfır gün saldırılarına yönelik önlemler alınarak gerekli sistemsel güncellemeler yapılmıştır.

➤ Kurumun daha önce Şişli İlçesinde bulunan hizmet binasından, İstanbul Finans Merkezi (Ümraniye) içerisinde yer alan yeni hizmet binasına taşınmasına yönelik gerekli tüm altyapı çalışmaları eksiksiz bir şekilde gerçekleştirilmiş, taşınma süreci hizmet sunumunun kesintisiz devamlılığını sağlamak üzere dikkatle planlanmış ve uygulanmıştır. Yeni hizmet binası, kurumsal faaliyetlerin sürdürülebilmesi için gerekli teknik düzenlemeler tamamlanarak hizmete hazır hale getirilmiştir.

➤ Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi (ISO 27001), gerçekleştirilen kontrol denetimi sonrası, yıl boyunca etkili bir şekilde işletilmeye devam edilmiş, gerekli bilgi güvenliği kontrolleri gerçekleştirilmiş, iyileştirme ve güncelleme çalışmaları Kurum hizmet binasının taşınma süreci de dahil edilerek sürdürülmüştür.

➤ CBDDO tarafından yayımlanan Bilgi ve İletişim Güvenliği Denetim Rehberine uygun şekilde kontroller gerçekleştirilerek gerekli iyileştirmeler yapılmıştır.

➤ Kurum bilgi sistemlerinin güncel teknolojik gelişmelerle uyumluluğunun sağlanması amacıyla, ilgili uygulamalara ilişkin lisans güncellemeleri ve bakım destek çalışmaları yürütülmüştür.

➤ Kullanıcı bilgisayarlarındaki işletim sisteminde ve ofis programlarında gerekli güncellemeler yapılmış, bilişim sistemlerine ait periyodik donanım envanter çalışmalarına devam edilerek donanımlardaki mevcut durum tespit edilmiş ve donanım yedekliliği için çalışmalar yürütülmüştür. Sunucu bilgisayarlarında güvenlik riskine karşı donanımsal yazılım ve işletim sistemi yama güncellemeleri gerçekleştirilmiştir.

➤ Güncel teknolojik gelişmelerin takip edilebilmesi ve mevcut sistemde gerekli güncellemelerin yapılabilmesi amacıyla TBB tarafından düzenlenen siber güvenlik ve yapay zekâ eğitimlerine katılım sağlanmıştır.

Bu eğitimler kapsamında, sektördeki güncel siber tehditler ve yapay zekâ tabanlı sistemler hakkında bilgi edinilmiş, böylece Kurum içi güvenlik politikalarının gözden geçirilmesine ve yeni yaklaşımlar geliştirilmesine yönelik farkındalık artırılarak siber güvenlik alanındaki güncel tehditlere karşı daha proaktif önlemler alınabilmesi sağlanmıştır.

➤ Göreve yeni başlayan personel için bilgi güvenliği eğitimleri düzenlenmiş, eğitim içerikleri güncellenerek daha etkili hale getirilmiş, Kurum çalışanlarının bilgi güvenliği konusundaki bilinç seviyesi artırılmıştır.

11. DİĞER KURULUŞLAR VE KAMUOYU İLE İLİŞKİLER

11.1. Kurumsal İletişim Politikası

Kurumsal iletişim politikasının temel amacı; Kurumun vizyonu ve misyonu çerçevesinde, Kurum çalışmalarının gelişiminin ve belirlenmiş hedeflere ulaşma seviyesinin sürekli bir şekilde izlenmesi ve sonuçlarının açıklık, şeffaflık ve hesap verilebilirlik ilkelerine uygun olarak ilgili paydaşlarla yalın, etkili ve çift yönlü bir iletişim içerisinde paylaşılmasıdır.

Kurumu tanıtmak, başta finansal sektöre yönelik olmak üzere toplum refahının

artırılmasına katkıda bulunacak politikalar geliştirip uygulamak, finansal farkındalığın sağlanması suretiyle kamuoyunun bilinçlenmesine katkı sağlamak, kamusal otorite olma bilinci ile kurulacak sağlıklı iletişim kanalları aracılığıyla Kuruma duyulan güveni, ve itibarı artırmak, Kurumun bağımsız, şeffaf, liyakata dayalı, teknik, ulusal ve uluslararası alanda öncü bir kurum olduğu algısını ve imajını desteklemek Kurumun iletişim stratejisinin bütüncül hedefleri arasında yer almaktadır.

11.2. Yurt İçi Kuruluşlar ile İlişkiler

Bankacılık Kanununun 98 inci maddesine istinaden; para, kredi ve bankacılık politikalarının yürütülmesi ile ilgili konularda kurumlar arasında eşgüdüm ve iş birliğinin sağlanması amacıyla SBB, HMB, SPK, MASAK, TMSF ve TCMB ile karşılıklı görüş alışverişi ve bilgi paylaşımına 2024 yılında da devam edilmiştir. Ayrıca bu kurumların yanı sıra başta Dışişleri Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığı olmak üzere diğer kamu kurum ve kuruluşlarıyla da bankacılık sektörünü ilgilendiren konularda görüş alışverişinde bulunulmuştur.

Benzer şekilde, Bankacılık Kanununun 100 üncü maddesi uyarınca, Kurum Başkanı

ve başkan yardımcıları ile TMSF Başkanı ve başkan yardımcılarında oluşan Eşgüdüm Komitesinin üç aylık dönemler itibarıyla gerçekleştirilen toplantıları kapsamında; bankacılık sisteminin genel durumu, kredi kuruluşlarına yönelik denetimler sonucunda alınacak önlemler, risk esaslı sigorta primlerinin hesaplanması, sigortalı mevduat ve katılım fonları ve TMSF tarafından işlem tesisi gereken durumlar ile ilgili bilgi paylaşımında bulunulmuştur.

11.3. Yurt Dışı Kuruluşlar ile İlişkiler

11.3.1. Yurt Dışı Muadil Otoriteler

Türk bankaları rekabet güçlerini ve pazar paylarını artırmak, fon temin etmek ve yeni kârlılık fırsatları yaratmak üzere yurt dışı şubeleri, temsilcilikleri ve mali iştirakleri aracılığıyla uluslararası piyasalarda faaliyet göstermektedir. Benzer şekilde, artan küreselleşme ve rekabetin yanı sıra Türk mali piyasalarının yatırımcılar açısından çekiciliği birçok yabancı bankanın da ülkemizde iştirak, şube ve temsilcilik yapılanmalarıyla faaliyette bulunmasında etkili olmaktadır. Uluslararası mali piyasalarla bu şekilde sıkı

bir entegrasyon içerisinde bulunan Türk bankacılık sektörünün yurt dışı bağlantılı faaliyetlerinin denetim ve gözetimi hem ana ülke hem de ev sahibi ülke olarak finansal sistemimizin güvenliğini ve istikrarını yakından ilgilendirmektedir.

Bu çerçevede, ülkemizde iştirak, şube ve temsilcilik şeklinde faaliyette bulunmakta olan yabancı bankaların ana ülke otoriteleri ve Avrupa Merkez Bankası ile 2024 yılında da toplantılar ve denetim çalışmaları

gerçekleştirilerek karşılıklı bilgi alışverişinde bulunulmuş, bankacılık sektörü ve makro değişkenlerin sektöre olan etkileri hakkında bu otoritelere bilgi verilmiştir.

Diğer yandan, Türkiye’de faaliyet göstermekte olan bankaların yurt dışındaki iştirakleri, şubeleri ve temsilcilikleri aracılığıyla yürüttükleri faaliyetlerini ve ana ortaklık ile bağlantılarını değerlendirmek için ihtiyaç duyulan bilgilere ulaşabilmek ve bunlara yönelik düzenleme ve denetim çalışmalarının daha etkili şekilde yürütülmesini sağlayabilmek amacıyla, yabancı ülkeler ile iş birliğini kolaylaştırmak üzere, uluslararası hukuki çerçevenin oluşturulmasına Kurumca devam edilmektedir.

Bankacılık Kanununun 98 inci maddesinde öngörüldüğü üzere, Kurum yurt dışındaki muadil denetim otoriteleri ile düzenlediği ikili mutabakat zabıtları çerçevesinde, bu kuruluşlarla politikaların ve düzenlemelerin uyumlaştırılmasına yönelik iş birliği ve bilgi alışverişinde bulunmaktadır. Mutabakat zabıtları çerçevesinde taraflar, finansal istikrarın sürekliliğini sağlayacak yasal, düzenleyici ve kurumsal yapının güçlendirilmesi, uluslararası en iyi uygulamaların belirlenmesi

ve yaygınlaştırılması konularında ortak çalışmak suretiyle finans sektörünün geliştirilmesine katkı sağlayacak eğitim programları düzenlemekte ve karşılıklı tecrübe paylaşımında bulunmaktadır.

Kurumun kuruluşundan 2024 yıl sonuna kadar toplam 36 ülkeden 40 otorite ve son olarak 19.9.2024 tarihinde Avrupa Merkez Bankası (ECB) ile mutabakat zaptı imzalanmış böylece mutabakat zaptı imzalanmış otorite sayısı 2024 yıl sonu itibarıyla 41’e ulaşmıştır (Ek-2). Öte yandan, Kazakistan Cumhuriyeti Finansal Piyasa Düzenleme ve Geliştirilmesi Ajansı ile mutabakat zaptının nihai hali üzerinde imza aşamasına gelmiş olup diğer uluslararası otoritelerle de benzer müzakereler devam etmektedir.

2024 yılında söz konusu mutabakat zabıtları çerçevesinde, yurt dışı denetim otoritelerinden gelen bilgi ve eğitim talepleri Kurumun ilgili birimleri arasında koordinasyon sağlamak suretiyle karşılanmış, bu kapsamda Azerbaycan Denetim Otoritesi çalışanlarına yönelik olarak IFRS 9 ve finansal tüketicinin korunması, Özbekistan Bankacılık Otoritesi çalışanlarına yönelik olarak ise katılım bankacılığı konularında eğitimler düzenlenmiştir.

11.3.2 Uluslararası Kuruluşlar

2024 yılında Dünya Bankası, IMF, ECB ve kredi derecelendirme kuruluşları başta olmak üzere, uluslararası finansal kuruluşlar ve otoriteler ile yabancı bankalar ve yatırımcı kuruluşlarla 38 adet toplantı gerçekleştirilmiştir. Bu toplantılarda, Türk bankacılık sektörüne ait göstergeler, bankacılık düzenleyici çerçevesi ve makro değişkenlerin bankacılık sektörüne etkileri gibi konular kapsamlı bir şekilde ele alınmış ve karşılıklı bilgi ve tecrübe paylaşımında bulunulmuştur.

2024 yılında ayrıca;

➤ Dünya Bankası ve IMF tarafından hazırlanan raporlar Hazine ve Maliye Bakanlığı ile koordineli bir biçimde değerlendirilerek konuya dair Kurum görüşleri paylaşılmış, Bakanlık koordinasyonunda yürütülen toplantı ve ortak çalışmalara katkı sağlanmış ve Kurum ile Dünya Bankası arasında 2013 yılında

imzalanan İkili Teknik İş birliği Anlaşması çerçevesinde ilişkiler sürdürülmüştür.

➤ Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) bünyesinde yürütülen çalışmalar çerçevesinde, Finansal Piyasalar Komitesi başta olmak üzere çeşitli komitelere ve görev gücü oluşumlarına aktif katılım sağlanmış ve OECD tarafından hazırlanan raporlara ve anket çalışmalarına Kurumun görev alanı itibarıyla görüş ve katkı verilmiştir.

➤ Kurumun görev alanına giren konularda, 31.12.2008 tarihli ve 27097 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan AB Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programında yer alan “Üyelik Yükümlülüklerini Üstlenebilme Yeteneği” başlığı altındaki taahhütlerin tamamlanmasına yönelik çalışmalar sürdürülmüş ve çalışmalara ilişkin olarak Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığına bilgi

verilmiştir. AB Komisyonunca hazırlanan “İlerleme Raporu”na katkı sağlamak amacıyla Kurumun görev alanına giren fasıllarda ve bankacılık sektörü ile ilgili konularda kaydedilen gelişmelere ilişkin olarak anılan kurum tarafından sürdürülen çalışmalara katkı sağlanmış, “4 No’lu Ekonomik ve Parasal Konular, Sermaye Hareketleri ve İstatistik Alt Komitesi”ne yönelik çalışmalar yürütülmüştür.

➤ İslami finansal ürün ve hizmetleri tercih eden yatırımcılara yönelik uluslararası düzenlemeleri takip eden, düzenleyici kuruluşlar ve sektör katılımcıları için standartlar ve rehberler hazırlayan, güncel gelişmeler ve yeni uygulamalar konusunda üyelerini bilgilendirici toplantılar organize eden uluslararası bir kuruluş niteliğindeki İslami Finansal Hizmetler Kurulu (IFSB) çalışmalarına tam üye sıfatı ile katkıda bulunulmuş ve gerçekleştirilen toplantılara katılım sağlanmıştır.

➤ Üye ülkelerin potansiyellerinden, coğrafi yakınlıklarından, ekonomilerinin birbirlerini tamamlayıcı özelliklerinden yararlanarak ikili ve çok taraflı ekonomik, teknolojik ve sosyal ilişkileri geliştirmek ve böylelikle Karadeniz

havzasını bir barış, istikrar ve refah bölgesi haline getirmek amacıyla kurulmuş bulunan Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü bünyesinde Banka ve Finans Çalışma Grubunun faaliyetlerine katkıda bulunularak toplantılara katılım sağlanmıştır.

➤ Ülkeler arasındaki ticari ve ekonomik ilişkilerde giderek yaygınlaşan ve müzakereleri Ticaret Bakanlığı koordinasyonunda sürdürülen serbest ticaret anlaşmalarına yönelik çalışmalara Kurumun görev alanına giren hususlarda katkı verilerek toplantılara katılım sağlanmıştır. Bu çerçevede, muhatap ülkelerin gerek bankacılık sektörünü gerekse banka dışı mali kuruluşları ilgilendiren taahhütlerine ilişkin Kurum değerlendirmeleri Ticaret Bakanlığı ile paylaşılmıştır.

➤ Ekonomik iş birliğine dair hükümetler arası komisyonlar ve karma ekonomik komisyonlar kapsamında toplantılar ile protokol ve eylem planlarının hazırlık çalışmalarına katılım sağlanarak bilgi notları hazırlanmıştır.

11.4. Basın ve Halkla İlişkiler

Kurum, Bankacılık Kanununda yer alan şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkeleri gereğince; faaliyetlerine, sektöre ilişkin yaptığı düzenlemelere, sektördeki gelişmelere, ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla yaptığı anlaşmalara ve yürüttüğü araştırma çalışmalarının sonuçlarına ilişkin olarak kamuoyunu ve ilgili tarafları sürekli olarak

bilgilendirmekte ve bunlardan gelen bilgi taleplerini karşılamaktadır.

Bu kapsamda, 2024 yılında kamuoyunu ve sektörü bilgilendirmeye yönelik olarak toplam 9 adet basın açıklaması yapılmış olup bunların konu başlıkları itibarıyla dağılımı aşağıdaki tabloda görülmektedir.

Tablo 17: Konuları İtibarıyla Basın Açıklamaları (Adet)

Konu	2023	2024
Bankalara Yönelik Uygulamalar	1	7
Yayınlar	2	2
Diğer	1	-
Toplam	4	9

2024 yılında Kurum kimliği ve imajıyla ilgili projelerin gerçekleştirilmesi, kurumsal iletişim ve medya ilişkileri kapsamında ayrıca; Kurumun düzenleme ve denetleme faaliyetlerine ve sektöre ilişkin olarak medyadan gelen bilgi talepleri yanıtlanmış, Kurum ile ilgili haberlerde kullanılmak üzere talep edilen doküman ve materyaller medya kuruluşlarına iletilmiş ve kamuoyunun bilgilendirilmesi amacıyla hazırlanan kamu spotunun, ulusal kanallar dahil medya kuruluşlarınca yayınlanması sağlanmıştır. İlaveten, ulusal ve uluslararası platformda yayımlanan gazete, dergi ve finans bültenlerinden derlenerek hazırlanan bankacılık sektörüne ve finansal piyasalara ilişkin haber, yorum ve değerlendirmeleri içeren günlük Basın Bülteni e-posta yoluyla personelin bilgisine sunulmaktadır.

Kurumsal iletişim faaliyetleri kapsamında sosyal medya da etkili bir şekilde kullanılmakta olup Kurumun resmî X (Twitter), Instagram ve LinkedIn hesaplarından basın açıklamaları, insan kaynakları duyuruları, veri yayımlama duyuruları, mevzuat duyuruları, vefat duyurusu / taziye, özel ve resmî günlere ilişkin tebrik / anma paylaşımlarında bulunmaktadır.

Ayrıca, Türk bankacılık sektörünün uluslararası mali piyasalarla entegrasyonunun ve Kurumun yurt dışı kurum ve kuruluşlarla yürüttüğü ilişkilerin güçlendirilmesi amacıyla; temel yasal düzenlemeler ile Kurum tarafından yayımlanan düzenlemelerin İngilizce çevirileri Kurum internet sayfasının İngilizce sekmesinde yurt içi ve yurt dışı paydaşların kullanımına sunulmaktadır.

12. KURUM KAYNAKLARI

12.1. İnsan Kaynakları

Bankacılık Kanununun 92 nci maddesi gereğince; Kuruma verilen görevlerin gerektirdiği sürekli görev ve hizmetler bankalar yeminli murakıpları ve yardımcıları, bankacılık uzmanları ve yardımcıları, hukuk uzmanları ve yardımcıları, bilişim uzmanları ve yardımcıları, BDDK uzmanları ve yardımcılarında oluşan meslek personeli ile idari personel ve sürekli işçiler eliyle yürütülmektedir. Başkan yardımcıları, daire başkanları, müdürler, başkanlık müşavirleri, meslek personeli ile kurum uzmanları ve avukatlar kadro karşılığı sözleşmeli statüde istihdam edilmektedir. Kadro karşılığı

sözleşmeli statüdeki personel ücret, mali ve sosyal haklar dışında, idari personel ise her türlü hak ve yükümlülükleri yönünden 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olup sürekli işçi statüsünde çalışan personel 4857 sayılı İş Kanununa tabi bulunmaktadır.

Kurumun toplam kadro sayısı, Bankacılık Kanununa ekli (I) sayılı cetvelde 867 olarak belirlenmiş ve Kurumda yönetici, müşavir ve meslek personeli ünvanlarını haiz olmayan personel sayısının toplam kadro sayısına oranı %30 ile sınırlandırılmıştır.

12.1.1. İnsan Kaynağı Profili

2024 yıl sonu itibarıyla, Kurumda yönetici, müşavir, meslek personeli, idari personel, sürekli işçi ve sözleşmeli bilişim personeli

olmak üzere toplam 554 adet personel istihdam edilmekte olup personelin %63,7'sini meslek personeli oluşturmaktadır.

Tablo 18: Kurum Personelinin Gruplar İtibarıyla Dağılımı

Personel Grubu	2023		2024	
	Adet	Pay (%)	Adet	Pay (%)
Yönetici	24	4,2	33	6,0
Müşavir	13	2,3	4	0,7
Meslek Personeli	362	63,0	353	63,7
İdari Personel	64	11,1	56	10,1
Sürekli İşçi	111	19,3	107	19,3
Sözleşmeli Bilişim Personeli	1	0,2	1	0,2
Toplam	575	100,0	554	100,0

İnsan kaynağı ihtiyacının tespitinde ve karşılanmasında, Kurumun misyonu ve vizyonu göz önünde bulundurularak, yürütülecek faaliyetlerin yeterli sayıda ve nitelikli personelle gerçekleştirilmesi prensibiyle hareket edilmektedir.

2024 yıl sonu itibarıyla meslek personelinin kıdeme göre dağılımına bakıldığında, personelin %34,8'inin 4 ila 9 yıl arası kıdeme sahip olduğu, bunu %24,3'lük pay ile 10 ila 19 yıl arası kıdem dilimindeki personel grubunun izlediği görülmektedir.

Tablo 19: Kurum Meslek Personelinin Kıdem İtibarıyla Dağılımı

Ünvan Grubu	Adet	2023 Pay (%)	Adet	2024 Pay (%)
Bankalar Yeminli Murakıpları	107	100,0	110	100,0
20 yıl ve üzeri	13	12,1	19	17,3
10-19 yıl	24	22,4	24	21,8
4-9 yıl	41	38,3	49	44,5
1-3 yıl	29	27,1	18	16,4
Bankacılık Uzmanları	237	100,0	231	100,0
20 yıl ve üzeri	44	18,6	52	22,5
10-19 yıl	58	24,5	61	26,4
4-9 yıl	59	24,9	69	29,9
1-3 yıl	76	32,1	49	21,2
BDDK Uzmanları	18	100,0	12	100,0
10-19 yıl	1	5,6	1	8,3
4-9 yıl	5	27,8	5	41,7
1-3 yıl	12	66,7	6	50,0
Toplam	362	100,0	353	100,0
20 yıl üzeri	57	15,7	71	20,3
10-19 yıl	83	22,9	86	24,3
4-9 yıl	105	29,0	123	34,8
1-3 yıl	117	32,3	73	20,6

Personelin yaş grupları itibarıyla dağılımı incelendiğinde, 2024 yıl sonu itibarıyla personelin %63,4'ünün 40 yaş ve altında

olduğu, yaş grupları arasında en büyük payın ise %42,8 ile 31-40 yaş arası gruba ait olduğu görülmektedir.

Tablo 20: Kurum Personelinin Yaş Grupları İtibarıyla Dağılımı

Yaş Grubu	2023		2024	
	Adet	Pay (%)	Adet	Pay (%)
51 yaş ve üzeri	57	9,9	56	10,1
41-50 yaş arası	145	25,2	147	26,5
31-40 yaş arası	214	37,2	237	42,8
30 yaş ve altı	159	27,7	114	20,6
Toplam	575	100,0	554	100,0

2024 yıl sonu itibarıyla, Kurum personelinin %58,2'si erkek, %41,8'i kadındır. İdari personel ve meslek personeli grupları sırasıyla %51,5 ve

%43,3'lük oranlarla kadınların en fazla paya sahip olduğu personel gruplarıdır.

Tablo 21: Kurum Personelinin Cinsiyet İtibarıyla Dağılımı

Personel Grubu	2023		2024	
	Erkek (%)	Kadın (%)	Erkek (%)	Kadın (%)
Yönetici	83,3	16,7	79,7	20,3
Müşavir	100,0	0,0	100,0	0,0
Meslek Personeli	56,3	43,7	56,7	43,3
İdari Personel	46,8	53,2	48,5	51,5
Sürekli İşçi ve Diğer	60,9	39,1	59,8	40,2
Toplam	58,4	41,6	58,2	41,8

2024 yıl sonu itibarıyla, 554 adet personelin %83'ü lisans ve üzeri düzeyde eğitime sahip olup yüksek lisans ve doktora sahibi

personelin toplam personele oranı ise %27,8'dir.

Tablo 22: Kurum Personelinin Eğitim Durumları İtibarıyla Dağılımı (Adet)

Personel Grubu	Doktora		Yüksek Lisans		Lisans		Diğer	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Yönetici	4	5	9	14	11	14	-	-
Müşavir	4	1	5	-	4	3	-	-
Meslek Personeli	13	13	109	113	240	227	-	-
İdari personel	-	-	6	7	34	28	24	21
Sürekli İşçi	-	-	2	1	34	33	75	73
Sözleşmeli Bilişim Personeli	-	-	-	-	1	1	-	-
Toplam	21	19	131	135	324	306	99	94
Pay (%)	3,7	3,4	22,8	24,4	56,3	55,2	17,2	17,0

Ayrıca lisans alanları itibarıyla dağılımına bakıldığında, Kurum personelinin %60,3'lük pay ile ağırlıklı olarak iktisadi ve idari

bilimler alanında eğitime sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 23: Kurum Personelinin Lisans Alanları İtibarıyla Dağılımı

Lisans Alanı	2023		2024	
	Adet	Pay (%)	Adet	Pay (%)
İktisadi ve İdari Bilimler	331	57,6	334	60,3
Mühendislik	52	9,0	56	10,1
Hukuk	43	7,5	39	7,0
Matematik-İstatistik	31	5,4	31	5,6
Diğer	118	20,5	94	17,0
Toplam	575	100,0	554	100,0

12.1.2. İnsan Kaynağının Geliştirilmesi

Mevcut insan kaynağının geliştirilmesi amacıyla, meslek personelinin ve diğer personelin, görevleriyle ilgili bilgi ve becerilerini artırmalarına, meslekteki gelişmeleri izlemelerine ve kendilerini yenilemelerine yönelik olarak hizmet içi eğitimlere, yurt içi ve yurt dışı kurs, seminer ve benzeri eğitim faaliyetlerine katılmaları sağlanmaktadır.

2024 yılında yurt içi ve yurt dışı eğitim faaliyetleri bir önceki yıla göre katılımcı sayısı bakımından %90,2 oranında artarken eğitim gün sayısı bakımından %15,5 oranında artmıştır. Söz konusu dönemde 6.423 katılımcı tarafından, toplam 7.931 günlük eğitime katılım sağlanmış olup katılımcı başına düşen ortalama eğitim gün sayısı 1,2 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 24: Yurt İçi ve Yurt Dışı Eğitim Faaliyetleri

	Adet		Değişim (%) 2024
	2023	2024	
Katılımcı Sayısı	3.377	6.423	90,2
Eğitim Gün Sayısı	6.868	7.931	15,5

Mesleki eğitim faaliyetlerinin konular açısından dağılımına bakıldığında, eğitim gün sayısı itibarıyla sırasıyla bilişim, muhasebe ve bankacılık konularında düzenlenen eğitimlerin ilk üç sırada yer aldığı

görülmektedir. Bu dönemde, bilişim alanında 409 katılımcı 734 gün, muhasebe alanında 284 katılımcı 659 gün ve bankacılık alanında 318 katılımcı 546 gün eğitim almıştır.

Tablo 25: Yurt İçi ve Yurt Dışı Eğitim Faaliyetlerinin Konular İtibarıyla Dağılımı

Konu	Katılımcı Sayısı		Gün Sayısı	
	2023	2024	2023	2024
Bilişim	652	409	739	734
Muhasebe	1	284	3	659
Bankacılık	67	318	142	546
Finans	103	244	215	358
Denetim	10	38	13	233
Hukuk	33	112	36	156
Para Aklama ve Terörizmin Finansmanı	15	44	30	63
Risk	17	13	110	30
Kişisel Gelişim	39	467	46	604
Diğer*	2.440	4.494	5.534	4.548
Toplam	3.377	6.423	6.868	7.931

(*) "Diğer" başlığı altında yer alan eğitimler 2023 yılında ağırlıklı olarak deprem ve afet eğitimlerinden, 2024 yılında ise Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi Uzaktan Eğitim Kapısı üzerinden çeşitli konularda verilen online eğitimlerden oluşmaktadır.

Kurum personeli, uluslararası kuruluşlar ve diğer ülkelerin bankacılık otoriteleri tarafından yurt dışında düzenlenen genel bankacılık, ekonomi, hukuk, muhasebe, risk yönetimi, bilişim ve benzeri mesleki konularla ilgili seminer ve toplantılara da katılım

sağlamaktadır. 2024 yılında da, bir önceki yılda olduğu gibi, katılım sağlanan yurt dışı eğitimler içerisinde IMF-Ortak Viyana Enstitüsü (IMF-JVI) eğitimleri ilk sırada yer almaktadır.

Tablo 26: Yurt Dışı Eğitim Faaliyetlerinin Kurumlar İtibarıyla Dağılımı

Kuruluşlar	Eğitim Gün Sayısı		Dağılım (%)	
	2023	2024	2023	2024
IMF-Ortak Viyana Enstitüsü (IMF-JVI)	64	91	50,0	52,6
Basel Bankacılık Denetim Komitesi (BCBS)	14	27	10,9	15,6
Finansta Mükemmeliyet Merkezi (CEF)	2	22	1,6	12,7
Uluslararası Ödemeler Bankası (BIS)	16	8	12,5	4,6
Diğer	32	25	25,0	14,5
Toplam	128	173	100,0	100,0

2024 yılında lisansüstü eğitim amacıyla yurt dışına 2 personel gönderilmiştir. Ayrıca, Kurum personelinin yabancı dil bilgi

düzeylerinin geliştirilmesi amacıyla 7 meslek personeline yurt içinde yabancı dil eğitim desteği sağlanmıştır.

Tablo 27: Yurt Dışı Yüksek Lisans Eğitimine Gönderilen Personel Sayısı

	2020	2021	2022	2023	2024
Personel Sayısı (Adet)	0	0	0	0	2
Gönderilen Ülke(ler)	-	-	-	-	İngiltere

2024 yılında, yurt dışı eğitim giderleri için 3.064 bin TL harcama yapılmıştır. 2024 yılında toplam eğitim giderleri bir önceki yıla göre %42,1 oranında artarak 4.471 bin

TL'ye yükselirken, eğitim giderlerinin toplam giderler içindeki payı %0,2 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 28: Eğitim Giderleri

Bin TL	2020	2021	2022	2023	2024
Yurt Dışı Eğitim Giderleri (*)	0	0	0	0	3.064
Yurt İçi ve Yurt Dışı Kurs Giderleri	158	217	654	858	1.407
Toplam	158	217	654	858	4.471
Toplam Giderler İçinde Pay (%)	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2

(*) Yurt dışı eğitimde bulunan personele yapılan aylık ödemeleri dâhildir.

12.2. Bilgi Kaynakları

12.2.1. Elektronik Bilgi Kaynakları

Kurumun kütüphanecilik hizmetleri, bilgi ve iletişim teknolojilerinin gelişimi ile birlikte güncel bilgiye hızlı ve kolay erişimin önem kazanmasına paralel olarak 2016 yılından bu yana elektronik bilgi kaynakları aracılığıyla dijital ortamda sunulmaktadır.

Bu çerçevede; 2024 yılında ekonomi, bankacılık, hukuk, istatistik ve haber içerikli 8 adet yerli ve yabancı veri tabanı aboneliği gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, elektronik bilgi

kaynaklarının kullanımına ve tanıtımına yönelik olarak araştırma kaynakları konulu bir çevrimiçi eğitim düzenlenmiş, yıl boyunca çeşitli yeni elektronik kaynaklar deneme kullanımı için Kurum personelinin erişimine açılmış, elektronik kaynakların daha etkili ve verimli kullanılabilmesi için kütüphane intranet sayfası içerik olarak yenilenmiş ve faaliyetlerine son verilen basılı kütüphane koleksiyonu bir üniversite kütüphanesine devredilmiştir.

12.2.2. BDDK Bankacılık ve Finansal Piyasalar Dergisi

BDDK Bankacılık ve Finansal Piyasalar Dergisi, finansal sektör ile ilgili Türkçe veya İngilizce yazılmış, literatüre katkıda bulunacak özgün makalelerin yer aldığı ve yılda iki kez yayımlanan hakemli bir dergi olup Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi (ULAKBİM) TR Dizin ile EBSCOhost ve RePEC veri tabanlarında endekslenmektedir.

Dergi ile; ülkemiz finansal sektörünün gelişmesine katkıda bulunacak bilimsel çalışmaların desteklenmesi ve akademisyenler, profesyoneller, araştırmacılar ve politika yapımcılar arasındaki iletişimin ve

bilgi paylaşımının güçlendirilmesi suretiyle finansal sektörün etkinlik düzeyinin artırılması amaçlanmaktadır.

BDDK Bankacılık ve Finansal Piyasalar Dergisi, 2024 yılında toplam 10 adet özgün araştırma makalesini içeren iki ayrı sayı halinde Kurum internet sitesinde yayımlanmıştır. Ayrıca, Dergiye Kurum meslek personelinin araştırma makalesi niteliğinde olmayan, bankacılık sektörüne ve finansal piyasalara yönelik akademik görüş ve değerlendirmelerinin yer aldığı "Görüş Yazıları" bölümü eklenmiş olup bu kapsamda Dergide 2024 yılı içerisinde ilk sayıda 4 ve ikinci sayıda 1 görüş yazısı olmak üzere toplam 5 görüş yazısı da yer almıştır.

12.3. Mali Kaynaklar

12.3.1. Bütçe Uygulama Sonuçları

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 17 nci maddesinde düzenleyici ve denetleyici kurumların bütçelerini üç yıllık bütçeleme anlayışı, stratejik planları ve performans hedefleri ile kurumsal, işlevsel ve ekonomik sınıflandırma sistemine göre hazırlamaları hükme bağlanmıştır. Anılan Kanun hükümleri çerçevesinde hazırlanan ve 24.8.2023 tarihli ve 10652 sayılı Kurul Kararı ile kabul edilen 2024 yılı Kurum bütçesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) tarafından da kabul edilerek 31.12.2023 tarihli ve 32416 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 7489 sayılı "2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu" ile yürürlüğe konulmuştur.

Söz konusu bütçe kapsamında 2024 yılı için yaklaşık olarak 4 milyar 409 milyon TL tutarında gerçekleşmesi öngörülen toplam bütçe geliri, bir önceki yıla göre %133 oranında artış göstererek 4 milyar 414 milyon TL seviyesinde gerçekleşmiştir. Gerçekleşen gelirin %99,9'luk bölümü, bankalar ile denetim kapsamındaki diğer kuruluşlardan tahsil edilen katılma payı gelirlerinden oluşmaktadır.

Tablo 29: Gelir Bütçesi ve Gerçekleşmeleri

Bin TL	Bütçe		Gerçekleşme		Fark (Gerç.-Bütçe)	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Katılma Payı Gelirleri	1.886.329	4.407.413	1.887.999	4.411.427	1.670	4.014
Diğer Gelirler	1.671	1.587	2.648	3.032	977	1.445
• Faiz Gelirleri	121	187	12	0	-109	-187
• Diğer Çeşitli Gelirler	1.550	1.400	2.636	3.032	1.086	1.632
Toplam	1.888.000	4.409.000	1.890.647	4.414.459	2.647	5.459

Öte yandan, 4 milyar 414 milyon TL'lik 2024 yılı bütçe gerçekleşen gelirinin, yıl sonu itibarıyla 1 milyar 910 milyon TL'lik bölümü giderleşmiş olup bu tutar bir önceki yıl gider gerçekleşmesi ile karşılaştırıldığında %37 oranında bir artış anlamına gelmektedir. Toplam gider tutarı içerisinde 975 milyon TL ile cari transferler, 594 milyon TL ile personel giderleri en yüksek paya sahip gider kalemleridir.

Bu çerçevede, toplam gider tutarının;

- %51'ini cari transferler,
- %31'ini personel giderleri,
- %12'sini mal ve hizmet alımları,
- %3'ünü Kurum çalışanları için Sosyal Güvenlik Kurumuna (SGK) ödenen primler,
- %3'ünü sermaye giderleri

oluşturmaktadır.

Tablo 30: Ödenek ve Gider Gerçekleşmeleri

Bin TL	Başlangıç Ödeneği		Gider Gerçekleşmesi		Kalan	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Personel Giderleri	649.950	1.325.900	305.475	593.638	344.475	732.262
SGK Prim Giderleri	164.100	331.900	30.377	54.362	133.723	277.538
Mal ve Hizmet Alımları	206.350	637.400	119.970	229.426	86.380	407.974
Cari Transferler	255.850	915.550	914.600	974.781	-658.750	-59.231
Sermaye Giderleri	611.750	1.198.250	22.141	57.832	589.609	1.140.418
Toplam	1.888.000	4.409.000	1.392.563	1.910.039	495.437	2.498.961

12.3.2. Bilanço

Kurumun bilanço toplamı 2024 yıl sonu itibarıyla bir önceki yıla göre yaklaşık %86 oranında büyüyerek 10 milyar 161 milyon TL'ye ulaşmıştır. Aktifler içinde en yüksek pay 9 milyar 770 milyon TL ile Tek Hazine Kurumlar

Hesabı kapsamındaki Kurum Alacaklarına ait iken, bu kalemi 366 milyon TL ile duran varlıklar izlemektedir. Pasif tarafında ise en büyük kalemi, 7 milyar 282 milyon TL ile kısa vadeli yabancı kaynaklar oluşturmaktadır.

Tablo 31: Özet Bilanço

Bin TL	2023	2024
Aktifler	5.460.559	10.161.213
1. Dönen Varlıklar	5.206.901	9.795.443
10. Hazır Değerler	5	4
12. Faaliyet Alacakları	351	351
13. Kurum Alacakları	5.192.136	9.769.773
14. Diğer Alacaklar	2.238	5.282
15. Stoklar	1.032	386
16. Ön Ödemeler	11.139	19.647
2. Duran Varlıklar	253.658	365.770
Pasifler	5.460.559	10.161.213
3. Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	4.424.041	7.282.173
32. Faaliyet Borçları	1.484	2.296
33. Emanet Yabancı Kaynaklar	805	2.443
36. Ödenecek Diğer Yükümlülükler	10.925	16.948
38. Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	4.410.827	7.260.486
4. Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	9.284	13.604
47. Borç ve Gider Karşılıkları	9.284	13.604
5. Özkaynaklar	1.027.234	2.865.436
50. Net Değer	171.409	171.409
57. Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları	367.513	82.662
59. Dönem Faaliyet Sonuçları	488.312	2.611.365

12.3.3. Kurumun Mali Denetimi

Bankacılık Kanununun 101 inci maddesinde Kurumun dış denetimine ilişkin olarak 5018 sayılı Kanunun uygulanması öngörülmüştür.

Bu çerçevede, Kurumun harcama sonrası dış denetimi Sayıştay tarafından gerçekleştirilmektedir.

EK 1: KURUMUN YETKİ ALANINDA YER ALAN KURULUŞLAR*

Sıra	Kuruluş Türü / Adı
Bankalar	
1	AKBANK T.A.Ş.
2	AKTİF YATIRIM BANKASI A.Ş.
3	ALBARAKA TÜRK KATILIM BANKASI A.Ş.
4	ALTERNATİF BANK A.Ş.
5	ANADOLUBANK A.Ş.
6	ARAP TÜRK BANKASI A.Ş.
7	BANK MELLAT
8	BANK OF AMERICA YATIRIM BANK A.Ş.
9	BANK OF CHINA TURKEY A.Ş.
10	BANKPOZİTİF KREDİ VE KALKINMA BANKASI A.Ş.
11	BİRLEŞİK FON BANKASI A.Ş.
12	BURGAN BANK A.Ş.
13	CITIBANK A.Ş.
14	D YATIRIM BANKASI A.Ş.
15	DENİZBANK A.Ş.
16	DEUTSCHE BANK A.Ş.
17	DESTEK YATIRIM BANKASI A.Ş.
18	DİLER YATIRIM BANKASI A.Ş.
19	DÜNYA KATILIM BANKASI A.Ş.
20	ENPARA BANK A.Ş.
21	FİBABANKA A.Ş.
22	GOLDEN GLOBAL YATIRIM BANKASI A.Ş.
23	GSD YATIRIM BANKASI A.Ş.
24	HABİB BANK LİMİTED İSTANBUL TÜRKİYE MERKEZ ŞUBESİ
25	HAYAT FİNANS KATILIM BANKASI A.Ş.
26	HEDEF YATIRIM BANKASI A.Ş.
27	HSBC BANK A.Ş.
28	ICBC TURKEY BANK A.Ş.
29	ING BANK A.Ş.
30	INTESA SANPAOLO S.P.A.
31	İLLER BANKASI A.Ş.

(*) 31.12.2024 itibarıyla durumu göstermekte olup kuruluşlar alfabetik olarak sıralanmıştır.

Bankalar (Devam)

32	İSTANBUL TAKAS VE SAKLAMA BANKASI A.Ş.
33	JP MORGAN CHASE BANK NATIONAL ASSOCIATION
34	KUVEYT TÜRK KATILIM BANKASI A.Ş.
35	MİSYON YATIRIM BANKASI A.Ş.
36	MUFG BANK TURKEY A.Ş.
37	NUROL YATIRIM BANKASI A.Ş.
38	ODEA BANK A.Ş.
39	Q YATIRIM BANKASI A.Ş.
40	QNB BANK A.Ş.
41	PASHA YATIRIM BANKASI A.Ş.
42	RABOBANK A.Ş.
43	SOCIETE GENERALE S.A.
44	STANDARD CHARTERED YATIRIM BANKASI TÜRK A.Ş.
45	ŞEKERBANK T.A.Ş.
46	TERA YATIRIM BANKASI A.Ş.
47	T.C. ZİRAAT BANKASI A.Ş.
48	T.O.M. KATILIM BANKASI A.Ş.
49	TURKISH BANK A.Ş.
50	TURKLAND BANK A.Ş.
51	TÜRK EKONOMİ BANKASI A.Ş.
52	TÜRK TİCARET BANKASI A.Ş.
53	TÜRKİYE EMLAK KATILIM BANKASI A.Ş.
54	TÜRKİYE FİNANS KATILIM BANKASI A.Ş.
55	TÜRKİYE GARANTİ BANKASI A.Ş.
56	TÜRKİYE HALK BANKASI A.Ş.
57	TÜRKİYE İHRACAT KREDİ BANKASI A.Ş.
58	TÜRKİYE İŞ BANKASI A.Ş.
59	TÜRKİYE KALKINMA VE YATIRIM BANKASI A.Ş.
60	TÜRKİYE SİNAİ KALKINMA BANKASI A.Ş.
61	TÜRKİYE VAKIFLAR BANKASI T.A.O.
62	VAKIF KATILIM BANKASI A.Ş.
63	YAPI VE KREDİ BANKASI A.Ş.
64	ZİRAAT KATILIM BANKASI A.Ş.

Finansal Kiralama Şirketleri

1	A&T FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.
2	AK FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.
3	ALTERNATİF FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.
4	ANADOLU FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.
5	ARI FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.
6	BNP PARIBAS FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.
7	BURGAN FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.
8	DENİZ FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.
9	GARANTİ FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.
10	HALK FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.
11	ING FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.
12	İŞ FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.
13	MİNT FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.
14	PERVİN FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.
15	QNB FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.
16	SIEMENS FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.
17	ŞEKER FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.
18	VAKIF FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.
19	YAPI KREDİ FİNANSAL KİRALAMA A.O.

Faktoring Şirketleri

1	ABC FAKTORİNG A.Ş.
2	ACAR FACTORİNG A.Ş.
3	AK FAKTORİNG A.Ş.
4	AKDENİZ FAKTORİNG A.Ş.
5	AKIN FAKTORİNG A.Ş.
6	ANADOLU FAKTORİNG A.Ş.
7	ATILIM FAKTORİNG A.Ş.
8	BAŞER FAKTORİNG A.Ş.
9	BAYRAMOĞLU FAKTORİNG A.Ş.
10	CREDITWEST FAKTORİNG A.Ş.
11	ÇAĞDAŞ FAKTORİNG A.Ş.
12	ÇÖZÜM FAKTORİNG A.Ş.
13	DENİZ FAKTORİNG A.Ş.
14	DESTEK FİNANS FAKTORİNG A.Ş.

Factoring Şirketleri (Devam)

15	DORUK FAKTORİNG A.Ş.
16	EKO FAKTORİNG A.Ş.
17	EKSPO FAKTORİNG HİZMETLERİ A.Ş.
18	FİBA FAKTORİNG A.Ş.
19	FİGO FİNANS FAKTORİNG A.Ş.
20	GARANTİ FAKTORİNG A.Ş.
21	GSD FAKTORİNG A.Ş.
22	HALK FAKTORİNG A.Ş.
23	HUZUR FAKTORİNG A.Ş.
24	İSTANBUL FAKTORİNG A.Ş.
25	İŞ FAKTORİNG A.Ş.
26	KAPİTAL FAKTORİNG A.Ş.
27	KENT FAKTORİNG A.Ş.
28	LİDER FAKTORİNG A.Ş.
29	MERT FİNANS FAKTORİNG HİZMETLERİ A.Ş.
30	MNG FAKTORİNG A.Ş.
31	OPTİMA FAKTORİNG A.Ş.
32	Q FİNANS FAKTORİNG A.Ş.
33	QNB FAKTORİNG A.Ş.
34	PARAFİNANS FAKTORİNG A.Ş.
35	SÜMER FAKTORİNG A.Ş.
36	ŞEKER FAKTORİNG A.Ş.
37	ŞİRİNOĞLU FAKTORİNG A.Ş.
38	TAM FİNANS FAKTORİNG A.Ş.
39	TEB FAKTORİNG A.Ş.
40	TERA FİNANS FAKTORİNG A.Ş.
41	TRADEWIND FAKTORİNG A.Ş.
42	ULUSAL FAKTORİNG A.Ş.
43	VAKIF FAKTORİNG A.Ş.
44	VDF FAKTORİNG A.Ş.
45	YAPI KREDİ FAKTORİNG A.Ş.
46	YAŞAR FAKTORİNG A.Ş.
47	YEDİTEPE FAKTORİNG A.Ş.
48	ZORLU FAKTORİNG A.Ş.

Finansman Şirketleri

1	ALJ FİNANSMAN A.Ş.
2	DGFİN FİNANSMAN A.Ş.
3	EVKUR FİNANSMAN A.Ş.
4	FAİR FİNANSMAN A.Ş.
5	HEPSİ FİNANSMAN A.Ş.
6	KOÇ FIAT KREDİ FİNANSMAN A.Ş.
7	KOÇ FİNANSMAN A.Ş.
8	MERCEDES BENZ FİNANSMAN TÜRK A.Ş.
9	MERCEDES BENZ KAMYON FİNANSMAN A.Ş.
10	MİNT FİNANSMAN A.Ş.
11	OFİSFİNANS FİNANSMAN A.Ş.
12	ORFİN FİNANSMAN A.Ş.
13	QUICK FİNANSMAN A.Ş.
14	PRATİK FİNANSMAN A.Ş.
15	TEB FİNANSMAN A.Ş.
16	TİRSAN FİNANSMAN A.Ş.
17	TOM FİNANSMAN A.Ş.
18	TT FİNANSMAN A.Ş.
19	TURK FİNANSMAN A.Ş.
20	TURKCELL FİNANSMAN A.Ş.
21	VFS FİNANSMAN A.Ş.
22	VODAFONE FİNANSMAN A.Ş.
23	VOLKSWAGEN DOĞUŞ FİNANSMAN A.Ş.
24	ZİP FİNANSMAN A.Ş.

Tasarruf Finansman Şirketleri

1	BİREVİM TASARRUF FİNANSMAN A.Ş.
2	EMİN EVİM TASARRUF FİNANSMAN A.Ş.
3	FUZUL TASARRUF FİNANSMAN A.Ş.
4	İMECE TASARRUF FİNANSMAN A.Ş.
5	KATILİMEVİM TASARRUF FİNANSMAN A.Ş.
6	SİNPAŞ TASARRUF FİNANSMAN A.Ş.

Varlık Yönetim Şirketleri

1	ADİL VARLIK YÖNETİM A.Ş.
2	ARMADA VARLIK YÖNETİM A.Ş.
3	ARSAN VARLIK YÖNETİM A.Ş.
4	BİRİKİM VARLIK YÖNETİM A.Ş.
5	BİRLEŞİM VARLIK YÖNETİM A.Ş.
6	BLG VARLIK YÖNETİM A.Ş.
7	BOĞAZİÇİ VARLIK YÖNETİM A.Ş.
8	DENGE VARLIK YÖNETİM A.Ş.
9	DİRİKER VARLIK YÖNETİM A.Ş.
10	DOĞRU VARLIK YÖNETİM A.Ş.
11	DÜNYA VARLIK YÖNETİM A.Ş.
12	EFES VARLIK YÖNETİM A.Ş.
13	EMİR VARLIK YÖNETİM A.Ş.
14	EPS VARLIK YÖNETİM A.Ş.
15	GELECEK VARLIK YÖNETİM A.Ş.
16	GSD VARLIK YÖNETİM A.Ş.
17	HEDEF VARLIK YÖNETİM A.Ş.
18	İLKE VARLIK YÖNETİM A.Ş.
19	İSTANBUL VARLIK YÖNETİM A.Ş.
20	MEGA VARLIK YÖNETİM A.Ş.
21	MET-AY VARLIK YÖNETİM A.Ş.
22	ORTAK VARLIK YÖNETİM A.Ş.
23	POZİTİF VARLIK YÖNETİM A.Ş.
24	REAL VARLIK YÖNETİM A.Ş.
25	SÜMER VARLIK YÖNETİM A.Ş.
26	TUNA VARLIK YÖNETİM A.Ş.
27	YUNUS VARLIK YÖNETİM A.Ş.

Yabancı Banka Temsilcilikleri

1	UBS SWITZERLAND AG TÜRKİYE TEMSİLCİLİĞİ
2	AAREAL BANK AG TÜRKİYE TEMSİLCİLİĞİ
3	ABC INTERNATIONAL BANK PLC TÜRKİYE TEMSİLCİLİĞİ
4	ALUBAF ARAB INTERNATIONAL BANK BSC TÜRKİYE TEMSİLCİLİĞİ
5	BANCA MONTE DEI PASCHI DI SIENA S.P.A. TÜRKİYE TEMSİLCİLİĞİ
6	BANCO SABADELL S.A. TÜRKİYE TEMSİLCİLİĞİ

Yabancı Banka Temsilcilikleri (Devam)

7	BANK AL HABIB LIMITED TÜRKİYE TEMSİLCİLİĞİ
8	BANK J. SAFRA SARASIN AG TÜRKİYE TEMSİLCİLİĞİ
9	BANK JULIUS BAER&CO.LTD TÜRKİYE TEMSİLCİLİĞİ
10	BANK OF BAHRAIN AND KUWAIT TÜRKİYE TEMSİLCİLİĞİ
11	BANQUE SYZ SA TÜRKİYE TEMSİLCİLİĞİ
12	BARCLAYS BANK PLC TÜRKİYE TEMSİLCİLİĞİ
13	CAIXABANK S.A. TÜRKİYE TEMSİLCİLİĞİ
14	COMMERZBANK A.G. TÜRKİYE TEMSİLCİLİĞİ
15	CREDIT EUROPE BANK N.V. TÜRKİYE TEMSİLCİLİĞİ
16	CREDIT INDUSTRIEL ET COMMERCIAL (CIC) TÜRKİYE TEMSİLCİLİĞİ
17	DEG-DEUTSCHE INVESTITIONS-UND ENTWICKLUNGSGESELLSCHAFT MBH TÜRKİYE TEMSİLCİLİĞİ
18	DHB BANK N.V. TÜRKİYE TEMSİLCİLİĞİ
19	DOHA BANK TÜRKİYE TEMSİLCİLİĞİ
20	DUBAI ISLAMIC BANK TÜRKİYE TEMSİLCİLİĞİ
21	DZ BANK A.G. TÜRKİYE TEMSİLCİLİĞİ
22	GARANTIBANK INTERNATIONAL N.V. TÜRKİYE TEMSİLCİLİĞİ
23	HABIB BANK AG ZURICH TÜRKİYE TEMSİLCİLİĞİ
24	ING BANK N.V. TÜRKİYE TEMSİLCİLİĞİ
25	KEB HANA BANK TÜRKİYE TEMSİLCİLİĞİ
26	KENTBANK D.D. TÜRKİYE TEMSİLCİLİĞİ
27	KFW IPEX-BANK GMBH TÜRKİYE TEMSİLCİLİĞİ
28	LANDESBANK BADEN-WÜRTTEMBERG TÜRKİYE TEMSİLCİLİĞİ
29	MIZUHO CORPORATE BANK LTD TÜRKİYE TEMSİLCİLİĞİ
30	NEAR EAST BANK LIMITED TÜRKİYE TEMSİLCİLİĞİ
31	OYAK ANKER BANK GMBH TÜRKİYE TEMSİLCİLİĞİ
32	QINVEST LLC TÜRKİYE TEMSİLCİLİĞİ
33	SUMITOMO MITSUI BANKING CORPORATION TÜRKİYE TEMSİLCİLİĞİ
34	THE BANK OF NEW YORK MELLON TÜRKİYE TEMSİLCİLİĞİ
35	THE EXPORT IMPORT BANK OF KOREA TÜRKİYE TEMSİLCİLİĞİ
36	UNION BANCAIRE PRIVÉE, UBP SA TÜRKİYE TEMSİLCİLİĞİ

Bağımsız Denetim Kuruluşları

1	A-T YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK VE BAĞIMSIZ DENETİM A.Ş.
2	AKSİS ULUSLARARASI BAĞIMSIZ DENETİM A.Ş.
3	ANIL YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK VE BAĞIMSIZ DENETİM A.Ş.
4	ATA ULUSLARARASI BAĞIMSIZ DENETİM VE SMMM A.Ş.
5	AVRASYA BAĞIMSIZ DENETİM VE YMM A.Ş.
6	BDO DENET BAĞIMSIZ DENETİM YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.
7	BİRLEŞİK UZMANLAR YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK VE BAĞIMSIZ DENETİM A.Ş.
8	CONSULTA BAĞIMSIZ DENETİM VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.
9	DENGE BAĞIMSIZ DENETİM SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.
10	DRT BAĞIMSIZ DENETİM VE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.
11	ECOVIS DEĞER BAĞIMSIZ DENETİM VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.
12	ELİT BAĞIMSIZ DENETİM VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.
13	GÜNEY BAĞIMSIZ DENETİM VE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.
14	GÜRELİ YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK VE BAĞIMSIZ DENETİM HİZMETLERİ A.Ş.
15	IHY BAĞIMSIZ DENETİM VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.
16	İRFAN BAĞIMSIZ DENETİM VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.
17	KARDEN PARTNERS BAĞIMSIZ DENETİM VE SMMM A.Ş.
18	KPMG BAĞIMSIZ DENETİM VE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.
19	MBK BAĞIMSIZ DENETİM VE SMMM A.Ş.
20	MERCEK BAĞIMSIZ DENETİM VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.
21	MGI BAĞIMSIZ DENETİM S.M.M.M. A.Ş.
22	PWC BAĞIMSIZ DENETİM VE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.
23	REHBER BAĞIMSIZ DENETİM VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.
24	SER&BERKER BAĞIMSIZ DENETİM A.Ş.
25	ULUSAL BAĞIMSIZ DENETİM VE YMM A.Ş.

Değerleme Kuruluşları	
1	1A GRUP GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
2	24 TAŞINMAZ DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
3	4A DANIŞMANLIK VE GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
4	A GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
5	ABAK GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE MÜŞAVİRLİK A.Ş.
6	ACAR TAŞINMAZ DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
7	ACE GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
8	AÇI KURUMSAL GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
9	ADA TAŞINMAZ DEĞERLEME DANIŞMANLIK A.Ş.
10	ADEN GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
11	ADIM GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
12	ADİL TAŞINMAZ DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
13	ADMER GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
14	AGD ANADOLU GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
15	AKADEMİ GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
16	AKTİF GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
17	ALAN TAŞINMAZ DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
18	ALESTA KURUMSAL GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
19	ALFA ANADOLU TAŞINMAZ DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
20	ANALİZ TAŞINMAZ DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
21	ANAYAPI GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
22	ANGORA TAŞINMAZ DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
23	ANKA GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
24	ANREVA KURUMSAL GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
25	ARCHİ DANIŞMANLIK VE GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
26	AREA GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
27	ARGE GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
28	ARI GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
29	ARIKAN TAŞINMAZ DEĞERLEME A.Ş.
30	ARMA TAŞINMAZ DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
31	ARTI GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
32	ARVES GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
33	ASAL GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
34	ATAK GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.

Değerleme Kuruluşları (Devam)

35	ATLANTİS TAŞINMAZ DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
36	ATLAS GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
37	AVRUPA GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
38	BAŞKENT TAŞINMAZ DEĞERLEME A.Ş.
39	BİLGE GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
40	BİLGİ GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
41	CİTY KURUMSAL GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
42	CLS KURUMSAL GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
43	ÇELEN KURUMSAL GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
44	ÇINAR TAŞINMAZ DEĞERLEME VE MÜŞAVİRLİK A.Ş.
45	ÇİZGİ GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
46	D TAŞINMAZ DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
47	DEGA GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
48	DEĞER GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
49	DEMİR GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
50	DENGİ GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
51	DETAY TAŞINMAZ DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
52	DİZAYN GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
53	DONATI GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
54	DORA GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
55	DÖNÜŞÜM GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
56	DÜNYA GRUP GAYRİMENKUL DEĞERLEME DANIŞMANLIK A.Ş.
57	DÜZEY GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
58	EGE TAŞINMAZ DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
59	EKİP TAŞINMAZ DEĞERLEME A.Ş.
60	EKOL GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
61	EKSEN GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
62	EKSPER GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
63	EKSPERTUR GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
64	ELİT GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
65	ELMA GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
66	EMEK TAŞINMAZ DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
67	EMSAL GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
68	EPOS GAYRİMENKUL DANIŞMANLIK VE DEĞERLEME A.Ş.

Değerleme Kuruluşları (Devam)

69	ETİK GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
70	ETKİN GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
71	EVA GAYRİMENKUL DEĞERLEME DANIŞMANLIK A.Ş.
72	FOCUS GLOBAL GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
73	FOREKS GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
74	FORM GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
75	GALATA TAŞINMAZ DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK HİZMETLERİ A.Ş.
76	GEDAŞ GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
77	GERÇEK GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
78	GİRİŞİM GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
79	GOLD GAYRİMENKUL DEĞERLEME EKSPERTİZ VE DANIŞMANLIK A.Ş.
80	GORDİON TAŞINMAZ DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
81	HARMONİ GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
82	İDEAL GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
83	İLKE GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
84	İTERNORM GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
85	İNVEST GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
86	İSTANBUL GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
87	İSTEM GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
88	KALE TAŞINMAZ DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
89	KALME KURUMSAL GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
90	KARAT TAŞINMAZ DEĞERLEME A.Ş.
91	KARE GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
92	KARŞIYAKA GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
93	KENT KURUMSAL GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
94	KFB GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
95	KOZA GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
96	KUZEY KURUMSAL GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
97	LAL GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE MÜŞAVİRLİK A.Ş.
98	LİDER GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
99	LİMAN TAŞINMAZ DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
100	LİMİT GAYRİMENKUL DEĞERLEME HİZMETLERİ A.Ş.
101	LODOS GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
102	LOTUS GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.

Değerleme Kuruluşları (Devam)

103	MAHAL GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
104	MAKRO GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
105	MARKA KURUMSAL GAYRİMENKUL DEĞERLEME DANIŞMANLIK A.Ş.
106	MAVİ GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
107	MAY GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
108	METAS GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
109	METRİK GAYRİMENKUL DEĞERLEME DANIŞMANLIK A.Ş.
110	METROPOL GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
111	MÜLK KURUMSAL GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
112	NET KURUMSAL GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
113	NOKTA TAŞINMAZ DEĞERLEME A.Ş.
114	NOVA TAŞINMAZ DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
115	ODE GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
116	OGA GRUP GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
117	ÖZEN TAŞINMAZ DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
118	ÖZTÜRK GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
119	PİRAMİT GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
120	PLATFORM GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
121	PRİM E GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
122	RASYONEL GRUP TAŞINMAZ DEĞERLEME A.Ş.
123	REEL GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
124	REFERANS GRUP GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
125	REHBER GAYRİMENKUL DEĞERLEME DANIŞMANLIK A.Ş.
126	RM RİTİM GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
127	ROTA TAŞINMAZ DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
128	SEAK GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
129	SENTEZ GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
130	SMART KURUMSAL GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK HİZMETLERİ A.Ş.
131	SOM KURUMSAL GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK HİZMETLERİ TİCARET A.Ş.
132	SÜMER GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
133	TADEM TAŞINMAZ DEĞERLEME MÜŞAVİRLİK A.Ş.
134	TAKSİM KURUMSAL GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
135	TALYA GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
136	TEKNİK GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.

Değerleme Kuruluşları (Devam)

137	TEPE TAŞINMAZ DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
138	TERRA GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
139	TOTAL KURUMSAL GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
140	TSKB GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
141	TUVEO KURUMSAL GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
142	ULUSAL GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
143	UZMAN GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
144	VAKIF GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
145	VARLIK TAŞINMAZ DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
146	VERA GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
147	VİZYON TAŞINMAZ DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
148	YATIRIM GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
149	YEDİTEPE GRUP GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
150	YETKİN GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
151	ZEUGMA GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
152	ZİRVE GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.

Derecelendirme Kuruluşları

1	JCR AVRASYA DERECELENDİRME HİZMETLERİ A.Ş.
---	--

5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu Kapsamında Faaliyet İzni Verilen Kuruluşlar

1	BANKALARARASI KART MERKEZİ A.Ş.
2	KKB KREDİ KAYIT BÜROSU A.Ş.
3	OZAN ELEKTRONİK PARA A.Ş.
4	POSTA VE TELGRAF TEŞKİLATI A.Ş.
5	SİPAY ELEKTRONİK PARA VE ÖDEME HİZMETLERİ A.Ş.
6	TÜRK ELEKTRONİK PARA A.Ş.

Kuruluş Birlikleri

1	FİNANSAL KURUMLAR BİRLİĞİ
2	TÜRKİYE BANKALAR BİRLİĞİ
3	TÜRKİYE KATILIM BANKALARI BİRLİĞİ

**EK 2: YURT DIŞI MUADİL OTORİTELER İLE İMZALANAN
MUTABAKAT ZABITLARI**

	Ülke / Bölge	Kurum	İmza Tarihi
1	KKTC	KKTC Merkez Bankası	17.9.2001
2	ARNAVUTLUK	Arnavutluk Merkez Bankası	19.10.2001
3	ROMANYA	Romanya Merkez Bankası	19.2.2002
4	BAHREYN	Bahreyn Merkez Bankası	30.7.2002
5	ENDONEZYA	Endonezya Merkez Bankası	11.12.2002
6	PAKİSTAN	Pakistan Ulusal Bankası	20.12.2004
7	MALTA	Malta Finansal Hizmetler Otoritesi	10.12.2004
8	YUNANİSTAN	Yunanistan Merkez Bankası	28.1.2005
9	KIRGIZİSTAN	Kırgızistan Merkez Bankası	17.5.2005
10	AZERBAYCAN	Azerbaycan Merkez Bankası Azerbaycan Cumhuriyeti Mali Piyasalar Denetim Otoritesi	14.6.2005 28.12.2018
11	BULGARİSTAN	Bulgaristan Merkez Bankası	13.9.2005
12	ÇİN	Çin Bankacılık Düzenleme Komisyonu	11.7.2006
13	GÜRCİSTAN	Gürcistan Merkez Bankası	2.11.2007
14	KOSOVA	Kosova Merkez Bankası	12.5.2008
15	LÜKSEMBURG	Lüksemburg Finans Sektörü Gözetim Komitesi	13.3.2009
16	LÜBNAN	Lübnan Bankacılık Kontrol Komisyonu	10.6.2009
17	BOSNA-HERSEK	Bosna-Hersek Federasyonu Bankacılık Kurumu	12.6.2009
18	KAZAKİSTAN	Kazakistan Cumhuriyeti Merkez Bankası Bankacılık Komitesi Kazakistan Finansal Piyasa Denetim Otoritesi	28.8.2009 12.2.2019
19	UKRAYNA	Ukrayna Merkez Bankası	19.2.2010
20	MAKEDONYA	Makedonya Merkez Bankası	30.8.2010
21	RUSYA FEDERASYONU	Rusya Federasyonu Merkez Bankası	30.9.2010
22	SURİYE	Suriye Merkez Bankası Para ve Kredi Komitesi	21.12.2010
23	KATAR	Katar Finans Merkezi Düzenleme Otoritesi	25.7.2011
24	ALMANYA	Federal Finansal Denetleme Otoritesi	5.8.2011
25	HIRVATİSTAN	Hırvatistan Merkez Bankası	29.8.2011
26	ÜRDÜN	Ürdün Merkez Bankası	6.9.2011
27	BELÇİKA	Belçika Merkez Bankası	18.11.2011
28	GÜNEY KORE	Güney Kore Mali Hizmetler Denetim Kurumu	25.11.2011
29	IRAK	Irak Merkez Bankası	20.12.2011

	Ülke / Bölge (Devam)	Kurum	İmza Tarihi
30	İSPANYA	İspanya Merkez Bankası	25.11.2013
31	HOLLANDA	Hollanda Merkez Bankası	24.1.2015
32	SIRBİSTAN	Sırbistan Merkez Bankası	9.6.2015
33	BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	Dubai Finansal Hizmetler Otoritesi	23.8.2007
		BAE Merkez Bankası	17.2.2009
		Abu Dabi Küresel Pazarı Finansal Hizmetler Denetim Otoritesi	17.6.2016
34	HİNDİSTAN	Hindistan Merkez Bankası	23.11.2016
35	İNGİLTERE	İngiltere Merkez Bankası	22.5.2017
36	ÖZBEKİSTAN	Özbekistan Cumhuriyeti Merkez Bankası	16.5.2019
37	EURO BÖLGESİ	Avrupa Merkez Bankası	19.9.2024

**BANKACILIK
DÜZENLEME VE DENETLEME
KURUMU**